

«ყაზტრანსგაზი» ნებსონდერების ბუნებად იქცა! 5

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი www.geworld.ge №12 (199)
 3 - 9 აპრილი, 2013 gazeti@inbox.ru
საქართველო
 ფასი | დარი **გვერდი**

2 GO home, Fucking Lunatic!

ლაფანურიდან ვირის აბანოში 3

6 რას მოუყვება სააკაშვილი პროკურორს აბვისტოს ოფისში?

დემონსტრაციულად დახვრებილი 14 პროფესორის ქვრივი ხელს ადებს

„მე მას ვუთხარი: აფსუსი არაა, რომ შენ სული გადგას და ისეთი ქართველი, როგორც გურამ შარაძეა, მიწაში მიდის-მეთქი. ამაზე გიბ მურღულია ცინიკურად მივასუსა: „გურამ შარაძე ადრე უნდა მოგვეკლაო“.

4 «ვალერიანოვიჩების» ხაფანგი ბიძინა ივანიშვილისთვის

8 «ჩიჩქაშთა გენოციდის აღიარება ერთი გაუნონესროკებელი ადამიანის ავადმყოფური აზიარება»

18 ქართველი ერის კვდომის ტემაზე ნახიონალური კატასტროფის მასშტაბი მიიღო

ისა ნუ ვიზავთ, რომ პარლამენტად იქცეს ვენეციის კომისია, მთავრობად კი — ამერიკის საელჩო

ბასრეინი ვენესუელა

დემოკრატია დიქტატურა

ერთმანეთში არ აბერიოთ

„ამერიკელებს იმედი არ გაუცრუა საქართველოს პრეზიდენტმა სააკაშვილმა. მან დემოკრატიის იდეების „სადიდებლად“ 2008 წელს სასაკლარო მოაწყო ცხინვალის რეპროდუქციის, საგი წლის შემდეგ, 26 მაისს, უსასტიკესად დასაჯა გვერდოზიანი მომიტინგეები, მათ შორის, უმწიფონი — გავრევი, მოსუცევი და ქალები, სოლო გლდანის მერვე საყრობილეთი ცოცხებით პატიმართა გაუპატიურება დაამკვიდრა.“

8

ედ და სოფია მილიბენდები ერთმანეთს თარჯიმნის დახმარებით ელაპარაკებოდნენ. არც ერთმა იცოდა რუსული და არც მეორემ — ინგლისური. მიხამ ორივე ენა იცის, ეგ არის, რომ ქართველების ძახილი „ნადი, ნადი!“ არ ეყურება. იქნებ ამიტომაც შეუძახეს წინასწარჩვენოდ რუსულად: ლთვთლ, ლრ ყველთემჟ! არც ეს შეისმინა. ამიტომ უპრინაია, ახლა მილიბენდის მშობლიურ ენაზე მივამახოთ: GO HOME, FUCKING LUNATIC!

Go home, Fucking Lunatic!

იყო და არა იყო რა. იყო ერთი პატარა ებრაელი ბიჭი, უფრო სწორად, ორი ებრაელი ბიჭი; ძმები — დევიდ და ედ მილიბენდები. ისინი დაბადებას მხოლოდ იღბალს უნდა უმადლოდნენ.

მამა — ადოლფ მილიბანი 1924 წელს ბრიუსელში, ვარშავული წარმოშობის ებრაულ ოჯახში დაიბადა. მოგვიანებით პოტსდამის ნინაალმდეგ პროტესტის ნიშნად მან რაღაც დაირქვა და გვარაც უფრო ინგლისურ ყაიდაზე — მილიბენდად გადაიკეთა. მანამდე კი ფაშისტების მიერ ბელგიის ოკუპაციისას მშობლებთან ერთად არალეგალურად შეაღწია ბრიტანეთში. ორი მინისტრის მომავალი მამა მარქსიზმის ცნობილი თეორეტიკოსი გახდა. დედა — მარიონი (დაბადების სახელი დობრა-ენტა) ოკუპაციის დროს წენსტროვოს გეტოში აღმოჩნდა, დედასთან ერთად გაიქცა და საბოლოოდ, 1947 წელს ებრაულმა ორგანიზაციებმა ბრიტანეთს შეაფარეს.

ტანეთის ლიბორისტული პარტიის ლიდერის ადგილისთვის, ნებისმიერ შემთხვევაში, ორი ძმიდან ერთ-ერთი ნამდვილად გახდებოდა ლიდერი და ოჯახი არაფერს წააგებდა.

თავის დროზე, „ისრაელის ახალი ამბები“ ცენტრის გარეშე „დევიდ მილიბენდის დანიშნვას ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრად ასე გამოეხმაურა: „ეპრაელი ანტი-სემიტური მილიბენდი გორდონ ბრაუნის მთავრობაში პოსტს დანიშნავს. იგი „ქარის“ ეპრაელთაგანია, რომლებიც საკუთარ ძველ-სემიტურ მოსახლეს წინააღმდეგობას წარმოადგენენ და მხოლოდ იმ სახელ-მნიშვნელს ინტერესებს იცავენ, რომელსაც ემსახურებიან, საკუთარი ხალხის ინტერესების საზიანებლოდ. ანტი-სემიტური მილიბენდი მათგანაც აპირებდა იმის დასაცავად, რომელიც მისი მამის დასაცავად იმის დასაცავად იმის დასაცავად იმის დასაცავად...“

რა აქვს საერთო მილიბენდების ოჯახის ჩხლართულ ისტორიას მიხეილ სააკაშვილთან? მათი ბავშვობა — ერთი ამერიკელი ბავშვობის გამოხრდილია და მეორე

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

მარიონმა რაღაცეა ლონდონის ეკონომიკის სკოლაში გაიცნო; იგი მისი პედაგოგი იყო. დღევანდელ ბრიტანეთში ამისთვის რაღაცეა თავზე ხელს ნამდვილად არ გადაუსვამდნენ, მაგრამ იმ დროს „ჰარას-მენტა“, როგორც ტერმინი, არ არსებობდა და ამას ხელი არ შეუშლია ერთი კარგი ებრაული ოჯახის შექმნისთვის.

ამ წყვილის ორივე შვილი მარქსისტი მამის კვალს გაჰყვა და ლიბორისტულ პარტიაში დანიშნულ მოღვაწეობაში მუშაობდა. მათი პირველი შემთხვევა იყო ბრიტანეთში, როდესაც გორდონ ბრაუნის მთავრობაში ორივე ძმა ერთდროულად იყო მინისტრი. დევიდ — საგარეო საქმეთა, ხოლო ედი ენერჯეტიკის მინისტრი გახდა, თუმცა ეს წყალობა მათ იმის სასაცულოდ მიიღეს, რომ დევიდმა პრობლემები არ შეუქმნა გორდონ ბრაუნს და პარტიის ლიდერობისთვის ბოლომდე არ იბრძოლა.

ყველაზე მძიმედ ეს „ორმაგი“ პოლიტიკური წარმატება 80 წელს მიტანებულ დედაზე აისახა. ერთ დროს ძალიან ახლოს მყოფი მისი ვაჟები სწორედ პოლიტიკამ დააბოლოა და, თუ ადრე ყოველ კვირას მთელი ოჯახი ერთად იკრიბებოდა სადილზე, ახლა, ერთი ძმა თუ მიდის, მეორე სახლში რჩება. მარიონ მილიბენდის განცდებზე ბრიტანული პრესა იმდენს წერდა, რომ თითქმის აღარავის მოსვლია აზრად ძმების შერკინება ბრი-

ტანეთის ლიბორისტული პარტიის ლიდერის ადგილისთვის, ნებისმიერ შემთხვევაში, ორი ძმიდან ერთ-ერთი ნამდვილად გახდებოდა ლიდერი და ოჯახი არაფერს წააგებდა.

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

ყველაფერი კი იმით დაიწყო, რომ მილიბენდმა რუსეთის აბრეშის გამო მის

მის წამყვანმა მიიჩნია, რომ ეს ვიდეოს ხუმრობა იყო და ზარი გათიშა, თუმცა ედ მილიბენდმა მოხუცი ქალბატონი მოძებნა და იგი მართლაც მისი ნათესავი აღმოჩნდა: ედის დიდი პაპა სოფიას პაპის ალბადი გაიჩინა. ყველაფერთან ერთად გაიჩინა, რომ ეს ქალბატონი მოსკოვის ალმოსავლეთში ცოცხლობს ინსტიტუტის წამყვანი ექსპერტი იყო ირანის საკითხებში!

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

ქართული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ექსპორტისთვის რუსეთის ბაზარი ღიაა, — ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“ სურსათის ეროვნული სააგენტოდან აცნობეს. სააგენტოს ცნობით, მოსკოვში საქართველოს სურსათის ეროვნული სააგენტოს დელეგაციის ვიზიტი წარმატებით დასრულდა და სწორედ ასეთ შეთანხმებას ქართულმა და რუსულმა მხარეებმა დღეს რუსეთის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ზედამხედველობის სამ-

სახურში „როსელხოზნადზორში“ გამართულ შეხვედრაზე მი- აღნიშნა. ქართული დელეგაცია სურსათის ეროვნული სააგენტოს უფროსის, ზურაბ ჩეკურაშვილის ხელმძღვანელობით მოსკოვში იმყოფება. შეხვედრაზე, რომელიც 2 საათზე მეტ ხანს მიმდინარეობდა, ქართულმა მხარემ რუს კოლეგებს საქართველოში სურსათის უვნებლობის სფეროში არსებული ვითარება, ამ სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობა და ის ღონისძიებები გააცნო, რომელსაც სააგენტო სურსათის უვნებლობის

კუთხით სრული კონტროლის განსახორციელებლად სამომავლოდ გეგმავს. თავის მხრივ, რუსულმა მხარემ ქართულ დელეგაციას მიაწოდა ინფორმაცია იმ მოთხოვნებისა და რეგულაციების შესახებ, რომელიც ამჟამად რუსეთში მოქმედებს და საავალდებულოა ნებისმიერი ქვეყნიდან იმპორტის განსახორციელებლად. პრინციპული შეთანხმება უკვე მიღწეულია და ქართული და რუსი სპეციალისტები ტექნიკურ რეაბილიტაციაში მუშაობას განაგრძობენ.

დევიდ მილიბენდის მოღვაწეობაში ყველაზე ხმაურიანი სწორედ „ქართული საკითხი“ აღმოჩნდა. 2008 წელს The Daily Telegraph-ის პოლიტიკურმა მიმოხილველმა ენდრიუ პორტერმა მთელ ქვეყანას მოსდო, თუ რა საუბარი გაიმართა 13 აგვისტოს მილიბენდსა და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვს შორის. როდესაც მან რუსეთის მიმართ უკმაყოფილება გამოთქვა, ლავროვმა მას უპასუხა: „Who are you to Fucking lecture me?“ ეს ფრაზა ქართულად ასე ითარგმნება: „ვინ ჩ... ხარ, რომ ლექციას მიკითხავ?“ ლავროვი F-ზე დანაწევლ სიტყვას ისე ხშირად ასხენებდა, რომ ბრიტანული „ფორინ ოფისის“ სტენოგრაფისტი საგონებელში ჩააგდო; მათ უკვე აღარ იცოდნენ, რა შეეტანათ სტენოგრაფიაში!

სასწრაფოდ უნდა გადავხედოთ და დადგინდეს, ვინ არის პასუხისმგებელი ლოკოტას ხომალდი მომხდარ ტრაგედიაზე, რომელსაც ამდენი ადამიანი შეეწირა. პროკურატურამ ამისთვის საუკეთესო კადრები უნდა გამოიყოს; პრინციპში, შეიძლება უცხოელი ექსპერტების მოწვევაც, რადგან ეს ექსტრაორდინალური საქმეა, რომლის ფარგლებში აუცილებელია მიუკერძოებლობის მაქსიმალური დაცვა.

ლიბიკი ზონიკასი
სააპოკრიფო მკვლევარი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ლაფანყურიდან პირის აბანოში

არის შემთხვევები, როცა სათქმელი პირდაპირ, პირველსავე წინადადებაში, ყოველგვარი შესავლისა და შეღავათების გარეშე უნდა ითქვას, თუ ნაწილობრივ მაინც დადასტურდება ის, რაც ლაფანყურის მოვლენებთან დაკავშირებით თავის მოხსენებაში სახალხო დამცველმა დანერგა, დამტკიცებდა, რომ საქართველოს აქამდე დამნაშავე მანიაკების ბანდა მართავდა, აგრეთვე, ცხადი გახდება, რომ 2012-ში ქვეყანა დიდ უბედურებას გადაურჩა, რომელსაც სავარაუდოდ მასშტაბით მხოლოდ აგვისტოს ომს თუ შევადარებთ.

ანგარიშის მიხედვით, შსს-ს მალაქი თანამდებობის პირების მითითება-თხოვნით, 2012 წლის თებერვლიდან დაიწყო მოლაპარაკებები ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში მცხოვრებ ჩეჩნეთის ომის ვეტერანებთან, ჩეჩენ დევნილებთან და ჩეჩენთა წინააღმდეგობის მოძრაობის წარმომადგენლებთან.

„საქართველოს ძალადგანი უწყებები ჩეჩენ მეორეებს პირდაპირად ე.წ. კორიორს ჩეჩნეთში გადასასვლელად, საქართველოში წვრთნას, აღჭურვას და ჩეჩნეთში გადასვლისთვის ყოველგვარი პირობების შექმნას. მართლმად დაიწყო ევროპის სხვადასხვა ქვეყნიდან საქართველოში ჩეჩნების ჩამოსვლა. მათთვის თბილისის ზოგიერთ უბანში (ძირითადად, საბურთალოს რაიონში) დაიქირავეს ბინები. საქართველოს შსს-ს მალაქინოსების დაპირებისამებრ, ჩეჩნეთში ყოველთვის უნდა დაეხმოს და დაეხმოს 50-მდე მებრძოლი უნდა გადასულიყო“, — აღნიშნულია სახალხო დამცველის ანგარიშში („ინტერპრესნიუსი“). იქვე ნათქვამია, რომ ამის შემდეგ საქართველოში დაახლოებით 120 ჩეჩენი და ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის მებრძოლი ჩამოვიდა.

ზუსტი დადგენა, ჰქონდათ თუ არა სახალხო დამცველის მიერ აღწერილ მობილიზაციის პროცესში სააკაშვილის ძალადგანებს კავშირი „იმარატის“ წარმომადგენლებთან, რადგან ეს საერთაშორისო ტერორისტებთან თანამშრომლობას ნიშნავს.

ინფორმაცია ამ ღონისძიებების შესახებ, მობილიზაციის მასშტაბიდან და სააკაშვილის სპეცსამსახურების ზოგადი არაპროფესიონალიზმიდან გამომდინარე, ძალიან დიდ ალბათობით, მივიღოდა რუსული და ამერიკული სპეცსამსახურების ყურადღება. სინტეზურად, რომ 2012 წლის მაისში რუსეთის ეროვნულ უსუსტო ანტიტერორისტულმა კომიტეტმა სააკაშვილის ხელისუფლებას უმარჯობა უნდა დაეხმოს და დაეხმოს.

2011 წლის 11 მარტს გაეროს უშიშროების საბჭომ «კავკასიის იმარატის» ხელშეწყობილი ღოკუ უმაროვი «ალ ქაიდასთან» დაკავშირებული ტერორისტების სიაში შეიყვანა, 2010 წლის 23 მარტს იან მოსხენიანული აუშ-ის საერთაშორისო ტერორისტების სიაში, 2011 წლის 26 მაისს სახალხო დამცველმა «კავკასიის იმარატი» ტერორისტულ ორგანიზაციად გამოაცხადა

რორისტული კანონმდებლობა ნებას რთავს აღმასრულებელ ხელისუფლებას, გამოიყენოს შეიარაღებული ძალები და იერიში მიიტანოს უცხოეთში განლაგებულ ტერორისტების ბაზებსა და თავშესაფარს ადგილებზე. თუ მსგავსი რამ ჩვენ ვაზიანსა და შავნაბადაზე მართლაც ხდება, ეს მოსკოვს აძლევდა შესაძლებლობას, შეეგროვებინა და საერთაშორისო საზოგადოებისთვის წარედგინა შესაბამისი მასალები, ეთქვა, რომ საქართველო მის წინააღმდეგ ტერორისტულ ჯგუფებს ამზადებს და ჩვენს ტერიტორიაზე იერიში მოეცა. იმ შემთხვევაში, თუ ჩეჩენი მებრძოლების „წვრთნისა და აღჭურვის“ ფაქტები დადასტურდებოდა, დასავლეთს საქართველოს ხელისუფლების დაცვა ძალიან გაუჭირდებოდა. მიუხედავად იმისა, კონფიდენციალური რა სტადიაში იმყოფებოდა საქართველო და რუსეთი, აღწერილი მეთოდები ლეგიტიმურად და კონვენციურად ვერავითარ შემთხვევაში ვერ ჩაითვლება (საინტერესოა, რომ ყოფილი ხელისუფლების ზოგიერთ აპოლოგეტს ეს არ ესმის).

ამ მონაკვეთიდან არ ჩანს, თუ რა სტატუსით იმყოფებოდნენ ისინი ჩვენს სამხედრო ბაზებზე. ალბათ, ფაქტების დაზუსტების შემდეგ უფროსი ტიპის ტერორისტები დაადგინენ, თუ რა იყო ეს სამართლებრივი თვალსაზრისით — უკანონო შეიარაღებული ფორმირების შექმნა სახელმწიფო რესურსების გამოყენებით თუ რაიმე სხვა. მაგრამ, ალბათ, აქვე უნდა ითქვას, რომ რუსეთის ანტიტერ-

ორისტული კანონმდებლობა ნებას რთავს აღმასრულებელ ხელისუფლებას, გამოიყენოს შეიარაღებული ძალები და იერიში მიიტანოს უცხოეთში განლაგებულ ტერორისტების ბაზებსა და თავშესაფარს ადგილებზე. თუ მსგავსი რამ ჩვენ ვაზიანსა და შავნაბადაზე მართლაც ხდება, ეს მოსკოვს აძლევდა შესაძლებლობას, შეეგროვებინა და საერთაშორისო საზოგადოებისთვის წარედგინა შესაბამისი მასალები, ეთქვა, რომ საქართველო მის წინააღმდეგ ტერორისტულ ჯგუფებს ამზადებს და ჩვენს ტერიტორიაზე იერიში მოეცა. იმ შემთხვევაში, თუ ჩეჩენი მებრძოლების „წვრთნისა და აღჭურვის“ ფაქტები დადასტურდებოდა, დასავლეთს საქართველოს ხელისუფლების დაცვა ძალიან გაუჭირდებოდა. მიუხედავად იმისა, კონფიდენციალური რა სტადიაში იმყოფებოდა საქართველო და რუსეთი, აღწერილი მეთოდები ლეგიტიმურად და კონვენციურად ვერავითარ შემთხვევაში ვერ ჩაითვლება (საინტერესოა, რომ ყოფილი ხელისუფლების ზოგიერთ აპოლოგეტს ეს არ ესმის).

ალბათ, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დაკავშირება ამ რადიკალიზაციის მებრძოლებთან და მათი დათანხმება საქართველოში ჩამოსვლაზე ძველი განსაზღვრული მებრძოლები უნდა გადასულიყო, — აღნიშნულია სახალხო დამცველის ანგარიშში („ინტერპრესნიუსი“). იქვე ნათქვამია, რომ ამის შემდეგ საქართველოში დაახლოებით 120 ჩეჩენი და ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის მებრძოლი ჩამოვიდა.

ალბათ, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დაკავშირება ამ რადიკალიზაციის მებრძოლებთან და მათი დათანხმება საქართველოში ჩამოსვლაზე ძველი განსაზღვრული მებრძოლები უნდა გადასულიყო, — აღნიშნულია სახალხო დამცველის ანგარიშში („ინტერპრესნიუსი“). იქვე ნათქვამია, რომ ამის შემდეგ საქართველოში დაახლოებით 120 ჩეჩენი და ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის მებრძოლი ჩამოვიდა.

ალბათ, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დაკავშირება ამ რადიკალიზაციის მებრძოლებთან და მათი დათანხმება საქართველოში ჩამოსვლაზე ძველი განსაზღვრული მებრძოლები უნდა გადასულიყო, — აღნიშნულია სახალხო დამცველის ანგარიშში („ინტერპრესნიუსი“). იქვე ნათქვამია, რომ ამის შემდეგ საქართველოში დაახლოებით 120 ჩეჩენი და ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის მებრძოლი ჩამოვიდა.

ალბათ, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დაკავშირება ამ რადიკალიზაციის მებრძოლებთან და მათი დათანხმება საქართველოში ჩამოსვლაზე ძველი განსაზღვრული მებრძოლები უნდა გადასულიყო, — აღნიშნულია სახალხო დამცველის ანგარიშში („ინტერპრესნიუსი“). იქვე ნათქვამია, რომ ამის შემდეგ საქართველოში დაახლოებით 120 ჩეჩენი და ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის მებრძოლი ჩამოვიდა.

თუ ნაწილობრივ მაინც დადასტურდება ის, რაც ლაფანყურის მოვლენებთან დაკავშირებით თავის მოხსენებაში სახალხო დამცველმა დანერგა, დამტკიცებდა, რომ საქართველოს აქამდე დამნაშავე მანიაკების ბანდა მართავდა, აგრეთვე, ცხადი გახდება, რომ 2012-ში ქვეყანა დიდ უბედურებას გადაურჩა, რომელსაც სავარაუდოდ მასშტაბით მხოლოდ აგვისტოს ომს თუ შევადარებთ.

ალბათ, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დაკავშირება ამ რადიკალიზაციის მებრძოლებთან და მათი დათანხმება საქართველოში ჩამოსვლაზე ძველი განსაზღვრული მებრძოლები უნდა გადასულიყო, — აღნიშნულია სახალხო დამცველის ანგარიშში („ინტერპრესნიუსი“). იქვე ნათქვამია, რომ ამის შემდეგ საქართველოში დაახლოებით 120 ჩეჩენი და ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის მებრძოლი ჩამოვიდა.

ალბათ, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დაკავშირება ამ რადიკალიზაციის მებრძოლებთან და მათი დათანხმება საქართველოში ჩამოსვლაზე ძველი განსაზღვრული მებრძოლები უნდა გადასულიყო, — აღნიშნულია სახალხო დამცველის ანგარიშში („ინტერპრესნიუსი“). იქვე ნათქვამია, რომ ამის შემდეგ საქართველოში დაახლოებით 120 ჩეჩენი და ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის მებრძოლი ჩამოვიდა.

ბით ამოქმედებაზე დაფიქრება მოგვიწევს, მიუხედავად იმისა, თუ რისკენ მოგვიწოდებენ პუშკინის მოვლენით გაქვნილი კონვენციები. სხვა რა უნდა ვქნათ? თუ გრადუალურად მივწვდებით დადასტურდება, საბჭო გვიძნეობს სახალხო დამცველს დასავლეთში მის ყველაზე მძიმე ფორმის და აუცილებელი განსაზღვრის ადამიან-ტური ზომის გამოქვნიან.

ძნელია იმის დაჯერება, რომ ხელისუფლების პირველი პირები, მიუხედავად იმისა, თუ რამდენად კრიტიკული დამოკიდებულება გვქონდა მათ მიმართ მთელი ამ წლების განმავლობაში, აი ასე, მართლაც რომ ცოფიანი ძალებით იქცეოდნენ. არსებობს რაღაც ზღვარი, რომელიც ნორმალურმა ადამიანმა არ უნდა გადალახოს, თუმცა ისიც ფაქტია, რომ პოლიტიკოსები ამას ხანდახან აკეთებენ, მათ შორის კოლექტიურად, როგორც ეს, მაგალითად, ნაციონალური გერმანიაში მოხდა. ერთი რამ აშკარაა: ის, რაზეც სახალხო დამცველი თავის მოხსენებაში წერს, სასწრაფოდ უნდა გადავხედოთ და დადგინდეს, ვინ არის პასუხისმგებელი ლოკოტას ხომალდი მომხდარ ტრაგედიაზე, რომელსაც ამდენი ადამიანი შეეწირა. პროკურატურამ ამისთვის საუკეთესო კადრები უნდა გამოიყოს; პრინციპში, შეიძლება უცხოელი ექსპერტების მოწვევაც, რადგან ეს ექსტრაორდინალური საქმეა, რომლის ფარგლებში აუცილებელია მიუკერძოებლობის მაქსიმალური დაცვა.

შეტაკებამ სოფელ ლაფანყურთან, რომელიც 2012 წლის აგვისტოს ბოლოს მოხდა, სააკაშვილის ხელისუფლების საპარლამენტო არჩევნების წინ არცთუ უმნიშვნელო ზიანი მიიყენა. მან ეს საკუთარ თავს თვითონ დამართა, არანაირი მონაწილეობა კრიზისული ვითარების შექმნაში ოპოზიციას არ მიუღია. შესაბამისად, უნდა არსებულიყო რაღაც ძალიან სერიოზული მოტივი, რომელიც აიძულებდა სააკაშვილს, საფრთხის შემცველი ფაქტორების არსებობას შეგუებოდა, რომელთა განხილვა რაღაც მომენტში ვერ მოახერხა და საკმაოდ მძიმე შედეგი მიიღო. ამ მოტივის გამოფრვა კი სრულფასოვანი გამოძიების გარეშე შეუძლებელია; ეს ის შემთხვევა არაა, როდესაც შეიძლება მკითხაობას ან კონსპიროლოგიურ ვერსიებს დაეყრდნოთ. ერთი აშკარაა, მას შემდეგ, რაც ეს თემა სახალხო დამცველის მოხსენებაში გაიშალა, მან არამხოლოდ ქართული საზოგადოების, არამედ პარტნიორი ქვეყნების მთავრობებისა და უფლებადამცველების ყურადღება მიიპყრო. აშკარაა, რომ მიჩუბითა უკვე ადარ გამოვა და ამ საქმის გამოძიება აუცილებლად მოგვიწევს, რაც უდავოდ დადებით გარემოებად უნდა ჩაითვალოს.

ამ ყველაფრის წამალი არის ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები, რომელიც, სავარაუდოდ, საპრეზიდენტო არჩევნებთან ერთად უნდა გაიმართოს და იმასაც ვნახავთ, ვის რა ხაზანბიან ვირთხას დაახატავენ „ვალერიანოვიჩები“ თავისი ნორლანდითურთ.

«ვალერიანოვიჩების» ხაზანბი

ცნობილი და გახმაურებული ამბავია — „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ კიდევ უფრო ახალგაზრდა დირექტორი კახა კოჭორიძე, ვიდრე ირაკლი ლარიბაშვილსა და მის უწყებაზე იერიშს მიიტანდა, მანამდე ერთი დღით ადრე სასტუმრო „მერიოტელში“ გიგა ბოკერიას შეხვდა, ხოლო მოგვიანებით — დათო ბაქრაძეს, რომელსაც დაახლოებით სამი საათის განმავლობაში ემუსაიფებოდა სასტუმრო „რადისონის“, ანუ ძველი „ივერიის“ ბარში...

ბიძინა ივანიშვილისთვის

„ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია“ ბიძინა ივანიშვილის კოალიცია „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი „პარავოზის“ — საქართველოს რესპუბლიკური პარტიის კადრების სამჭედლოა. როგორც მარწმუნებენ, იმისთვის, რომ ამ ასოციაციის წარმატებული წევრი გახდეს, აუცილებელია, რესპუბლიკური პარტიის მანდატი გიმძიმებდეს ჯიბეს, ანუ ეს არის ერთი, მთლიანი სტრუქტურა და ორგანიზმი და პრინციპი: „ვამბობთ პარტიას და ვგულისხმობთ ლენინს!“, რაც სრულად შეესაბამება რესპუბლიკელებისა და „ახალგაზრდა იურისტების“ ვნებიან სიყვარულს!..

და ყვადღეაღი ბადაცემ „მჯერა“. ბატონი ლევანი აზნაუთის რამბარბელ და გამყიდველ შვიარდნაქეს ხან ოდებს და ხან იამბიკოვას უაღვნიდა, — არიძა, ამ კანცინა ბინდა დანიჯარამ და ბინდა — არა, მაგარამ ბინდაც მჯერაო!..

დღეს სიტუაცია ასეთია: გუბაზ სანიკიძე, რომელიც მოსიარულე ენციკლოპედია და ინტელექტის უზარმაზარი ზენია, პარლამენტში, ფაქტობრივად, უსაქმოდ ძეგს; ის ქართული მენტალიტეტით გაპუნტილი ბიჭები, ჩვენი ძვირფასი მსახიობები, აქოდა, კანონებსა და იურისპრუდენციაში ვერ ერკვევითო, ფაქტობრივად, დაკომპლექსებული ხმას ვერ კომბენი... ირაკლი ალასანიას გუნდი დარეტიანებულია და

ოჯახიშვილს, რომელიც ივანიშვილს პირისპირ შეხვდა, ჩემთვის ნათქვამი აქვს, — რესპუბლიკელები ივანიშვილს სჭირდება!.. ალბათ, ბატონმა ბიძინამ თავისი საქმისა უკეთ იცის, მაგრამ მოდით ისიც ვიკითხოთ, თუ ვის მისცა 1 ოქტომბრის სამკედრო-სასიცოცხლო არჩევნებში ქართველმა ერმა ხმა — ბიძინა ივანიშვილს თუ საქართველოს რესპუბლიკურ პარტიას?

ბიძინა ივანიშვილმა კარგად უნდა გაისიგრძეგანოს ის ამბავი, რომ საქართველოს პარლამენტი და მთავრობა სავესტროფესიონალი პუტჩისტებითა და თერმოდორელებით, რომლებმაც, თუ რამის გამოცვლა შეიძლება, ყველა და ყველაფერი გამოიცვალეს, ათას პოლიტიკურ „ხეს“ გადაახტნენ და დღეს ჩვენ ნინაშე ერთი შეხედვით ყინვისის ანგელოზებივით წარსდგნენ!.. თუ კარგად დავაკვირდებით

ბუბლიკელებისა და „ნაციონალების“ ალიანსი საქართველოს პარლამენტში ოფიციალურად გაფორმდება!..

ეს იქნება ამერიკისთვის იდეალური სიტუაცია — პარლამენტში მიიღებენ ახალ უმრავლესობას, რომელიც თავისი შინაარსით, რა თქმა უნდა, იქნება „მიშარასტული“, მაგრამ გარეგნულად — ტრანსფორმირებული და მომხიბვლელი. ამერიკა ამ ფოკუსით ერთდროულად რამდენიმე კურდღელს დაიჭერს და, უპირველესად, იმ მილიარდების ფანტავს მოუძებნის გამართლებას, რომელსაც სააკაშვილსა და მის ხროვას, აგერ უკვე რამდენი წელია, წაღმარებული აყრდნენ და ცხვირპირში ატენიდნენ!..

სწორედ ამ ფარული ალიანსის გაფორმებას ემსახურებოდა, სავარაუდოდ, კახა კოჭორიძის მისუნსულება ჯერ ბოკერიასთან და მერე ბაქრაძესთან!..

ამ ყველაფრის წამალი არის ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები, რომელიც, სავარაუდოდ, საპრეზიდენტო არჩევნებთან ერთად უნდა გაიმართოს და იმასაც ვნახავთ, ვის რა ხაზანბიან ვირთხას დაახატავენ „ვალერიანოვიჩები“ თავისი ნორლანდითურთ.

მწელი სათქმელია, ნავა თუ არა ამაზე ბიძინა ივანიშვილი, მაგრამ ვფიქრობთ, რომ ვადამდელი არჩევნები სწორედ იმისთვის ივანიშვილის ინტერესში უნდა შედიოდეს, რადგან ასეთ შემთხვევაში ის „ჩახსნის“ და განიშორებს იმ უამრავ მკედარ ძალს, რომელიც ურეტიგო და ორპროცენტის პარტიების სახით კისერზე ჰყავს ჩამოკიდებული და მეორე, — ვადამდელი არჩევნებით პარლამენტში შეიჭვლება ის არამართლზომიერი და უკანონო ბალანსი, რომლის ფაქტობრივი შედეგაც ვერაფრითარ კრიტიკას ვერ უძლებს!..

ვინმე ვინმეს დააჯერებს დღეს საქართველოში, რომ ის ორმოცი პროცენტში, რომელსაც პარლამენტში „ნაციონალები“ ფლობენ, „ცოცხების პარტიას“ სამართლიან და წესიერ ორთაბრძოლაში აქვს მიღებული? ხომ ფაქტია, რომ ეს გაყალბებული ხმებია? ჰოდა, თუ ეს ასეა და უეჭველია, რომ ასეა, რატომ უნდა ითმინოს საქართველოს მოსახლეობამ ოთხი წლით ეს სიბიზნენ და ბაკქანალია?

ახალქალაქის საკრებულოში „ნაციები“ გადაბარგდნენ რესპუბლიკურ პარტიაში და სწორედ ასეთი ფორმით შემოადგეს ვეროპის ქარტიის მიერ ბექედდასმული ვალდებულება საქართველოში რევიონული ენებისთვის ხელშეწყობის, განვითარებისა და ამ ენაზე სახელმწიფო ღონისძიებების წარმართვის შესახებ!..

ანუ ეს არის ერთი მთლიანი ორგანიზმი და ერთი ჯიქნთი ნასაზრდოები ძალა... კაპონი ბოქონსიქანსაქ კი ალარ უნდა მივა „პრეზიდენტად“ და ამ დროს რასაუბრალოდ ვნახავთ ხმაუბაქანიშხაპ-პარანანს იბლუქს ტანუ, აქოდა, მივა ჩამი პრეზიდენტიაო!.. არ პირიქება ასე ცხოვრებას!..

ლუკა აბუსერიძე

აპრილის პატივსაცემი ელჩი, რომელიც აპარად ხს-ს კადრის ოფისის შთაბეჭდილებას ბოქებს, ჩასაჯრებელი და მარჯვე დროს ელოდება!.. ეს «მარჯვე დრო» კი ის დრო იქნება, როცა ივანიშვილის რეტირენგი „ვალერიანოვიჩების“ მონდომებით მკვეთრად დაეცემა, ნორლანდი რესპუბლიკელებს „გაოპოზიციონერების“ დირექტივას მისცემს და ქართული თერმოდორეც მოეწყობა, ხოლო რეს-

ბოკერიასთან და ბაქრაძესთან კოჭორიძის მიერ გამართული საიდუმლო სეროები მცირე მასშტაბით, მაგრამ მაინც მახსენებს საქართველოს უახლესი ისტორიის იმ ავადსახსენებელ პერიოდს, როცა 1991 წლის აგვისტოს მიწურულს გიორგი ჭანტურიას ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიისა და ზვიად გამსახურდიას „მრგვალი მაგიდას“ პროტესტანტმა წევრებმა ედუარდ შევარდნაძესთან სიარულს მოუხშირეს. მაშინ სასტუმრო „როსია“ იქცა შევარდნაძისა და შეიარაღებული ქართული ოპოზიციის მტაბად, სადაც საქართველოს დასაქცევად და თითოგადებდა შეხვედრებმა და თათბირებმა სისტემატური ხასიათი მიიღო!.. თუ რით დამთავრდა ის შეხვედრები და თათბირები, დახედეთ საქართველოს დღევანდელ რუქას და მიხედვით!..

სხვათა შორის, იარაღით არა, მაგარამ სიტყვით, ბონითა და ინტელექტით რესპუბლიკური პარტია მაშინდელი სისხლიანი მოვლენების ავანგარდში იდგა და პატივცემულ მამას ხმაუბაქანიშხაპ-პარანანს, მაგარამ, მაშინ მთელი ქალბატონი და რუდუნებით ცდილობდა, როგორც მნიშვნელოვანსა და კონსტიტუციონალისტს, უნაყოფო და მარჯვედ მოაწმინდა შევარდნაქისა და მისი პირისხილიანი ხუნდისთვის მისვრილ-მოსვრილი ადგილები!.. მერა იყო კიდევ უფრო პატივცემული ლევან ბაკერიანოვილის ცნობილი

უჭირდათ და უჭირთ, როგორც გიორგი არველიას ბორდელიდან გამოგდებულ მეძავს — უბინო გოგონად თავის გასაღება. თუ ამ ყველაფრს იმ სანდალურ დოკუმენტსაც დავურთავთ, რომელიც ქმარი ბაკერიანოვილის (ლევან და დავით) ვალერიანის კი ბაკერიანოვილების — შვიდგოგონი „ვალერიანოვიჩების“ „დისიდენტობას“ ფარდასხდის და ქართულ პრესაში სხვადასხვა დროს არაერთხელ დაბეჭდილ და გამოქვეყნებულ, მაშინ მივაღწეოთ საშინაო და გულისმარკებ დასკვნამდე, რომელიც ერთმა ენაქმინაბათმა კანცინა ანასინით გააკეთა: „ქმარი ბაკერიანოვილი საბჭოთა ცინეპროვიდენა, რომორც დავით“

მოვლენებს შორიდან ადვენებს თვალს, მაქორიტარებს თავიანთი გასჭირვებით, „ნაციები“ რასაც აკეთებენ, ვხედავთ, და რა გამოდის? გამოდის ის, რომ მთელ პარლამენტში „პარადი“ მიჰყავთ რესპუბლიკელებს!.. ნაძალადევი კოალიციის მიერ თამარ კორძაიას დასახელება დეპუტატობის მაქორიტარ კანდიდატად აშკარად იმას მიანიშნებს, რომ რესპუბლიკელებს ვაგვლენა, როგორც პარლამენტში, ისე სახელმწიფოს უმაღლეს ჩინოსანთა გალერეაში გეომეტრიული პროგრესით იზრდება, ეს კი ქმნის საშუალებას პრეცედენტს იმისას, რომ პოლიტიკური ძალა, რომლის რეტირენგიც სადღაც 2 პროცენტის ფარგლებში მერყეობს, თურმე შეიძლება ქვეყანას თავზე წამოაჯდეს!.. რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი ხდება ბიძინა ივანიშვილის სურვილით... ერთ ცნობილ

1794 წლის 27 ივლისს, ანუ თარმდორის ცნობილი ბადატრიანის დროს, რომელსაც საფრანგეთის კონვენტმა იაკობინელთა დიქტატურას ბოლო მოუღო და მასიმილიან რომანსიანი ბილიოტინაზა აიყვანა, ვერავინ წარმოიგებდა სიტუაციის ასეთ შემოტრიალებას!.. უფრო მისაზრებელია ის, რომელსაც იცოდა შთამბეჭდილებას ტოვებს, ჩასაფრებულია და მარჯვედ დროს ელოდება!.. ეს „მარჯვე დრო“ კი ის დრო იქნება, როცა ივანიშვილის რეტირენგი „ვალერიანოვიჩების“ მონდომებით მკვეთრად დაეცემა, ნორლანდი რესპუბლიკელებს „გაოპოზიციონერების“ დირექტივას მისცემს და ქართული თერმოდორეც მოეწყობა, ხოლო რეს-

ბოლო ხანებში „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ პოლონურ ფირმა „მეტრიქსი“ მრიცხველებს ამონტაჟებს. კომპანიის თანამშრომლებს აქვთ ინფორმაცია, რომ „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ მისვეურნი პოლონეთში დაზიანებულ, ძარხნული წუნით ჩამოწარილ მრიცხველებს ძალზე იაფად ყიდულობენ, თბილისში მათ ხსნიან, არამონტაჟენ, ხელახლა აყადალავენ და ახალი მრიცხველიც მზადაა. კომპანიის თანამშრომლები ამბობენ, რომ მრიცხველები გიგი უზუსტავასა და ანა თაქთაქიშვილის პირადი ბიზნესია.

«ყაზტრანსგაზი» ნათესაობით ბრუნვასში, ანუ, რიტო, რიტო რიორას ბიძაშვილო... გაზგამანაწილებელი კომპანია ნაცზონდერების ბუნაბად იქცა!

საქართველოში ბიზნესის უმთავრეს ნაწილს კვლავ „ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენლები აკონტროლებენ. პოლიტიკური დამლა აზის კომპანია „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ კომპანია 2008 წლამდე მისივე მფლობელი, ყაზახური კომპანია „ყაზტრანსგაზი“ მართავდა. შემდეგ კი, 70-მილიონიანი საბიუჯეტო დავალიანების საბაბით, ქართულმა მხარემ ყაზახები დროებით გაუშვა და კომპანიის მმართველობაში დღემდე ისევ ქართველები არიან. არადა, თავის დროზე „ყაზტრანსგაზისთვის“ დიდი ზარ-ზეიმით თბილისის გაზგამანაწილებელი კომპანიის, „თბილგაზის“ მიყიდვის მთავარი მოტივი სწორედ ის იყო, რომ ქართველებს მისი მართვა არ შეეძლოთ და უცხოელები უფრო ეფექტურად მართავდნენ მას.

ყაზახების შემდეგ კომპანიის პირველი ქართველი მმართველი ირაკლი კობახიძე იყო. მისი მართვა გახლდათ, მაგრამ ის დიდხანს არ გააჩერეს პოსტზე. მალევე „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ მმართველად „ნაციონალური მოძრაობის“ ყოფილი პრეს-პიკერის, ამჟამად დეპუტატისა და მიხეილ სააკაშვილის ფანკლუბის თანადამფუძნებლის, ჩიორა თაქთაქიშვილის, ბიძაშვილი — ანა თაქთაქიშვილი დანიშნეს. კომპანიაში სწორედ ჩიორას ბიძაშვილის მმართველად მოსვლის შემდეგ ნაუვიდათ შავად საქვე რიგით თანამშრომლებს — დაიწყო პოლიტიკური ნიშნით თანამშრომელთა დევნა. გარდა ამისა, კომპანიაში სხვა უკანონოებებიც მრავლად ხდებოდა. ამის შესახებ „საქართველო და მსოფლიო“ „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ თანამშრომლებმა უამბეს, რომელთაც ამ ეტაპზე ვინაობის გამომკვლავს თავი უბრალო მიზეზის გამო აარიდეს — ამ ფაქტების გახმაურებისთვის მათ სამსახურიდან დათხოვეს.

ჩვენი წყაროს ცნობით, პირველი, რაც ანა თაქთაქიშვილმა დირექტორად მოსვლის შემდეგ გააკეთა, რიგითი თანამშრომლებისთვის სამუშაო პირობების გაუარესება იყო. მათ დიდ ნაწილს ხელფასები შეუმცირეს (1000-დან 500-700 ლარამდე), ყაზახების მიერ დანესებული ე.წ. მეცამეტე ხელფასი გააუქმა და საერთოდ, რიგითი თანამშრომლების პრემიალურ ნახალისებაზე უარი განაცხადა, კომპანიაში ერთ-პიროვნული დიქტატურა დაამყარა და სამსახურიდან ათამდე პროფესიონალი კადრი მხოლოდ იმიტომ გაუშვა, რომ ისინი, მისივე ინფორმაციით, ერთხელ მაინც იყვნენ ოპოზიციის მიტინგებზე წამყოფი. სამაგიეროდ, მუშების, შემდგომელებისა და ზეინკლენის ხარჯზე თაქთაქიშვილმა ხელფასები გაუზარდა ცენტრალური ოფისის ისედაც მაღალხელფასიან თანამშრომლებსა და სერვის-ცენტრების

ხელმძღვანელებს, თავად კი ხელფასი გაიორმაგა. „ყაზტრანსგაზში“, თითქმის ყველა წამყვან პოსტზე „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკური ლიდერების ნათესავ-მეგობრები და ოჯახის წევრები მუშაობენ. თაქთაქიშვილი მათ ხშირად უწერს პრემიებს, როცა რიგით თანამშრომლებს ნორმალური ხელფასიც კი ენატრებათ. ამ პოლიტიკის გამო უმძიმეს დღეში აღმოჩნდნენ ის ბრიგადები, რომელთაც გაზის გაყვანა, გაზის სახლებში შეყვანა, მრიცხველების დაკონტროლება ევალებათ, ანუ ის ხალხი, რომელიც ყველაზე მძიმე სამუშაოს ასრულებს. ამავე დღეში არიან საავარიო ბრიგადებიც.

სანქცია დააკისრეს — ხელფასიდან 10% დაუქვითეს. იმის მიუხედავად, რომ მათ კვირაში მხოლოდ 5 დღე უნდა იმუშაონ, ხშირად შაბათობითაც ამუშავენ და ცხადია, ამისთვის დამატებით გასამრჯელოს მათ არაფერ უხდის. ნორმალურ ქვეყანაში, „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ ხელმძღვანელებს თრეფინგის ბრალდებით სისხლის სამართლის პასუხისმგებამი მისცემდნენ, მაგრამ ეს ხომ საქართველოა, სადაც ჩიორა თაქთაქიშვილის ბიძაშვილისთვის ყველაფერი „მოსულა“! 2008 წელს კომპანიის ყაზახმა მმართველებმა სპეციალურად ბრიგადებისთვის „ტოიოტას“ პიკაპები და „ნივის“ მარკის ავტომობილები შეიძინეს. მაგრამ ანა თაქთაქიშვილის დირექტორად მოსვლის შემდეგ ამ ავტომობილთა დიდი ნაწილი გაქრა, რაც დარჩა, იმას კომპანიის სხვადასხვა დონის კონფერენციები მოიხმარენ.

„ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ რიგით თანამშრომლებს კონტრაქტებზე ისე აწერდნენ ხელს, რომ მათი წაკითხვის საშუალებასაც კი არ აძლევდნენ. ესეც ანა თაქთაქიშვილის „ნოვაციას“ ხალხს, 10-10 კაციან ჯგუფებად ერთ ოთახში შეყვანიან, მზა კონტრაქტებს დაურთებენ და აჩვენებენ, რომ სასწრაფოდ მოაწერონ ხელი. ერთადერთი, რისთვის თვალის შევლებას ახერხებენ, კონტრაქტის ის უწყვეტია, რომელშიც დაქირავებულის ანაზღაურებაზეა ლაპარაკი. იყო შემთხვევა, რომ ერთმა ზეინკლენმა მოითხოვა, კონტრაქტს შინ წავიღებ, იურისტს გადავცნობ და ხელს მერე მოვაწერო. კი, ბატონოო, — უთხრეს. კონტრაქტს გაატანეს ამ კაცს, იმან იურისტსაც გადავცნო, თავისი პრეტენზიები მოახსენა ხელმძღვანელებს, მაგრამ 1 კვირაში, ვიდრე კონტრაქტს ხელს მოაწერდა, სამსახურიდან დაითხოვეს — ევალიუაცია დაიწყო. წესით, კონტრაქტის 1 ეგზემპლარი დაქირავებულს უნდა მისცენ, მაგრამ აქაც კომპანიის თავისი წესები აქვს — არც კი აკითხებენ და სახლში გაატანენ ხელშეკრულებების ეგზემპლარს?

„ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ თანამშრომლები ირწმუნებიან, რომ ბოლო პერიოდში მრავალი გამოცდილი თანამშრომელი გაუშვეს სამსახურიდან და საპასუხისმგებლო პოსტებზე ისეთი ხალხი დანიშნეს, რომელთაც გაზიფიკაციის სფეროში მუშაობის უქონრესი გამოცდილება აქვთ. ძველების გაშვების ინიციატორი ანა თაქთაქიშვილი ყოფილა, იმ მიზეზით, რომ ისინი პოლიტიკურად მთლად სახლში არ ყოფილან

და ზოგიერთები გულში ოპოზიციასაც კი ქომაგობდნენ. პოლიტიკური ნიშნით თანამშრომელთა დევნა დღესაც მიმდინარეობს კომპანიაში, აკრძალულია სიტყვა „ოცნების“ ხმარება, ბერა ივანიშვილის გამო რეპის მოსმენა და, თუ ვინმეს ბიძინა ჭყია, მას აღმატებულად უყურებენ. თანამშრომელთა პოლიტიკურ და სხვა სახის დევნაში ანა თაქთაქიშვილს დიდ დახმარებას უწევენ მთავარი ინჟინრის მოადგილე გიორგი ლევანოვი და სამონტაჟო სამსახურის უფროსი ედიშერ ხორავა. თანამშრომლებში აცხადებენ, რომ ეს ადამიანები არიან გარეულნი ყველა იმ მაქინისა და უკანონობაში, რომელთაც ანა თაქთაქიშვილი კომპანიაში ახორციელებს. სხვათა შორის, ედიშერ ხორავა იმდენად მიუღებელი პიროვნებაა თანამშრომლებისთვის, რომ შარშანი ერთმა ნაწილმა მისი მოხსნა მოითხოვა.

ანა თაქთაქიშვილის „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ ზეობის პერიოდს უკავშირდება „ნაციონალური მოძრაობის“ კოორდინატორების „ბიუთომად“ დასაქმებაც. შარშან, საპარლამენტო არჩევნებამდე 5-6 თვით ადრე, დაახლოებით 100 მგზობარე „ნაციონალი“ გაუფორმებიათ კომპანიის როგორც ცენტრალურ ოფისში, ასევე თბილისის სერვის-ცენტრებში. ეს ხალხი, მშობლიური პარტიის ერთგული სამსახურისთვის სწორედ თბილისის გაზგამანაწილებელი კომპანიიდან იღებდა ხელფასს, ვიდრე 1 ოქტომბერს მათ დედა-პარტიას დედა არ ეტირა. კომპანიის თანამშრომლები ამბობენ, რომ „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ დღემდე გაფორმებული არიან და ხელფასებს იღებენ მიხეილ სააკაშვილის რეჟიმის სხვადასხვა ჯურის „ზონდერები“ — გლდანის ციხიდან გამოყრილი პატიმართა მწამებლები, შსს-ს სადამსჯელო სამსახურიდან (კულდის, სოდი) დათხოვნილი ის თანამშრომლები, რომლებიც ოპოზიციასთან უკანონო ბრძოლას აწარმოებდნენ და ხალხს ანიოვანო მერაბიშვილმა სამსახურისთვის დააბრუნა. თანამშრომლები ამბობენ, რომ მრიცხველები გიგი უფულავასა და ანა თაქთაქიშვილის პირადი ბიზნესია.

შარშან, წინასწარჩვენო პერიოდში, თბილისის მერიამ „ყაზტრანსგაზ-თბილისთან“ ერთად სპეცტროექტი განახორციელა — სოციალურად დაუცველ მოსახლეობას მრიცხველები უფასოდ დაუმონტაჟა და ბევრი გაზიც უფასოდ შეყვანა სახლებში. აბა, „ნაციონ-

არის დამოკიდებული? ამ ადამიანებს ხელფასს ხომ თბილისელების მიერ მოხმარებული გაზის საფასურის გადასახადიდან აძლევენ ხელფასებს?

კომპანიის თანამშრომლები აცხადებენ, რომ „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ ატყაპებს მოსახლეობას და გაუზარტოვებლად მაღალი ტარიფები აქვს დაწესებული. მაგალითად, მრიცხველის ჩვეულებრივი დაკონტაჟება (როცა მრიცხველი ისეთი სახეობისაა, რომელიც მრიცხველის ჩვეულებრივი დაკონტაჟებას უფროსი ედიშერ ხორავა და უკანონობაში, რომელთაც ანა თაქთაქიშვილი კომპანიაში ახორციელებს. სხვათა შორის, ედიშერ ხორავა იმდენად მიუღებელი პიროვნებაა თანამშრომლებისთვის, რომ შარშანი ერთმა ნაწილმა მისი მოხსნა მოითხოვა.

ნალები“ ისე როგორ მოითმენდნენ, რომ ამ სოციალური პროექტიდან თავადაც არ ეხიერათ და თბილისის მოსახლეობის ყველაზე გაჭირვებულ ფენას არ ჩაზიარებოდნენ? სოციალურად დაუცველთა სიაში, მერიამ „ნაციონალური“ კორპორაციონალი და ადგილობრივი მთავრობის დახმარებით დაწესებული მაღალი ტარიფები აქვს დაწესებული. მაგალითად, მრიცხველის ჩვეულებრივი დაკონტაჟება (როცა მრიცხველი ისეთი სახეობისაა, რომელიც მრიცხველის ჩვეულებრივი დაკონტაჟებას უფროსი ედიშერ ხორავა და უკანონობაში, რომელთაც ანა თაქთაქიშვილი კომპანიაში ახორციელებს. სხვათა შორის, ედიშერ ხორავა იმდენად მიუღებელი პიროვნებაა თანამშრომლებისთვის, რომ შარშანი ერთმა ნაწილმა მისი მოხსნა მოითხოვა.

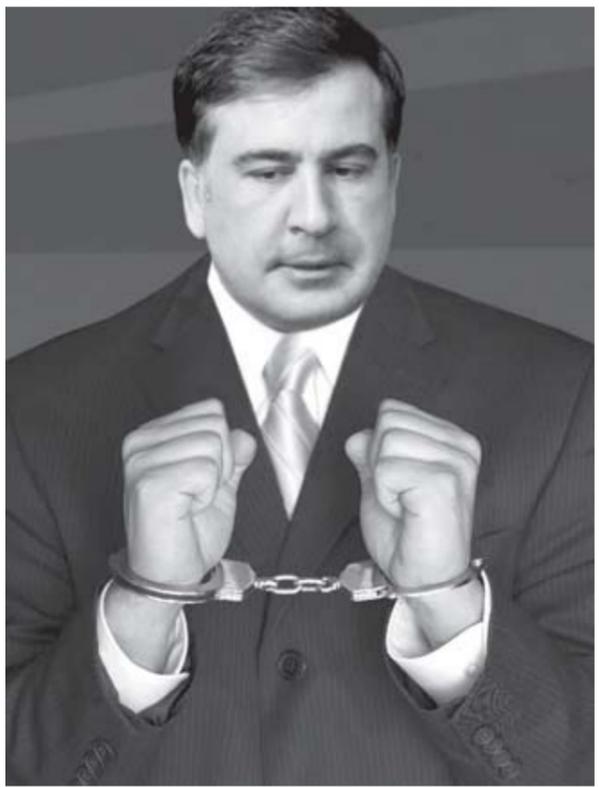
ბოლო ხანებში, „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ პოლონურ ფირმა „მეტრიქსის“ მრიცხველებს ამონტაჟებენ. კომპანიის თანამშრომლებს აქვთ ინფორმაცია, რომ „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ მესვეურნი პოლონეთში დაზიანებულ, ძარხნული წუნით ჩამოწარილ მრიცხველებს ძალზე იაფად ყიდულობენ, თბილისში მათ ხსნიან, არემონტებენ, ხელახლა აყადალავენ და ახალი მრიცხველიც მზადაა. კომპანიის თანამშრომლები ამბობენ, რომ მრიცხველები გიგი უფულავასა და ანა თაქთაქიშვილის პირადი ბიზნესია. შარშან, წინასწარჩვენო პერიოდში, თბილისის მერიამ „ყაზტრანსგაზ-თბილისთან“ ერთად სპეცტროექტი განახორციელა — სოციალურად დაუცველ მოსახლეობას მრიცხველები უფასოდ დაუმონტაჟა და ბევრი გაზიც უფასოდ შეყვანა სახლებში. აბა, „ნაციონ-

ცხადია, 2008 წლის მოვლენების გამომიკვამ სააკაშვილის დაკითხვის ბარათზე წარმოდგენილია და არ არსებობს ბარანტი, რომ შვიდნობილი, კუთხური მიმხედვითი სააკაშვილი რაღაც მომენტში არ დაიწყებს საუბარს იმაზე, რომ ის 2008-ში ჯორჯ ბუშმა, დიკ ჩინი და კონდოლიზა რაისმა შეაცდინეს; არავინ იცის, რა მიმართულებით დაიწყებს მას მისი უცნაური ლობიკა და საფრთხი მენტალური მდგომარეობა.

რას მოუყვება სააკაშვილი პროკურორს აბვიისტოს როზე?

ტერიტორიული მთლიანობის აღდგების დროებითი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარემ, გიორგი ვოლსკიმ, გაასაჯაროა აშშ-ში საქართველოს ყოფილი ელჩის, ვასილ სიხარულიძის, წერილი, რომელშიც ის 2006 წლის 1 ივნისს მეთუ ბრაიზასთან (იმ პერიოდში ევროპულ და ევრაზიულ საკითხებში სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილე) გამართული შეხვედრის დეტალებს აღწერდა. „ბრაიზამ განაცხადა, რომ მეგობართა ჯგუფი მოუწოდებს საქართველოს პარლამენტს, 15 ივნისს არ მიიღოს ემოციური და კონფრონტაციული რეზოლუცია აფხაზეთში რუსეთის სამშვიდობო ძალების შესახებ. ამ შემთხვევაში არც აშშ, არც მეგობართა ჯგუფი და არც გაერო საქართველოს მხარს არ დაუჭერს. ეს აუნებს არა მარტო აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების პერსპექტივებს, არამედ უარყოფით გავლენას მოახდენს ევროპული ქვეყნების გადაწყვეტილებებზე, ჩართონ საქართველო ნატოსთან ინტენსიურ დიალოგში. მეთუ ბრაიზას რჩევით, კარგი იქნება, თუ რეზოლუცია გვერდს აუვლის რუსეთის სამშვიდობო ძალების საკითხს და ყურადღებას გაამახვილებს გალის რაიონში საერთაშორისო საპოლიციო ძალების მნიშვნელოვანი კონტინგენტის განლაგების აუცილებლობაზე გაეროს ეგიდით. ბრაიზას თქმით, საქართველომ უნდა მისცეს შანსი მეგობართა ჯგუფს, მოახდინოს პოლიტიკური ზენოლა რუსეთზე გაეროს მეშვეობით“, — წერდა სიხარულიძე იმჟამინდელ საგარეო საქმეთა მინისტრ გელა ბეჟუაშვილს. საინტერესოა, რა მიზანს ემსახურება ამ წერილის გასაჯაროება?

მადგენლის, პიტერ სემენების, თქმით, გაეროში 2006 წლის 22 სექტემბრის გამოსვლის წინ სააკაშვილზე განხორციელდა საერთაშორისო ზენოლა, რათა ის ზომიერი ყოფილიყო და რუსი სამშვიდობოების გაყვანის კონკრეტული ვადები არ დაეცხვლებინა. ვადები მართლაც არ დასახელებულა, თუმცა იმ გამოსვლაში კონფრონტაციული რიტორიკა დომინირებდა. 27 სექტემბერს სააკაშვილმა კოდორის ხეობაში აფხაზეთის ლეგიტიმური მთავრობის შენობა გახსნა, ამავე დღეს თბილისში 4 რუსი ოფიცერი და 11 საქართველოს მოქალაქე დააკავეს, დაიწყო ცნობილი „ჯაშუშების სკანდალი“. 3 ოქტომბერს რუსეთმა საქართველოსთან საავიაციო, საავტომობილო, სარკინიგზო და საზღვაო მიმოსვლა შეწყვიტა. მიგრაციის ფედერალურმა სამსახურმა დაიწყო საბუთების მასიური შემოწმება და რუსეთიდან ქართველებს დეპორტაცია, სახელმწიფო სათათბირო მიიღო დადგენილება საქართველოს წინააღმდეგ სანქციების შემოღების თაობაზე. დაძაბულობის პიკზე, 13 ოქტომბერს გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია აფხაზეთში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ, რომელშიც ქართულ მხარეს მოუწოდა, არ დაუშვას კოდორის ხეობაში იმ ძალების ყოფნა, რომელსაც სამშვიდობო შეთანხმება არ ითვალისწინებს, „თავი შეიკავოს საომარი რიტორიკისგან და პროვოკაციული ქმედებებისგან, განსაკუთრებით კოდორის ხეობის ზედა ნაწილში“, აგრეთვე, დაადასტუროს სამშვიდობო ძალების მნიშვნელოვანი როლი ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის წინააღმდეგ და მათ მანდატი ერთი წლით გაუხანგრძლივა. ამ, კრემლისთვის სასურველი რეზოლუციის მიღებას წინ უძღოდა მწვევა დეტალები აშშ-ისა და რუსეთის წარმომადგენლებს შორის, კონსენსუსის მიღწევა ბოლო მომენტში, კონდოლიზა რაისისა და სერგეი ლავროვის სატელეფონო საუბრის შემდეგ მოხერხდა.

პარტი უფსკრულისკენ

ერთი შეხედვით, ამ წერილში კრიმინალური არაფერია; მართალია, მაშინ სააკაშვილის ხელისუფლებამ რჩევა არ შეისმინა, მაგრამ ვინაიდან საქმე არ ეხება ისეთ დრამატულ გადაწყვეტილებას, როგორცაა ომის აღწყობა, არამედ მხოლოდ საპარლამენტო რეზოლუციას, ზოგმა ეს გზავნილი შეიძლება უმნიშვნელოდ ჩათვალოს. მაგრამ თუ მას 2006 წლის სხვა მოვლენებთან ერთად განვიხილავთ, სავარაუდოდ, მივალთ დასკვნამდე, რომ ეს საკმაოდ მნიშვნელოვანი ეპიზოდია (და პერიოდია), ერთგვარი გაზაფხულია აგვისტოს კაბასტროფისკენ მიმავალ გზაზე.

2006 წლის მოვლენების პროლოგის დაკვირვებამ შეიძლება დაახლოებით ისეთი განცდა გავიჩინოთ, რომელიც ბევრ მკითხველს ბარბარა ტაკმანის შესანიშნავი ნაწარმოების „აგვისტოს ზარბაზნების“ (სხვათა შორის, პრეზიდენტ კეცელაძის ერთ-ერთი საყვარელი იგინი იყო) კითხვისას უჩნდება და დააფიქროს იმაზე, თუ როდის გახდა ომი გარდაუვალი. ტაკმანის ზოგიერთი მკითხველი მიიჩნევს, რომ 1 მსოფლიო ომის არდაშვება შესაძლებელი მას შემდეგაც კი იყო, რაც საარავეოში ერცხვერცხვი ფრანც ფერდინანდი მოკლეს, სხვები კი პირიქით, ფრიად ფატალისტურად თვლიან, რომ ომი გარდაუვალი წლებით, თუ არა ათწლეულებით, ადრე გახდა. ერთნიც და მეორენიც კითხულობენ ამ წიგნს და მონუსხულები ვით აკვირდებიან იმას, თუ როგორ იშლება მათ თვალწინ სა-

ბედისწერო მიზეზ-შედეგობრივი ჯაჭვი. რაც შეეხება რუსეთს-საპარტიული მოს და განხილულ საკითხს, დღევანდელი გადასახადიან კარგად ჩანს, რომ 2006-ში უფსკრულისკენ არაბრუნებულ ნაპიჯი გადაიღება, თუმცა, ალბათ, ისიც აშკარაა, რომ შენობაში უფსკრულისკენ მიმავალი გზა 2006 წლის ოფიციალური განცხადებების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, შეიძლება შეიქმნას შთაბეჭდილება, რომ ვაშინგტონისა და თბილისის ხელშეკრულების გადაწყვეტილების სტრატეგიასა და ტემპთან დაკავშირებით ერთმანეთს განუხრებლად შორდება. მეთუ ბრაიზას რჩევის იგნორირება საპარლამენტო რეზოლუციასთან დაკავშირებით უნიკალურ შემთხვევას ნამდვილად არ წარმოადგენდა. იმავე წლის 9 თებერვალს, აშშ-ის ელჩმა ეუთო-ში ჯული ფინლიმ მოუწოდა საქართველოს პარლამენტს, „სიფრთხილით მოეკიდოს შერეული სამშვიდობო ძალების ეფექტურობის საკითხის გადაწყვეტას... თხოვნა სამშვიდობო ძალების გაყვანის თაობაზე მათი ჩანაცვლების გარეშე შეიძლება დესტაბილიზაცია გამოიწვიოს“. 15 თებერვალს კი პარლამენტმა მიიღო დადგენილება, რომლითაც დაავალა მთავრობას „ამოქვეყნოს პროცედურები... სოჭის 1992 წლის 24 იანვრის შეთანხმების გადახედვის, აგრეთვე, ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში განლაგებული რუსეთის ფედერაციის სამშვიდობო ძალების ეფექტიანი საერთაშორისო ოპერაციით ჩვენთვის მიზნით“. უცხოელ-

მა პარტნიორებმა ეს დადგენილება ერთბაშად წერულად აღიქვეს და დესტაბილიზაციის საფრთხე დაინახეს. მომდევნო დღეს, 16 თებერვალს ბელგიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა კარლ დე გუხტმა (იმ პერიოდში ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე) საქართველოს მთავრობას პარლამენტის დადგენილების „გააზრებული პასუხის გაცემისკენ“ და თავშეკავებისკენ მოუწოდა.

მარტის ბოლოს რუსეთში ქართული ლეონის ექსპორტი აიკრძალა. 20 აპრილს იმჟამინდელმა თავდაცვის მინისტრმა ირაკლი ბაზარი ქართული მიწურული რეზოლუციის მიხედვით დაკავშირებით ერთმანეთს განუხრებლად შორდება. მეთუ ბრაიზას რჩევის იგნორირება საპარლამენტო რეზოლუციასთან დაკავშირებით უნიკალურ შემთხვევას ნამდვილად არ წარმოადგენდა. იმავე წლის 9 თებერვალს, აშშ-ის ელჩმა ეუთო-ში ჯული ფინლიმ მოუწოდა საქართველოს პარლამენტს, „სიფრთხილით მოეკიდოს შერეული სამშვიდობო ძალების ეფექტურობის საკითხის გადაწყვეტას... თხოვნა სამშვიდობო ძალების გაყვანის თაობაზე მათი ჩანაცვლების გარეშე შეიძლება დესტაბილიზაცია გამოიწვიოს“. 15 თებერვალს კი პარლამენტმა მიიღო დადგენილება, რომლითაც დაავალა მთავრობას „ამოქვეყნოს პროცედურები... სოჭის 1992 წლის 24 იანვრის შეთანხმების გადახედვის, აგრეთვე, ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში განლაგებული რუსეთის ფედერაციის სამშვიდობო ძალების ეფექტიანი საერთაშორისო ოპერაციით ჩვენთვის მიზნით“. უცხოელ-

მოუხედავად“. 18 ივლისს საქართველოს პარლამენტი აკეთებს იმას, რისგანაც თავის შეკავებას, ვასილ სიხარულიძის წერილის თანახმად, მეთუ ბრაიზა ურჩევს და თავისი დადგენილებით ავალდებულებს მთავრობას, „დაიწყოს აუცილებელი პროცედურები აფხაზეთისა და ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ რეზოლუციის მიხედვით“. 18 ივლისს საქართველოს პარლამენტი აკეთებს იმას, რისგანაც თავის შეკავებას, ვასილ სიხარულიძის წერილის თანახმად, მეთუ ბრაიზა ურჩევს და თავისი დადგენილებით ავალდებულებს მთავრობას, „დაიწყოს აუცილებელი პროცედურები აფხაზეთისა და ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ რეზოლუციის მიხედვით“. 18 ივლისს საქართველოს პარლამენტი აკეთებს იმას, რისგანაც თავის შეკავებას, ვასილ სიხარულიძის წერილის თანახმად, მეთუ ბრაიზა ურჩევს და თავისი დადგენილებით ავალდებულებს მთავრობას, „დაიწყოს აუცილებელი პროცედურები აფხაზეთისა და ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ რეზოლუციის მიხედვით“. 18 ივლისს საქართველოს პარლამენტი აკეთებს იმას, რისგანაც თავის შეკავებას, ვასილ სიხარულიძის წერილის თანახმად, მეთუ ბრაიზა ურჩევს და თავისი დადგენილებით ავალდებულებს მთავრობას, „დაიწყოს აუცილებელი პროცედურები აფხაზეთისა და ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ რეზოლუციის მიხედვით“.

პროკურორები ყველა მხარეს...

აშკარაა, რომ 2006 წელს დაძაბულობა მნიშვნელოვნად გაიზარდა, რამაც ომთან კიდევ უფრო მიგვაახლოვა. ამასთანავე, ნათლად ჩანს (ეს 2006-ში განსაკუთრებით თვალსაჩინო ხდება), რომ დასავლელი პარტნიორები (იხ. ფინლის, ბრაიზას, სემენების განცხადებები) ცდილობენ, შეაკავონ სააკაშვილი, ის კი არ უჯერებს (ან მხოლოდ ნაწილობრივ უჯერებს) და კონფრონტაციის გაღრმავებაზე მიდის. აქ შეიძლება ბუნებრივად გაჩნდეს კითხვა: აბუშინანება მას ვინმე დასავლეთში, თუ ის უბრალოდ კლინიკური იდიოტი გახლდათ, რომელიც მიდი-

ოდა დაპირისპირებაში გირთმულ წინასწარმნიშვნელოვან, მაშინ, როდესაც ამერიკული ბარანტიები არ ჰქონდა? „რუსებს წამოსცდათ რამდენიმეჯერ, რომ სამხრეთ ოსეთი მათ არ აინტერესებთ, ეს მათ წამოსცდათ“, — აღტკინებით უმტკიცებდა მიხეილ სააკაშვილი სტუდენტებს 2007 წლის 4 დეკემბერს. ძნელი სათქმელია, ვინ იყვნენ ის მითიური რუსები, რომლებმაც სააკაშვილი არაბრუნებულად არსებობდნენ ისინი, თუ მისი ფანტაზიის ნაყოფი წარმოადგენდა, ერთი კი ფაქტია: ვიგუარანტს მსაზრის რამ ამერიკელმა არ უთქვამს, თუმცა ამავე დროს, არაერთი ყოფილი მაღალჩინოსანი დაჟინებით ირწმუნება, რომ სააკაშვილის ხელისუფლებას ბოლო მოემენტამდე ამერიკელების ქმედებით დახმარების იმედი ჰქონდა და ჯერჯერობით შეუძლებელია იმის დადგენა, ეფუძნებოდა ეს რწმენა რამე კონკრეტულ დაპირებას თუ კოლექტიური ფსიქოზის შედეგად იქნა. საერთოდ, ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვინმეს სააკაშვილისთვის პირდაპირი ტექსტით, არაოფიციალურ ფორმატშიც კი ეთქვა: „შედი ცხინვალში, რუსებს ჩვენ მოგუყვებით“, მაგრამ ამავე დროს არ შეიძლება იმის გამორიცხვა, რომ იყო რაღაც ორბრუნული ფრაზები, რომლებიც სააკაშვილმა „სათავისოდ“ გამოიფარა. ამ მოძრაობებმა სააკაშვილს, როდესაც ქვეყანას ომისკენ მიაქანებდა? ეს კითხვა ახლო მომავალში შეიძლება ძალიან აქტუალური გახდეს.

საქმე ისაა, რომ სიხარულიძის წერილის გასაჯაროებიდან მეორე დღეს, 30 მარტს, მთავრობამ პროკურორმა არჩილ კვიციანი კვლავ დატოვა სააკაშვილის „მასტროს“ ეთერში განაცხადი: „აორიდე დღის წინ ჩვენ ვესტუმრობდნენ შავის სასამართლოს პროკურატურის ოფისის წარმომადგენლებს, რომლებიც ჩვენგან ითხოვენ ჯეროვანი გამოძიების წარმოებას აგვისტოს ომთან დაკავშირებით და ჩვენ ეს მოვალეობა გვაკისრება. აქამდე წინა ხელისუფლებამ ეწეოდა ე.წ. რეზინის განვლვის პოლიტიკას, ანუ გამოძიება ტარდებოდა გამოძიებისთვის და 4 წლის განმავლობაში არანაირი შედეგი არ იყო დამდგარი. ჩვენ წინაშე იყო კონკრეტული საკითხი დასმული, კერძოდ: აპირებს თუ არა საქართველოს ახალი ხელისუფლება, ჯეროვანად შეაფასოს და შეისწავლოს 2008 წლის აგვისტოს მოვლენები და გასცეს პასუხი კითხვას: ჰქონდა თუ არა ადგილი ომის დაწესებას. ახალმა ხელისუფლებამ და მისმა თავმჯდომარემ პოლიტიკური ნება გამოხატა, რომ ეს საკითხი იქნება გამოძი-

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„როგორ უნდა დავიჯიროთ, რომ სააკაშვილს აღარ დავს ჩიჩქაზი ხალხის ტრაგედია, რომელსაც მათი ბენოციდის აღიარებდან ზუსტად ხუთი დღის შემდეგ, 26 მაისს, იგი არნახული სისასტიკით საკუთარ მოსახლეობას გაუსწორდა! ჩიჩქაზთა ბენოციდის აღიარება, ჩემი აზრით, სამართლებრივი ნონსენსია.“

ტარიელ სიხარულიძე:

სააკაშვილის ჯიჯის პარლამენტის მიერ ჩიჩქაზთა ბენოციდის ცნობა «პანდორას ყუთის» გახსნის ტოლფასია!

ჩვენი გაზეთის სტუმარია ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახ. უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე (რუსული სექტორის ხელმძღვანელი 1995-2005 წ.წ.), კავკასიურ ენათა კათედრის გამგე (2000-2006 წ.წ.), ამჟამად ერზერუმის ათათურქის უნივერსიტეტის პროფესორი ტარიელ სიხარულიძე.

— **ბატონო ტარიელ, რატომ დატოვეთ მშობლიური უნივერსიტეტი?**

— თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან წასვლის ერთადერთი მიზეზი „ნაციონალი რეფორმატორების“ შემოჭრა და განათლების სფეროში მათი აუტანელი დიქტატის დანერგვა იყო. მაშინ ბევრმა უნივერსიტეტის წევრებმა გულშემატკივარმა, განვითარებული კომპარტული მოვლენების გამო, კონკურსში მონაწილეობა არ მიიღო. კავკასიურ ენათა კათედრაზე აშკარა ოპოზიციამი მხოლოდ ორნი აღმოჩნდნენ მე და დოცენტი ნ. იოსავა.

პირველ ეტაპზე სააკაშვილი-ლომაია-ზუბუას სამეულმა განათლების სფეროში დამკვიდრებული ტრადიციებისა და ადამიანური ურთიერთობების მოსპობა გადაწყვიტა ე.წ. ოპტიმიზაციის მოქმედებით (ეტიკობა, ლათინური სიტყვა optima-ს მნიშვნელობა არ იცინა), რაც კვალიფიციური, მაგრამ ურჩი პედაგოგების ნაცვლად, ნაკლებად პროფესიული, სამაგიეროდ, მორჩილი კოლექტივის დასაქმებას გულისხმობდა.

განათლების სისტემის უკიდურესმა ცენტრალიზაციამ, საყოველთაო კონტროლმა სრულიად ბუნებრივად შიშის სინდრომი წარმოშვა. საშუალო და უმაღლესი სკოლა პირფერობის, აღმოსავლური ქლესაობის, დასამენის და უმეცრების (რა თქმა უნდა, დარჩენილი მცირეოდენობის ძველი კადრების გამოკლებით) პარპაშის ასპარეზი გახდა. თანამდებობაზე კონკურსის წესით არჩევა, ხშირ შემთხვევაში, არაკადემიურ კრიტერიუმს ეყრდნობოდა და, აქედან გამომდინარე, საკონკურსო კომისიის ტენდენციური გადანაცვლებული სასამართლოში გასაჩივრების საშუალებას იძლეოდა.

უნივერსიტეტში მოკალათებული ინტრიგანები (ასაკოვანი და ახალგაზრდა), ცნობილი მეცნიერების სახელების ფონგლირებით, მანტაჟითა და პროვოკაციებით თათხავდნენ უნივერსიტეტის ღირსებას. საკონკურსო „ბატალიები“ დაპირისპირებული მხარეები სტუდენტების მობილობას და მათ უმტკივნეულო ადაპტაციას სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ. სა-მეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად (კანდიდატი, დოქტორი) თითქმის ყველა კურსდამთავრებული ისევ თბილისში ბრუნდებოდა. გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ჩრდილოეთ კავკასიის კავკასიური სკოლა საქართველოში ჩამოყალიბდა!

ჩიჩქაზთა ბენოციდის აღიარება ერთი გაუნონსნორაკალი აღაიანის ავადმყოფური ახიკებაა

ტის ღირსებას. საკონკურსო „ბატალიები“ დაპირისპირებული მხარეები სტუდენტების მობილობას და მათ უმტკივნეულო ადაპტაციას სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ. სა-მეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად (კანდიდატი, დოქტორი) თითქმის ყველა კურსდამთავრებული ისევ თბილისში ბრუნდებოდა. გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ჩრდილოეთ კავკასიის კავკასიური სკოლა საქართველოში ჩამოყალიბდა!

— **თქვენ ექვსი წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდით კავკასიურ ენათა კათედრას. მოგვიყვით მის მნიშვნელობაზე.**

— კავკასიურ ენათა კათედრა ჩამოყალიბდა აკადემიკოსმა არნოლდ ჩიქოვაძემ 1938 წელს. მან საუკეთესო ძალებს მოუყარა თავი: აკადემიკოსები ვარლამ თოფურია და სიმონ ჯანაშია, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ქეთევან ლომთათიძე, პროფესორები გიორგი როგავა, ილია ცერცვაძე, ალექსანდრე მაკომელოვი, ევგენი ჯეირანაშვილი... კათედრაზე გაიხსნა ქართული და რუსული სექტორები. რუსული სექტორის პროგრამა სრულიად შეესაბამებოდა რუსეთის უმაღლესი სკოლის ფილოლოგიის ფაკულტეტის სასწავლო გეგმას, რაც

ხელს უწყობდა ჩრდილოეთ კავკასიიდან ჩამოსული სტუდენტების მობილობას და მათ უმტკივნეულო ადაპტაციას სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ. სა-მეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად (კანდიდატი, დოქტორი) თითქმის ყველა კურსდამთავრებული ისევ თბილისში ბრუნდებოდა. გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ჩრდილოეთ კავკასიის კავკასიური სკოლა საქართველოში ჩამოყალიბდა!

— **ბატონო ტარიელ, როგორ შეაფასებთ 2011 წლის 21 მაისს საქართველოს პარლამენტის მიერ ჩიჩქაზთა ბენოციდის აღიარებას?**

— ჩიჩქაზთა ბენოციდთან დაკავშირებით რუსული და თურქული მხარეების მონაცემები ერთმანეთს არ ემთხვევა და ეს საკითხი უდავოდ დამატებით შესწავლას საჭიროებს, თუმცა უტყუარია, რომ ჩიჩქაზები სხვებზე მეტად დაზარალებულნი იყვნენ, რომ შვიი ზღვის სანაპირო ზოლში ცხოვრობდნენ.

ჩემი რწმენით, ასეთი ტრაგიკული მოვლენა არ უნდა იყოს მდებარე ანაბ-

რისწინაობის მოტივი! ეს „აღიარება“ ერთი გაუნონსნორაკალი აღაიანის ავადმყოფური ახიკებაა! სააკაშვილისა და მისი მოკრძალებული ბენოციდის ცნობა „პანდორას ყუთის“ გახსნის ტოლფასია, რასაც, შესაძლოა, მძიმე შედეგი მოჰყვას!

— **რას გულისხმობთ „მძიმე შედეგებში“?**

— როდესაც ასეთ დელიკატურ საკითხს ეხები, უნდა გაითვალისწინო, „ბუმერანგი“ რა სახით დაგიბრუნდება. საქართველოში კომპაქტურად ცხოვრობენ სომხებიც და აზერბაიჯანელებიც, რომელთა ამოქმედება ჩვენს სანაპირო ზოლში საკმაოდ შესაძლებელია! მერე **როგორ უნდა დავიჯიროთ, რომ სააკაშვილის აღიარებას ჩიჩქაზი ხალხის ტრაგედია, რომელსაც მათი ბენოციდის აღიარებდან ზუსტად ხუთი დღის შემდეგ, 26 მაისს, იგი არნახული სისასტიკით საკუთარ მოსახლეობას გაუსწორდა! ჩიჩქაზთა ბენოციდის აღიარება, ჩემი აზრით, სამართლებრივი**

ნონსენსია. ვის უნდა მოსთხოვო პასუხი? რუსეთის იმპერიას, რომელიც 1917 წლიდან არ არსებობს? ის ხომ შეცვალა საბჭოთა კავშირმა, რომელიც, ასევე, არ არსებობს! ან როგორ უნდა ნაუყენოს რუსეთმა გერმანიის პრეტენზიები იმ მრავალმილიონიანი მშვიდობიანი მოსახლეობის ამონეგვიტის გამო, რაც მოხდა მეორე მსოფლიო ომის დროს, როდესაც „მესამე რაიხი“ 1945 წლის მაისში გაქვამტვრედა? საერთოდ ვთვლი, რომ ასეთ უპასუხისმგებლო გადაწყვეტილებას (და ეს სავსებით დასაშვებია) მოჰყვეს „გენოციდების ალღუმი“. მაგალითად, ჩვენ მოგვმართავენ ჩეჩნები, ინგუშები, დაღესტნელები ან, თუ გნებავთ, ყირიმელი თათრები და მრავალი სხვა თხოვნით, ვალიაროთ მათი გენოციდი; თავის მხრივ, ასეთივე თხოვნით აფხაზები და ოსები მიმართავენ რუსეთს, აღიაროს მათი გენოციდი ქართველების მიერ. შედეგად, სიტყვა „გენოციდი“ გაიკვირება, მისი არსი კი გაუფასურდება, მეტიც, გამასხარავდება!

— **თქვენი აზრით, რატომ ცნობს სააკაშვილი ჩიჩქაზთა ბენოციდს და აინუნში არ აგდება სომხების თხოვნას, აღიაროს მათი გენოციდი?**

— უთუოდ აღიარება, მიუხედავად იმისა, რომ ეს საერთაშორისო ურთიერთობის ურთულესი პრობლემაა; მაგ-

«გუგუჩა გიხაილი» და «დიქტატორი» ჩაპენი!

არავისთვისაა საიდუმლო, რომ ორმაგი სტანდარტი (ჩემთვის — ძლიერისთვის ყველაფერი შეიძლება, ხოლო შენთვის — სუსტისთვის არა) ამერიკის შეერთებულ შტატებს დასაბამიდან მოსდევს როგორც იდეოლოგიაში, ისე პოლიტიკაშიც. ამ სახელმწიფოს დამაარსებლები (ვაშინგტონი, ჯეფერსონი და სხვ.) ტკბილად და ლამაზად ლაპარაკობდნენ აღამიანის თავისუფლებაზე, თუმცა თითოეულ მათგანს ბევრი შავკანიანი მონაჰყავდა. მაგალითად, პირველი პრეზიდენტის, ჯორჯ ვაშინგტონის, „თავლა“ ორას მონას ითვლიდა...

იმ დროიდან მოყოლებული ამერიკა დაუღალავად და მიზანმიმართულად აცხადებს, რომ ისაა „დემოკრატიის ცენტრალი“, თანაც ერთადერთი და განუმეორებელი, რის გამოც მთელმა მსოფლიომ მას უნდა უსმინოს მონაწილეთ; მეტიც, იცხოვროს ისე, როგორც მას აშშ მიუთითებს. აქედან გამომდინარე, ამერიკის ურთიერთობები სხვა სახელმწიფოებთან დიდი ჩახლართულობით ან ორიგინალობით ნამდვილად არ გამოირჩევა. ის, ვინც მის წინაშე ქედს მოიხრის (ანუ ნაიკუხება), ცხადდება ამერიკის მეგობრად, მაშასადამე, „დემოკრატიის მუქურად“; აი, მას კი, ვინც გაჯიუტდება, ანუ თავისი ქვეყნის ეროვნულ ინტერესებს დაიცავს, „ძია სემი“ და ადამაშაულებს სექტორიტარიზმში, დესპოტიზმსა და

ტოტალიტარიზმში! ერაცია, იუგოსლავია და ავღანეთი ამერიკული პოლიტიკის „ორმაგი სტანდარტის“ კლასიკური მაგალითია და, სამწუხაროდ, არა უკანასკნელი. სურათზე მარჯვნივ თქვენ ხედავთ ბაჰრეინის მეფეს, ჰამად ბინ ისა, რომელსაც მამაებლად ემთხვევიან ხელზე ქვეშევრდომები, მათ შორის, მინისტრებიც. ზუსტად ამ ჰამადის ბრძანებით, 2011 წლის დასაწყისში, როცა ბოჰოქრობდა „არაბული რევოლუცია“, ამ ქვეყნის დედაქალაქში — მონამში, უშიშროების ძალებმა ცეცხლი გაუხსნეს მომიტინგეებს. ასობით ადამიანი დაიღუპა, ათასობით კი საპრობლემატური აღმოჩნდა. და რა? მოიხროლა ამერიკულმა „დემოკრატიამ“ ჰამადი პოლიტიკურ ნაგავსაყრელზე, როგორც მუბარაქი; ან სამარაგაუთხარა, როგორც კადაფის

ან სადამ ჰუსეინს? არა! ოდნავ დატუქსა ერთი „ჰანანუნა“ მიზეზის ხაზით — ბაჰრეინი აშშ-ის ერთ-ერთი უახლოესი მოკავშირეა. მის სახმელეთო ტერიტორიაზე განთავსებულია სპარსეთის ყურეში უმსხვილესი ამერიკული სამხედრო-სამაჰრო ბაზა, ხოლო მის ტერიტორიულ წყლებში „ჩასაფრებულია“ მეხუთე ფლოტი — ამერიკის საყრდენი და იმედი ირანთან შესაძლო ომში...

ასევე არ ადარდებთ პოტომაკედ „დემოკრატიას“ ადამიანთა უფლებები საუარის არა-მიანის უფლებებთან დაკავშირებით ამ ქვეყანაში უფრო უარესია, ვიდრე სუდანში მოშიშპილედ მოსახლეობის პურიტი მობარაგების საქმეში. საუბარი არაბეთში საერთოდ უზერხუვლია. მტაცებელი ფრინველები, მწვერები და ცხენები უფრო ფასობენ, ვიდრე მშვენიერი სქესის წარმომადგენლები. და უჯერებელია, მაგრამ ფაქტია, რომ არაბი ქალების ბედით არ დაინტერესებულა არც ერთი ამერიკული ენაგადაცხადელი ფემინისტური ორგანიზაცია! მაგრამ რისთვის უნდა განისხიხდნენ „დემოკრატიები“, როცა მათ გულმოდგინედ უგზავნიან

ნავით დატვირთულ ტანკერებს, შეხიზნული ჰყავთ მათი საზღვაო ფეხოსნები, ტონობით ყიდულობენ მათ იარაღს და, საერთო ჯამში, აფინანსებენ მათი ბიუჯეტის 45-პროცენტთან აფინანსურ „ხერხელს“? ამიტომ მეფე აბდულა („ჩვენი“ სააკაშვილისთვის) „დემოკრატიის მუქურა“, მიუხედავად იმისა, რომ მის სამეფოში ადამიანებს დღემდე თავებს ხმლი აცლიან! რას იზამ, აბდულა ქველი, ეფექტური, საუკუნეებით გამოცდილი ტრადიციების მომხრე.

ამერიკელს იმედი არ გაუტრია საპარტიკლო პრაქტიკაში სააკაშვილი-მაც. მან დემოკრატიის იდეების „სადიდებლად“ 2008 წელს სასაკლარო მონაწილეობის რეჟიმში, 26 მაისს, უსასტიკესად დასაჯა მშვიდობიანი მომიტინგეები, მათ შორის, უმწიფო — ბავშვები, მოსუცები და ძაღვები, ხოლო გლდანის მარცხ საპრობლემატური ცოცხალი პატიმარები გაუსაბუნებოდ დაამკვიდრა. ამ საზიზრობების შემდეგ ამერიკელმა „დემოკრატიამ“ მას პასუხი მოსთხოვეს? ნურას უკაცრავად! პირობითი, „დემოკრატიის მუქურად“ წარმოაჩენდნენ პირნავარდ-

ნილ დიქტატორს, ხოლო როგორც კი ქართველი ხალხის დაკვეთით ახალმა ხელისუფლებამ სააკაშვილის ჯალათების დასჯა მოინდომა, უმაღლესი დიქტატორის აჩრდილზე ალაპარაკდნენ და „დემოკრატიის“ სააკაშვილისთვის „ინდულგენციის მოსაპოვებლად“ ე.წ. კოპიტაციის სამარცხვინო იდეა შემოუდგენ ქართველებს და ბოროტმოქმედებთან თანაცხოვრება გვიბრძანეს! ასეთია მსოფლიო ჟანდარმის, ნამუსის ძარღვანევეტილი თვალთმაქცის — ძია სემის ნამდვილი სახე და მოდუს ოპერანდი!

აი, სურათზე მარჯვნივ გამოსახული პიროვნება კი, უბრალო ხალხს რომ უკოცნის ხელებს, ან გარდაცვლილი ვენესუელის პრეზიდენტი უკოცნის, რომელმაც თავის სახელოვანი მმართველობის დროს ამერიკული ხარბი კოიტები ქვეყნიდან გამოაპანდურა და ვენესუელის ნავთხალხის საკეთილდღეოდ გამოიყენა: აშენდა სკოლები და საავადმყოფოები, გატარდა ქმედითი რეფორმები სოფლის მეურნეობასა და განათლების სისტემაში. ვენესუელა გახდა რეგიონული ლიდერი და სათავეში ჩაუდგა მოძრაობას ნეოლიბერალიზმის წინააღმდეგ! როგორც

„ის სულელური ლაპარაკი, რომ თითქოს საბჭოეთი აღსდგება, საბოლოოდ უნდა შეწყდეს. რეალურად ასეთია: არის უზარმაზარი სახელმწიფო, რომელთანაც გაქვს თითქმის ათასკილომეტრიანი საზღვარი, მას ანბარის უნავე მსოფლიოში და, ვთქვამთ პირდაპირ, მისი უზინით ჩინეთსა და შეერთებულ შტატებს; ამ დროს ჩვენ რომელი დევ-გმირები ვართ, რომ გამომხატეთ და ვილაცის გულის მოსაოხად მას შევეჭიდეთ? რას მოგვცემს ეს, რას მოგვითმის? — ისევ ნგრევას და უზადურებას.“

აკაკი ასათიანი:

ისა ნუ ვიზაბთ, როგორ პარლამენტად იქნას ვენახის კოიხისა, მთავრობად კი — აგერიკის საელო

რამ, ეს სააკაშვილს არ აძლევს ხელს პოლიტიკურად და, წარმოიდგინეთ, მატერიალურადაც!..

რაც მოგვიტანა რუსეთთან გაუნონასწორებელმა პოლიტიკამ, ეს ყველაფერი ვიცით. დამოუკიდებელი საქართველოს სამივე პრეზიდენტმა ქვეყნის დაქუც-მაცუბამი საკუთარი „წვლილი“ შეიტანა. თავის მართლმად იმ მოტივით, რომ ჩვენ ორასი წლის წინ დავეკარგეთ სახელმწიფოებრიობა და „გვაცალეთ, ჩამოვყალიბდებით“ დამლუპველია!

თანამედროვე სამყარო ურთიერთობების ახალ წესებს გვახსნავს და ეს უნდა გავითვალისწინოთ. უმძიმესი ისტორიული მოვლენების მიუხედავად, ცივილიზებული ურთიერთობები აკავშირებს დღეს გერმანიასა და ისრაელს!

სააკაშვილი, როგორც მთავრობის მეთაური პირდაპირად და მსოფლიო-ტურისტული მისიონარობა, შეიძლება სხვადასხვა გზა-ნაშთს აღძვრდეს, მაგრამ სახელმწიფოს სათავეში მოქმედების ასეთი არაა და ვაბტური პიროვნება მთავარ სახელმწიფოა! ეს მისი პირადი ტრაგედიაა, რომ, დიდმა დასავლელმა სელექციონარმა „გოლომად ვერ აგონივს მისი გუნდა და შეიძლება ეპოქის ბრძოლაში... და მასთან ერთად ძველანატივ განიჭოს!

საკაშვილის, როგორც მოვლენის, კარგი მაგალითია დავით აღმაშენებლის გამზირი: უცხო თვალის გასახარად მოჩუქურთმებული ფასადების უკან იმალება ძველი, ამორტიზებული, ნახევრად დაშლილი სახლი და ამ სახლებში მცხოვრები ჩვენი გაუბედურებული, იმედგაცრუებული და მიტოვებული თანამემამულეები... გვონებ, არც ერთ ქართველს არ უნდა, ვირტუალური საქართველოს მოქალაქეობა!

ესაუბრა ბიორბი კორაკაძე

მიხვდით, ჩავეტ „დექტატორია“ მარტო იმ მიზეზის გამო, რომ არ ნაიკუ-ზა ამერიკული „დემოკრატიის“ წინაშე, საპირისპირო გაუქვთა!

როგორ თუ დექტატორია? — აღმოვითვინა პატროსანი, მაგრამ გულუბრყვილო ადამიანი. — საკუთარი მოსახლეობის ამანოიკებლები: აბაღა და ჰამადი დემოკრატიები, ხოლო ხალხზე მზრუნველი ჩავესი — დექტატორია? სადაა ლოგიკა?!

აი, საშვეტ უზსტად ისაა, რომ აგერიკულ „დემოკრატიას“ (ისავე, რომელსაც შეიძლება ამერიკულს განსაპირობებულ ლოგოპა ბაჰანის; და თუ მაინც გსურთ, მის თანხმობას ჩასწავდეთ, დადებით პირაზე და ასეთ მგობრამაგობიდან შეხედეთ სამყაროს. უთუოდ დაინახავთ, რომ ამერიკული „დემოკრატია“, რა თქმა უნდა, თავისუფლებათა, ოლონდ არა ადამიანის, არამედ ტრანსნაციონალური კორპორაციების თავისუფლებათა, გაუქვთოს კაცობრიობას ის, რაც უნდა და, როგორც უნდა!.. მოკლედ, „დემოკრატია“ ქუანადლობითა ფიქციაა და მეტი არაფერი!

კარგად დააკვირდით ამ სურათს და, ღმერთმა არ ქნას, ამის შემდეგ ერთმანეთში აგერიკოთ „დემოკრატი“ ჰამადი და „დექტატორია“ ჩავესი!

ბიორბი კორაკაძე

ბოლო დროს განვითარებულ მნიშვნელოვან მოვლენებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება „ტრადიციონალისტა“ ლიდერი აკაკი ასათიანი.

— ბატონო აკაკი, 21 მარტის ტრიუმფალურმა კენჭისყრამ, რომელსაც ამერიკის ელჩი რიჩარდ ნორლანდი საპატიო „ლოჟიდან“ მეთვალყურეობდა, ცოტა არ იყოს, დაგვახარა, „ნაციონალისტ“ თუ დაუფურეებთ, თურმე დავიანთი გაუტეხლობა და პრინციპულობა დაამტკიცეს, „მეოცნებებმა“ კი ოპონენტებისთვის მიცემულ კიდევ ერთ შანსად შეაფასეს ეს ყველაფერი. როგორ ფიქრობთ, რა მოხდა რეალურად და რა მიზნით მივიდა იმ დღეს პარლამენტში ბატონი ნორლანდი? გარდა ამისა, ამ საკონსტიტუციო ცვლილებებით, მიგაჩნიათ თუ არა საბოლოოდ ჩავლილად პოლიტიკური კრიზისის საფრთხე?

— ეს საფრთხე, ჩემი აზრით, არ არსებობდა, მაგრამ რაკი „ოცნება“ ასე თვლიდა, რაღაც მინიმალური ალბათობა, შეესაძლოა, ყოფილიყო, თუმცა მე მაინც არ მესმის, რა უნდა ექნათ „ნაციონალისტ“, რის რესურსი ჰქონდათ? თვითონ სააკაშვილმაც განაცხადა: მართლაც სულელი კი არ ვარ, ეს გავაკეთო... არ ვიცი, რაში სჭირდებოდა კოალიციას ამ საფრთხეებზე საუბრის, მაგრამ ის კი მოხდა, რომ ძალიან ცუდი შთაბეჭდილება დარჩა საზოგადოებას ხელისუფლების მხრიდან ამ გაუმართლებელი დათმობის გამო. არა მგონია, ამას უმრავლესობის იმიჯზე კარგად ემოქმედა, მით უფრო, რომ ისინი ძალიან დიდი ხნის განმავლობაში გაიძახოდნენ, უმცირესობის ხმები არაფერში გვეჭირდება.

— დათმობაში სარეიტინგო კენჭისყრას გულისხმობთ? — დიახ. ან თავიდანვე უნდა დათმობებოდნენ ამაზე, ან რა საჭირო იყო ის ლაპარაკი, რომ ოპოზიციის მხარდაჭერა არ სჭირდებოდა? რაც შეეხება ამერიკის ელჩის მისვლას პარლამენტში, ყველას გვესმის, ეს რას ნიშნავს; ეს არის ის, რასაც ვაშინგტონი ცენტრალური ამერიკის რესპუბლიკებში შვრებოდა ხოლმე, რომლებსაც ბანანის რესპუბლიკებს ეძახდნენ... ახლა ისე ნუ ვიზამთ, რომ პარლამენტი და მთავრობა აღარ დაგვეჭირდეს, ანუ პარლამენტად იქცეს ვენეციის კომისია, ხოლო მთავრობად — ამერიკის საელჩო. თუ ეს გვინდა, მაშინ რაზე ვლაპარაკობთ საერთოდ, რომელ დამოუკიდებლობაზე ვსაუბრობთ?!

«აგერიკის ელჩი ისა გვეჩვენა, როგორც ბანანის რესპუბლიკას...»

— თქვენ ფიქრობთ, რომ სარეიტინგო კენჭისყრაზე თანხმობა ამერიკის ელჩის მხრიდან იყო მითითებული?

— ეს ასეთი ფორმით არ ხდება, უბრალოდ, იქნებოდა მეგობრული რჩევა, მაგრამ ამ მეგობრულ რჩევაში რაც იგულისხმება, გასაგებია... შეერმოკრატული შტატებს აქვს თავისი პოლიტიკა, მათ აიღეს საქართველო, როგორც საქსპერიმენტო მოედანი და მეტიც, დემოკრატიული ექსპერიმენტები. გარედან თუ შევხედავთ ამ ყველაფერს, შეუძლიათ იამაყონ კიდევ, იმიტომ, რომ დიდგლეობით აქ ყველაფერი ხდება მათი გეგმის მიხედვით.

— ამ ლოგიკით გამოდის, რომ „ქართული ოცნება“ ვაშინგტონის ტეგმის ნაწილია. თუ ასეა, მაშინ რატომღაც, რომ ამერიკელი დიპლომატები მიმდინარე დაკავებებს პოლიტიკურ დევნად აცხადებენ. ეს ხომ ხელისუფლების დისკრედიტაციაა?

— მე არ ვამბობ, რომ „ქართული ოცნება“ ერთმნიშვნელოვნად ამერიკის პროექტია. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ჯერ არ გვაქვს სრული სურათი ასეთი მკაფიო შეფასებისთვის, მაგრამ ერთი რამ ფაქტია — ამერიკა უკვე აკაზამა, რომ პარლამენტი პირობებს ახალ ხელისუფლებას, რაც გვაფიქრებინებს, რომ რაღაც ანგარიშვალდებულები ამ ხელისუფლებასაც გააჩნია ვაშინგტონთან.

— კონკრეტულად რა პირობას უყენებს თეთრი სახლი „ქართულ ოცნებას“?

— იმავე წინამორბედის ხელშეუხებლობას. ასეთივე პირობები წამოუყენეს თავის დროზე უკრაინის ხელისუფლებასაც, — კი, ტიმოშენკომ მოიპარა ფული, მაგრამ ხელი არ ახლოთ. აქ ცალკე პრობლემა კიდევ ისაა, რომ თვითონ „ოცნებაც“ მაინც და მაინც დამაჯერებლად ვერ ამტკიცებს დაკავებულების დანაშაულებს. ჯამში ეს ყველაფერი ქმნის რაღაც სისუსტის, უსუსურობის შთაბეჭდილებას, თითქოს მმართველი გუნდი საკუთარ თავში ბოლომდე არის დარწმუნებული.

— როგორ ფიქრობთ, რითაა ეს განპირობებული?

— ჩემი აზრით, ამის ერთ-ერთი მიზეზი ის არის, რომ „ოცნება“ ჯერ კიდევ იმყოფება ოპოზიციის რეჟიმში, მუდმივად თავს იმართლებს, თითქოს ვერ გადაუწყვეტია, რა გზა აირჩიოს. უმინათ, „ნაციონალები“ მივარდებიან დასავლეთში და იქ პოლიტიკურ წრეებს დაარწმუნებენ, რომ ივანიშვილი რუსეთის კაცია. მერე ეს იძახის, არ ვარ რუსეთის კაცია, არის ურთიერთბრალდებები, წამოძახებები და ა. შ. აგერ კიდევ რა სულელური რეზოლუცია მიიღეს... ვის უნახავს მსოფლიოში რომელიმე ქვეყანა, რომლის კონსტიტუციაშიც მსგავსი რამ ეწეროს. ეს მიმდინარე პოლიტიკის საკითხია და სახელმწიფოს როგორც ენდომება, ისე უნდა წყდებოდეს.

— თქვენ, ალბათ, საგარეო პოლიტიკურ კურსთან და-

ვერ ვაყენებთ. მაშინ რა აზრი აქვს ამას?! მოდი, დავფიქრდეთ, რა მოგვცა ამ სულელურმა რეზოლუციამ?!

— საგარეო პოლიტიკურ ორიენტაციებში ახალ ხელისუფლებას, ფაქტობრივად, არანაირი კორექტივები არ შეუძლია. ასეთ პირობებში რამდენად საინტერესოა კრემლისთვის ჩვენთან დიალოგი?

— დიალოგი ყოველთვის მნიშვნელოვანია და კრემლში ეს ძალიან კარგად ესმით, რაც შეეხება საგარეო პოლიტიკას, მე პირადად დაბალანსებული კურსის მომხრე ვარ, ვთვლი, რომ ამის გატარება ძალიან ძნელია, მაგრამ, რაც უნდა, სწორედ ის უნდა აკეთო. ის სულელური ლაპარაკი, რომ თითქოს საბჭოეთი აღსდგება, საბოლოოდ უნდა შეწყდეს. რეალურად ასეთია: არის უზარმაზარი სახელმწიფო, რომელთანაც გაქვს თითქმის ათასკილომეტრიანი საზღვარი, მას ანბარის უნავე მსოფლიოში და, ვთქვამთ პირდაპირ, მისი უზინით ჩინეთსა და შეერთებულ შტატებს; ამ დროს ჩვენ რომელი დევ-გმირები ვართ, რომ გამომხატეთ და ვილაცის გულის მოსაოხად მას შევეჭიდეთ? რას მოგვცემს ეს, რას მოგვითმის? — ისევ ნგრევას და უზადურებას.

— რაც შეეხება მოახლოებულ არჩევნებს, მართალია, ჯერ კოალიციაში შეთანხმე-

ბა მიღწეული არ არის, — რა სახის პოლიტიკური მოწყობა გვექნება, მაგრამ როგორ ფიქრობთ, მანამ უნდა იყოს თუ არა უშუალოდ მომავალი პრეზიდენტის პრეროგატივა რუსეთთან, ასევე აფხაზეთთან და ოსებთან ურთიერთობის დალაგება?

— ვთვლი, რომ ამასთან დაკავშირებით აბსოლუტურად სწორია და მკაფიო პოზიცია ჩამოაყალიბა ალექსანდრე ჭაჭიამ თქვენს გაზეთთან ინტერვიუში. ჩვენ კონსტიტუციაში გვინერია, რომ პრეზიდენტი უნდა იყოს ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის გარანტი. საქართველოს არ აქვს ეს მთლიანობა, ამიტომ პირველი პირი უნდა იყოს ის კაცი, რომელიც შეძლებს ამ პრობლემის მოგვარებას.

— 2011 წლის 20 მაისს საქართველომ ჩრქვეთა გენოციდი აღიარა. რას ფიქრობთ ამასთან დაკავშირებით და რა შეიძლება მოუხერხდეს ამ ფაქტს მომავალში? — რა უნდა ვთქვა, ეს იყო პოლიტიკური სიბეცისა და უპასუხისმგებლობის კიდევ ერთი გამოვლინება. ვითომ ამით სოჭის ოლიმპიადის შეუშალეს ხელი. მაგ ლოგიკით თუ მივყვებით, მაშინ არც ლონდონში უნდა მასსულიყავი ირლანდიის გამო ან ვთქვათ, გავუხსენებდით, შოტლანდიელებს რას უშვებოდნენ XV საუკუნეში. ამერიკელებმა რომ ინდიელები ამოწყვიტეს, ესც ხომ ახსოვს ისტორიას, თან ლინკოლნი მოხანოილდა ამაში. ილია ჭავჭავაძეზე რომ გაიგოთ ასეთი რამე, როგორ ხასიათზე დადგებოდა?

ესაუბრა ჯაბა ჭვანიძე

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ნატო არის ანგლო-საქსური სამხედრო ფაშისტური ორგანიზაცია, რომელსაც ბევრი ზორობა აქვს ჩადენილი იუგოსლავიაში, ერაყში, ლიბიასა და ავღანეთში. ნატოსავით მტაცებელია ევროკავშირიც, ოღონდ თავის დანაშაულს სჩადის ფინანსური მაქინაციებით ანადგურებს სხვა ქვეყნების ეკონომიკას, მათ შორის, არ ირიადა „ჯიბუში“ ხელი ჩაუყოს თავის ნაპირებსაც. გულბარათის და, განსაკუთრებით, კვიპროსის მხარეებით ამ ჩემს მოსაზრებებს

საქართველოს შიდა პოლიტიკაში ნებისმიერი ქვეყნის ჩარევა დაუშვებელია

ირაკლი ყიფიანი, სამოქალაქო აქტივისტი:

— ვფიქრობ, დამოუკიდებელი, სუვერენული ქვეყნის ცხოვრებაში ჩარევის უფლება არავის აქვს; არ აქვს მნიშვნელობა, იქნება ის მეგობარი ქვეყანა თუ პარტნიორი რუსეთის ან ამერიკის სახით. ალბათ, ყველას კარგად გვახსოვს რასმუსსენის განცხადება ოქტომბრის არჩევნების შემდგომ, როცა ბაჩო ახალაია დაპატიმრეს, რომ თურმე საქართველოში პოლიტიკური დევნაა დაწყებული, რამაც საქართველოს მოსახლეობის ძალიან დიდი ალფობოტა გამოიწვია. სოციალურ ქსელებში წერილებიც კი მისწერეს რასმუსსენს და მის გვერდზე ბევრი უარყოფითი კომენტარი დაინერგა. ასევე ძალიან ცუდად მისცნა აშშ-ის პრეზიდენტის მიერ საქართველოს მიმართული პოლიტიკა, რომელიც დაფუძნებულია მისი გაგების ქვეყნის იყო მოქცეული. საქართველოს შიდა პოლიტიკაში ნებისმიერი ქვეყნის ჩარევა დაუშვებელია. თუ მეგობრობაა, უნდა იყოს მეგობრობა სახელმწიფოს შორის, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არ უნდა მოხდეს ქვეყნის შიდა პოლიტიკაში ჩარევა. ჩემი აზრით, ამ ეტაპისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია საქართველოს რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენა-დარეგულირება. თუ ჩვენ ფანტაზიაში მივხვდებით, რომ დაკარგული ტერიტორიები უნდა დავიბრუნოთ, ეს ყველაფერი გამოიწვევს რუსეთთან დიალოგის გარეშე. ზუსტად ამიტომ ვთვლი, რომ რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენა აუცილებელია. ასევე მნიშვნელოვანია რუსეთის გაზრდასთან დაკავშირებული პრობლემების დასაგეგმვა. „ქართული ოცნება“ ხელისუფლებაში მოვიდა და ამჟამად რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენა და დაგეგმვა უნდა იყოს პრიორიტეტი. თუ ეს მოგვარდება, სხვა პრობლემებიც მოგვარდება; 2. მეტ-ნაკლებად კმაყოფილი ვარ. 3. თითქმის არავინ იწვევს არც ნდობას და არც უნდობლობას. მე არ ვიცი, მინისტრები რას ფიქრობენ სინამდვილეში. ერთადერთი, ვინც შეიძლება გამოირჩეს, ჯანდაცვის მინისტრია, რომელმაც მოახერხა ჯანმრთელობის მინიმალური დაზღვევის გაკე-

«რას აპირებს შეერთებული შტატები, ისა მისი ელჩის – ნორლანდის საქმიანი აღსაფრთხილებელი!»

როგორც გაგიგია, ერის ხმა თავის მნიშვნელობით ღვთის ხმას უტოლდება. მართალია, ღმერთთან შედარება ცოტათი გადამეტებულად მეჩვენება, გარკვეულ მიზეზთა გამო – ღმერთი უცდომელია, ხოლო ერი ხანდახან ცდება, თანაც, სახელმწიფო, მაგრამ დედამიწაზე, მატერიალურ სამყაროში, ერთ მუშტად შეკრული ერი უძლეველი ძალაა, რომელსაც ყველა „ძლიერი ამა სოფლისა“ უფრთხის ამიტომაც „ძლიერთა“ კასტა არაფერს იშურებს, რომ ხალხი ნახირად გადააქციოს, რათა მან — ზნელებით „ნათელ მომავალში“ მასეთი ადვილად მართოს, ანუ შავზე ათქმევინოს თეთრი და პირიქით.

ია ბარჩილაძე, 54 წლის, ყოფილი პედაგოგი (ბოლო ოცი წლის მანძილზე დაკავებულია ზიუტურის გაყიდვით):

რეზინი გაზეთი დაინტერესდა, რამდენად ადეკვატურად აღიქვამს მისი უდიდებულესობა ხალხი შავ და თეთრ ფერებს; ამიტომაც შევადგინეთ ეს კითხვარი, რომელიც დროთა განმავლობაში, ისევე, როგორც ცხოვრება, შეიცვლება. ამერიკიდან კი მისი დახმარებით მკითხველს მივანოდებთ ერის შემადგენელთა — ადამიანების აზრს. 1. რას ელოდებით პრემიერ-მინისტრ ივანიშვილისგან და მისი მითარქობისგან? 2. კმაყოფილი ხართ თუ არა მითარქობის შემაჯავებლობით? 3. რომელი მინისტრი იწვევს თქვენს ნდობას და მისი ნდობას ან უნდობლობას? 4. როგორ აფასებთ აშშ-ის ელჩის და, საერთოდ, ამერიკის საერთაშორისო პოლიტიკას? 5. როგორი უნდა იყოს საქართველო-რუსეთის ურთიერთობა? 6. გჯერათ თუ არა, რომ მითარქობა მოწინააღმდეგე ურთიერთობებს აწახალისებს და უსაფრთხოებას უზღვევს? 7. ვინთან ურთიერთობა უნდა იყოს საქართველოსთვის პრიორიტეტული: თურქეთთან, ირანთან, რუსეთთან, აშშ-თან, ევროკავშირთან? 8. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 9. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 10. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 11. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 12. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 13. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 14. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 15. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 16. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 17. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 18. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 19. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 20. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 21. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 22. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 23. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 24. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 25. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 26. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 27. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 28. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 29. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 30. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 31. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 32. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 33. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 34. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 35. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 36. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 37. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 38. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 39. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 40. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 41. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 42. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 43. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 44. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 45. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 46. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 47. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 48. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 49. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 50. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 51. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 52. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 53. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 54. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 55. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 56. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 57. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 58. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 59. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 60. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 61. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 62. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 63. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 64. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 65. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 66. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 67. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 68. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 69. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 70. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 71. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 72. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 73. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 74. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 75. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 76. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 77. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 78. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 79. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 80. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 81. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 82. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 83. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 84. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 85. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 86. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 87. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 88. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 89. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 90. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 91. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 92. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 93. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 94. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 95. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 96. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 97. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 98. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 99. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ? 100. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ?

ია ბარჩილაძე, 54 წლის, ყოფილი პედაგოგი (ბოლო ოცი წლის მანძილზე დაკავებულია ზიუტურის გაყიდვით): 1. ველოდები სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას. ჩემი აზრით, ამ სფეროებში კარგ შედეგს მივაღწევთ ახლანდელი ხელისუფლების მმართველობის მესამე წლისთვის. ამაზე ადრე პრობლემები ვერ მოგვარდება. უნდა გვახსოვდეს, რა რეჟიმი ბოლოპრობა საქართველოში ბოლო 9 წლის მანძილზე! 2. მეტ-ნაკლებად. 3. ნდობას იწვევს ჯანდაცვის, იუსტიციის, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა, სოფლის მეურნეობის, ლტოლვილთა და განსახლების, განათლების მინისტრები. ვერაფერი გავუგებ საგარეო საქმეთა მინისტრს. რაც შეეხება კულტურის მინისტრს, ის ჩრდილშია. ბატონმა მარგველაშვილმა შეზღუდა მანდატურების უფლებები. ისინი ვეღარ ერევიან სასწავლო პროცესში და თავის, კანონით დაკისრებულ მოვალეობას ასრულებენ. სექტემბრიდან გაიხსნება უფასო საბავშვო ბაღები. ეს დიდი შედეგია იქნება მოზოლებისთვის. ჩამოთვლილია ის 17 პროფესია, რომელსაც სახელმწიფო დააფინანსებს. ირაკლი ალასანიას მისვლით, თავდაცვის სამინისტროში ბევრი რამ კარგი უკვე გაკეთდა. საბავშვო ბაღების მშენებლობა, ზემდგომი არამედიცინური ქვეყნული სასწავლო პროგრამის დახმარება, იმავეს ვიტყვი ბატონ ლარიბაშვილის მოღვაწეობაზე. პოლიცია აღარ იჭერს ადამიანებს პოლიტიკური ნიშნით, მხოლოდ — კრიმინალებს, რომლებიც გვიძლიან ცხოვრებას. პოლიცია აღარ არბევს მიტინგებს. შინაგან საქმეთა სამინისტროდან სისასტიკე განიდევნა. 8 თებერვლს ეს გამოჩნდა. კარგის გაკეთებას ცდილობს

ნილო ქუთათელაძე, 45 წლის, ლინგვისტი, ამჟამად უმუშევარი: 1. მხოლოდ კარგს მოველი მაგ ადამიანისგან. ბატონმა ივანიშვილმა ბევრი სასიკეთო საქმე გაუკეთა საქართველოს იმ დროს, როდესაც კერძო პირი იყო. პირადად დაეხმარა მრავალ ადამიანს, მაგრამ ამას არასდროს ახმაურებდა. ძალიან მოკრძალებული პიროვნებაა, მიუხედავად სიმდიდრისა, რაც დიდად დასაფასებელია ჩვენ დროში. მჯერა, რომ იგი თავის ერთგულ თანამებრძოლებთან ერთად ალორძინებს ქვეყანას. მიხედავენ განათლებას, ჯანდაცვას, სოფლის მეურნეობას, რაც ნამდვილ დამოუკიდებლობას მოგვაპოვებინებს. 2. მგონია, რომ მინისტრების უმრავლესობა შეიცვლება და ეს ნორმალური მოვლენაა. 3. არ მომწონს განათლების მინისტრი. მისი ქმედებებიდან გამომდინარე, ვასკენი, რომ იგი არაა ამ დარგის სპეციალისტი. პროფსინონალიზმში ვერ „ვახშვლ“, აგრეთვე, საგარეო საქმეთა მინისტრს. ჩემი აზრით, ქალბატონი ფანჯიკინი გასაგზავნია რომელიმე დიპლომატიურ აკადემიაში განათლების მისაღებად. 4. ნორლანდის ქმედებებს უარყოფითად ვაფასებ. იგი უცვლელად ერევა საქართველოს შინაურ საქმეებში და ცდილობს პროცესების მართვას. ნესით, ეს არ უნდა შედიოდეს სხვა ქვეყნის ელჩის მოვალეობაში. თუმცა, რაც ამერიკის შეერთებული შტატებია, ისეთივეა მისი ელჩი. მოკლედ რომ ვთქვა, ნორლანდის საქმიანი აღმამუშოვებელია! 5. რუსეთთან — მხოლოდ მეგობრული, თანასწორუფლებიანი ურთიერთობები. 6. მჯერა, რომ ახალი ხელი-სუფლები დროთა განმავლობაში მოაგვარებს ამ მტკივნეულ პრობლემას, რადგან აქვს ამის ნება და სურვილი, რაც საერთოდ არ გააჩნდა „ნაც-მოძრაობას“. 7. ყველასთან უნდა გვექონდეს კარგი ურთიერთობები, განსაკუთრებით მეზობლებთან: რუსეთთან, აზერბაიჯანთან, თურქეთთან, სომხეთთან. ჩვენი პრიორიტეტი კეთილშობილობაა. 8. ესაა ანგლო-საქსური სამხედრო ფაშისტური ორგანიზაცია, რომელსაც ბევრი ბოროტება აქვს ჩადენილი იუგოსლავიაში, ერაყში, ლიბიასა და ავღანეთში. ნატოსავით მტაცებელია ევროკავშირიც, ოღონდ თავის დანაშაულს სჩადის ფინანსური მაქინაციებით ანადგურებს სხვა ქვეყნების ეკონომიკას, მათ შორის, არ ირიადა „ჯიბუში“ ხელი ჩაუყოს თავის ნაპირებსაც. ბულგარეთის და, განსაკუთრებით, კვიპროსის მაგალითი ამ ჩემს მოსაზრებებს ადასტურებს. მოამზადა ბიორბი კორაკაძე

«როგორ შეიძლება კოაბიტაცია «ნაციონალურ» პარტიასთან, როგორს თითოეული ნაკრები ხიხუი უნდა იჯდეს?!»

ერთ რამეს კი დაჩოქილი ვხევით... ვინც საუბრობს საქართველოს ეროვნული დროის, ჰიმნის, გერბის, აბრეშვიტის, მამის სახელის, ეროვნების რეპრეზენტაციის და საქართველოს უმდიდრესი საბანკოების შესახებ, განსჯის ბურჟუაზიის შერეულ ნაწილს, რომელმაც სიცოცხლე ზვარაკად მიიტანა მათ დასაცავად. მის სულს, ალბათ, კალიან ბაახარაძე იმ ფაქტით, რომ ახალგაზრდა მის კუროს ეროვნული დროს გადააფარეს და ასე მინაცხვეს სამშობლომ განსჯის ნაწილებად.

დემონსტრაციულად დახვრებილი პროფესორის ჰეროვი სელს ადებს

ღია წერილი ბატონ ზვიად შვილად მიმართული და სხვა

ბატონო ზვიად, თქვენ მე შვილად მეკუთვნი, მაგრამ მაინც მინდა მოგმართოთ „ბატონობით“, ვინაიდან დღეს „დიდი კაცი“ ბრძანდებით. მე უნდა გაგახსენოთ ერთი ეპიზოდი თქვენი ცხოვრებიდან, რომელიც შეიძლება აღარც კი გახსოვთ.

2007 წლის 20 მაისს მე და ჩემს ოჯახს ცარგვალის დაგვიგებოთ თავზე, მე მომიკლეს მეუღლე — გურამ შარაძე, ხოლო ჩემს შვილებს და შვილიშვილებს — უსაზღვროდ მოსიყვარულე მამა და ბაბუა. დატრიალდნენ შურისძიების ტიპის ინტერვიუს ინტერვიუზე იღებდნენ. ზოგი გულწრფელად განიცდიდა ამ ამბავს, ხოლო ზოგი ნიანგის ცრემლებს ღვრიდა. ერთ-ერთი შურისძიების შეკითხვაზე, თუ რა შეიძლება ყოფილიყო ასეთი შემზარავი მკვლელობის მიზეზი, თქვენ მას განუცხადეთ, რომ ეს არ იყო პოლიტიკური მიზნით, არამედ რაღაც საყოფაცხოვრებო მოტივით განიხილავდა რამ (გაზეთი შენახული მაქვს). ეს პოზიცია მაშინ ძალიან მომგებანი იყო (კარგად იცით, — რატომაც) და თქვენც სარგებელს მესხეულად სტაციოთ ხელი.

ნაშენ ადამიანი (მოძღვარს ვგულისხმობ) და არა ანაწორიანი ბაიკებრა, რომელიც მრავალად არიან დღევანდელ საქართველოში, ჩაბარეთ ალსაბრება და მოინანიეთ თქვენი შეცდომა თუ ცოდვა. მართლაც ჩვენ-ახალგაზრდა ბრძანებ-ბრძანებელი ლაპარაკი ვერ გიშველით.

ახლა, როდესაც შეიცვალა ვითარება, აშკარად გამოიკვეთა, რომ ეს იყო მართლაც პოლიტიკური მკვლელობა, გამოწვეული იმ მიზეზით, რომ გურამ შარაძე ამერიკიდან წინ ველარ აღდგომის საქართველოს დამატებებთან — როგორც ქართველებს, ასევე ჩვენს ქვეყანას შემოსულ ანგარებიან უცხო ტომებებს. მე თქვენ უცხო ტომებთან: ოდნავ მაინც თუ შეგვხვდებით ან სინაული თუ აბაჟუფატი?

ახლა, როდესაც შეიცვალა ვითარება, აშკარად გამოიკვეთა, რომ ეს იყო მართლაც პოლიტიკური მკვლელობა, გამოწვეული იმ მიზეზით, რომ გურამ შარაძე ამერიკიდან წინ ველარ აღდგომის საქართველოს დამატებებთან — როგორც ქართველებს, ასევე ჩვენს ქვეყანას შემოსულ ანგარებიან უცხო ტომებებს. მე თქვენ უცხო ტომებთან: ოდნავ მაინც თუ შეგვხვდებით ან სინაული თუ აბაჟუფატი?

ნაშენ ადამიანი (მოძღვარს ვგულისხმობ) და არა ანაწორიანი ბაიკებრა, რომელიც მრავალად არიან დღევანდელ საქართველოში, ჩაბარეთ ალსაბრება და მოინანიეთ თქვენი შეცდომა თუ ცოდვა. მართლაც ჩვენ-ახალგაზრდა ბრძანებ-ბრძანებელი ლაპარაკი ვერ გიშველით.

ნიშნები (თბილისის 24-ე საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი). სამიძმრისა და გულის ამაჩუყებელი საუბრის შემდეგ, მან მიითხრა: **მე ცალი ფეხი სამიძმრის მიღება არ მინდა საფლავში წავიღო გია მურდულის არაკაცობის ამბავი. ის ჩემი სკოლის დირექტორია. ჩვენ ძალიან დაპირისპირებული ვართ. მე მას ვერძევი იმიტომ, რომ მან სკოლა დააქცია და მინათა გაასწორა. ჯერ კიდევ ბატონი გურამი დაკრძალული არ იყო, რომ ჩვენ საშინლად ვიჩხუბეთ სკოლაში. ამის მოწმეები არიან. მე მას ვუთხარი: აფსუსი არაა, რომ შენ სული გედგას და ისეთი ქართველი, როგორც გურამ შარაძეა, მინაში მიდის-მეთქი. ამაზე მურდულიმ ცინიკურად მიპასუხა: „გურამ შარაძე აღარ უნდა მოგვეპალა“.**

ალო სკოლაში მასწავლებლად მოსულ გია მურდულიას ბავშვებმა შეარქვეს „სპირიდონა“ (ეგნატე ნინოშვილის „ჩვენი ქვეყნის რაინდის“ მთავარი მოქმედი პირის — სპირიდონ მცირიშვილის ანალოგიით). ერთხელ ჩემი შვილების ერთ-ერთმა მასწავლებელმა მიითხრა: „ამ ბავშვებმა რომ იცოდნენ, საირილონ მცირიშვილი რომელი წესიერი და სპატიანი ადამიანი იყო, მას ბია მურდულიას არ დაარქვებდნენ“ (ამ მასწავლებელს ვერ დავასახელებ, რადგან იგი გარდაცვლილია).

ბატონო გია, მე თქვენ იმავს გირჩევთ, რასაც სხვებს — მოწინააღმდეგეებს, არაფერი არ გიშველით. ახლა, როდესაც დაუყვებით ცხოვრების დაღმართს, ჰკითხეთ თქვენს თავს: „რა მიმაქვს ამ ქვეყნიდან?“ სამწუხაროდ და საუბედუროდ, კარგს ვერაფერს ვახსენებთ.

გავიგე, რომ თურმე ირაკლი ოქრუაშვილი „ჩამორბანებულა“ საქართველოში და ციხიდანაც „გამორბანებულა“. მე მინდა მას გაგახსენოთ შემდეგი ფაქტი: ჩემი მეუღლე, გურამ შარაძე, ორჯერ დაიჭირეს, ხუთჯერის მუხლით გაასამართლეს და ორივეჯერ თხოუთმეტ-თხოუთმეტ დღიანი პატიმრობა მიუსაჯეს. ტელეურნალისტი შეკითხვაზე (პირველი დაპატიმრების დროს), თუ როგორ უყურებდით ამ შემთხვევას, თქვენ ამბოყდა, ამპარტავნულად, გაბღენილმა (როგორც გჩვენებთ), უპასუხეთ: **„გურამ შარაძემ მიიღო ის, რაც ეკუთვნოდა“.** ამდენი წლის შემდეგ, ვერ კიდევ თვალწინ მიდგას თქვენი თვითმპყობილი სახე. ახლა მე მინდა გკითხოთ, **ბატონო ირაკლი, თქვენ თუ მიიღეთ ის, რაც გაქვთ, თუ ჯერ კიდევ ელოდებით უფლის განაჩენს, რადგან ბოლომდე არ მიიღიანთ ის, რაც დანიშნულია.** ჩემთვის და ჩემნაირებისთვის სრულიად გაუგებარია, როგორ შეიძლება დადამიანი იყოს ისეთ ეიფორიაში, რომ მას მთელი ქვეყნიერება, ცა და მიწა, ზღვა და ხმელი თავისი ეგონოს, რასაც მოსულირებს ოჯახთან ერთად, ხელწინებოდეს?! მაგრამ, უფლის ნებით, ნამიერი ყოფილა ყოველივე ეს. ეცადეთ, თქვენს შვილებს უფრო მოსულირებთ ოჯახთან ერთად, ხელწინებოდეს?! მაგრამ, უფლის ნებით, ნამიერი ყოფილა ყოველივე ეს. ეცადეთ, თქვენს შვილებს უფრო მოსულირებთ ოჯახთან ერთად, ხელწინებოდეს?! მაგრამ, უფლის ნებით, ნამიერი ყოფილა ყოველივე ეს. ეცადეთ, თქვენს შვილებს უფრო მოსულირებთ ოჯახთან ერთად, ხელწინებოდეს?! მაგრამ, უფლის ნებით, ნამიერი ყოფილა ყოველივე ეს.

გია ვოლსკის განმარტებით, თუ ამერიკა რუსეთი და ევროკავშირი ვერ გამოუნახავენ საერთო ენას საქართველოსთან მიმართებაში, ჩვენი საშველი არ იქნება.

ღია წერილი საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ბატონ ბიძინა ივანიშვილს

ბატონო პრემიერ-მინისტრო!
სოფლის მეურნეობის განვითარების თქვენური ხედვა ნათელი და ორიენტირებულია ქვეყნის ადგილობრივი სასურსათო პროდუქტების წარმოების ხელშეწყობაზე. დარგის განვითარებისადმი ასეთი მიდგომა კი საშუალებას იძლევა, მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნას ეკოლოგიურად სუფთა და არაგენმოდულირებული სასურსათო პროდუქტებით. მოსახლეობის ეკოლოგიურად სუფთა და არაგენმოდულირებული უზრუნველყოფა კი ჯანმრთელი მომავალი თაობის შენარჩუნებისა და მისი შემდგომი

გამრავლების მთავარი ხელშემწყობი ფაქტორია.
ამ ეროვნული და დროში შეზღუდული საქმის განხორციელების მთავარი მამოძრავებელი ძალა არის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, რომელმაც განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს ნიადაგების დაცვას მავნე ზემოქმედების ფაქტორებისგან, ვინაიდან მსოფლიოში მოსახლეობის ზრდისა და ეკოლოგიურად სუფთა კვების პროდუქტებზე მზარდი მოთხოვნის გამო ფონზე ყოველწლიურად მცირდება სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ფართობების მოცულობა, რაც ნეგატიურად მოქმედებს სასურსათო

პროდუქტების წარმოებაზე და ძირს უთხრის ქვეყნის ეკონომიკის მდგრად განვითარებას.
სათანადოდ მომზადებული კადრების გარეშე ამ ამოცანის განხორციელება შეუძლებელია, სოფლის მეურნეობა კი მწვავედ განიცდის კვალიფიციური კადრების დეფიციტს, ვინაიდან თითქმის ბოლო 20-25 წლის განმავლობაში სახელმწიფოს ამ მიმართულებით რაიმე ქმედითი ღონისძიებები არ გაუტარებია. ძალიან ცოტა შემორჩა კადრი, რომელიც ფლობდა ახალ ტექნოლოგიებს და მართვის თანამედროვე მეთოდებს, რომლებიც უზრუნველყოფს სოფლის მეურნეობის განვითარებაში მიმდინარე

ნეგატიური პროცესების აღმოფხვრას და მაქსიმალურად შეუწყობს ხელს ახალი ინიციატივების დაწერვას.
რაიონებში, საინფორმაციო საკონსულტაციო ცენტრებში არსებული ვაკანტური თანამდებობების დასაკავებლად გაეცხადებული კონკურსი იყო ერთადერთი იმედი იმისა, რომ რაღაცნაირად შეესებოდა ის დეფიციტი კადრების საკითხში, რომელსაც განიცდიდა სოფლის მეურნეობის დარგი. მე, როგორც საქართველოს მოქალაქე, კონკურსის სამართლიანად ჩატარების იმედით, ჩემი მოცდილების და მათი საკონსულტაციო მოთხოვნებით თუ შესაბამისობის თანხედრით, გა-

დავწყვიტე, მიმელო მონაწილეობა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ გამოცხადებულ კონკურსში ზუგდიდის საინფორმაციო საკონსულტაციო ცენტრის უფროსის ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად. ვინაიდან კოლხეთის ჭარბტენიანი ნიადაგების დაშრობასა და გაკულტურების საქმეში მიღებული 16-წლიანი გამოცდილება, მათ შორის 10 წელი სამმართველოს უფროსის პოზიციაზე, მინის მართვის სახელმწიფო დეპარტამენტში, სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარის მინის მართვის სამმართველოს უფროსად და საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში სამსახურის უფროსად მუშაობის პერიოდში მინის რეფორმის პროცესებში პირადი ჩართულობა, მუშაობაში თანამედროვე მეთოდებისა და ტექნოლოგიების დანერგვის გამოცდილება, მინის რესურსების შესახებ საინფორმაციო ბაზისა და ნორმატიული აქტების სათანადო ცოდნა მაძლევდა იმის მყარ გაჩაგრების იმედით, ჩემი მოცდილების და მათი საკონსულტაციო მოთხოვნებით თუ შესაბამისობის თანხედრით, გა-

ლი ინიციატივებისა და ტექნოლოგიების დანერგვას.
კონკურსის პირველი ეტაპი, ტესტირება, ჩატარდა იუსტიციის სასწავლო ცენტრში, სადაც მივიღე უმაღლესი შეფასება და 80 ტესტიდან 67-ს გავეცე სწორი პასუხი, რაც ზუგდიდის რაიონის მაჩვენებლებში იყო პირველი, ხოლო რესპუბლიკის მაჩვენებლებში ერთ-ერთი საუკეთესო. საკონკურსო მოთხოვნების შესაბამისად, სრულყოფილად ვფლობ კომპიუტერულ ტექნიკას და საოფისო პროგრამებს. 1999 წელს მიღებული მაქვს ლისენსიის ორდენი. „ნაციონალური მოძრაობის“ ქმედებებთან ჩემი შეხედულებების შეუთავსებლობის გამო, 2009 წლის 4 ნოემბრიდან ვარ უმუშევარი.
მიუხედავად იმისა, რომ ცენტრის უფროსის თანამდებობაზე ვიყავი ერთადერთი უაღრესად კვალიფიციური და უკონკურენტო კანდიდატი ოფიციალურად გამოცხადებულ შედეგებში ცენტრის უფროსის ადგილი სამინისტრომ დატოვა ვაკანტური; არაოფიციალურად კი ვილატის „ჩაწყობილი“ საქმე ჩავშალე, რომლის საქმის კურ-

ვინ და რა მიზნით ქმნის საგარეო სამოქალაქო და საზოგადოებრივ დარბაზებს?

1 ოქტომბრის შემდეგ, როგორც ნანვიმარზე სოკოები, ისე აღმოცენდნენ არასამთავრობო თუ საზოგადოებრივი ორგანიზაციები. ზუგდიდში ამ რამდენიმე დღის წინ შეიქმნა ახალი სამოქალაქო დარბაზი „სამეგრელოს ხმა“, რომელსაც ხელმძღვანელობს ყოფილი პარლამენტარი თინათინ ჯგუშია, ხოლო მეორე ზუგდიდელი, ყოფილი პარლამენტარი ბექა ბუნაძე აპირებს, დააარსოს „სამეგრელოს საზოგადოებრივი დარბაზი“.

ორივეს თითქმის ერთი და იგივე პროგრამა აქვს: დაიცვან 1 ოქტომბრის მონაპოვარი, გააკონტროლონ ადგილობრივი ხელისუფლების ქმედებები და არ მისცენ მას გადაცდომის უფლება, დაეხმარონ ადგილობრივ მოსახლეობას სამართლიანობის აღდგენაში და დაიცვან მათი ადამიანური უფლებები.

აგერ უკვე რამდენიმე წელია, სამეგრელოს რეგიონში მოსახლეობას, რომელსაც ძალიან უჭირს, უფასოდ მიეწოდება გაზები „ილორი“. საინფორმაციო ვაკუუმის პირობებში ამ გაზებზე უდიდესი როლი შეასრულა მოსახლეობის სწორი ორიენტაციის ჩამოყალიბებაში.
სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაციაში, რომელსაც ენერგიულად ხელმძღვანელობს ეროვნული მოძრაობის აქტიური წარმომადგენელი ზურაბ კვარაცხელია, მართლაც ქვეყნისთვის, ჩვენი რეგიონისთვის ერთგული და მზრუნველი ხალხია გაერთიანებული, რომლებიც აქტიურად არიან ჩართულნი პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ თუ კულტურულ საქმიანობაში.

ამ დარბაზების ხელმძღვანელებსა და მკითხველს მინდა შევახსენო და განვუმარტო, რომ სამეგრელოს სახალხო მოძრაობა, დიდხანია, დაწყებულია. ჯერ კიდევ 1999 წელს ცნობილი პოლიტოლოგის, ალექსანდრე ჭაჭიას, ხელმძღვანელობით ჩამოყალიბდა სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“, რომელიც ბრწყინვალედ ასრულებს თავის ფუნქციას და რომელსაც ამ წინის მანძილზე მოუხდა მრავალი დაბრკოლების გადალახვა. ჩნდებოდა კითხვა — ხომ არ ნიშნავს ახალი ორგანიზაციების ჩამოყალიბება დუბლირებას და სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ აქტიურობის განვითარების მცდელობას ან მის დისკრედიტაციას?
ჩვენ დავანახეთ საზოგადოებას, რომ სამეგრელოს მოსახლეობას შეუძლია პარტიული დაქუცმაცებული გადალახოს, გაერთიანდეს

და საქართველოს საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულოს... მოძრაობა „სამეგრელოს“ შექმნამ გამოამჟღავნა აქტიური, პატრიოტული და ორიენტირებული, პოლიტიკურად მომზადებული ადამიანების ჯგუფი, რომელსაც შეუძლია ნებისმიერ ცენტრალურ სახელისუფლო ორგანოში სამეგრელოს ინტერესების ღირსეული წარდგენა... ჩვენ ყოველთვის ვაცხადებდით, რომ სამეგრელო, როგორც მთლიანად საქართველო, მანამდე იქნება დათრგუნული, დაბეჩავებული, ლატაკი და დამცირებული, სანამ მისი მოსახლეობა პარტიული თუ მსოფლმშვედველობრივი ნიშნით იქნება დაქუცმაცებული და ერთმანეთს გადაკიდებული“, — აცხადებდა ალექსანდრე ჭაჭია 2001 წლის 12 ოქტომბერს ზუგდიდში გამართულ სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ყრილობაზე.
განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია ის მამულიშვილები საქმე, რომელსაც სრულიად უანგაროდ ეწევა ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია. საქართველოს პირველი პრეზიდენტის, ზვიად გამსახურდიას, ერთადერთი ძეგლის დადგმავზე რომ არაფერი ვთქვათ,

ლალო ქირია, ზუგდიდი

გია ვოლსკი ზუგდიდელს საიდუმლო დოკუმენტი გაასწრო

საზოგადოება „ზუგდიდელის“ (თავმჯდომარე ოთარ ფაცაცია) და არასამთავრობო ორგანიზაციის „მშვიდობიანი და საქმიანი კავკასია“ (თავმჯდომარე ალუ გამახარია) ინიციატივითა და ძალისხმევით სამეგრელოს და აფხაზეთის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები შეხვდნენ საქართველოს პარლამენტის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარეს, ბ-ნ გია ვოლსკის. შეხვედრის მთავარი თემა იყო ქართულ-აფხაზური ურთიერთობა და ამ საკითხის მოგვარების გზების მოძიება.

აზეთში რუსეთის სამხვიდრო კალაშის შინა-სახ. ამ შემთხვევაში არც აზრს, არც მემორანდუმს ჯგუშია და არც ბატონო საქართველოს მხარს არ დაუჭირა. თუ საქართველო მაინც აირჩევს კონფრონტაციულ გზას, იგი დაპარტახს დასავლეთის მხარდაჭერას“, — ნათქვამია ამ დოკუმენტში. სააკაშვილმა კი, როგორც ვიცით, მაინც კონფრონტაციის გზა აირჩია, თუმცა მისთვის ყური არავის აუწვია და არც მხარდაჭერა მოჰკლებია.

ვოლსკიმ შეხვედრის მონაწილეებს გააცნო დღემდე უცნობი და გამოუქვეყნებელი დოკუმენტი, რომელიც მისი მოთხოვნით მას გამოუგზავნეს საგარეო საქმეთა სამინისტროდან. ეს არის 2006 წლის 2 ივნისით დათარიღებული წერილი, რომელიც შეეხება აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში კონფლიქტების მოგვარების საკითხს. ასევე წერილი ეხება აშშ-ში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის, სიხარულიძის, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ევროპული და ევრაზიული ბიუროს ხელმძღვანელის მოადგილესთან — მეთიუ ბრაიზთან შეხვედრას. „შესხვედრის დასაწყისში სიხარულიძემ განაცხადა, რომ საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან აფხაზეთში და აფხაზეთში არსებული მდგომარეობის მოგვარების მიზანშეწონილი გზის მოძიება, რომელიც მოიცავს აფხაზეთის და აფხაზეთის რეგიონში კონფლიქტების მოგვარების საკითხს. ასევე წერილი ეხება აშშ-ში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის, სიხარულიძის, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ევროპული და ევრაზიული ბიუროს ხელმძღვანელის მოადგილესთან — მეთიუ ბრაიზთან შეხვედრას. „შესხვედრის დასაწყისში სიხარულიძემ განაცხადა, რომ საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან აფხაზეთში და აფხაზეთში არსებული მდგომარეობის მოგვარების მიზანშეწონილი გზის მოძიება, რომელიც მოიცავს აფხაზეთის და აფხაზეთის რეგიონში კონფლიქტების მოგვარების საკითხს. ასევე წერილი ეხება აშშ-ში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის, სიხარულიძის, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ევროპული და ევრაზიული ბიუროს ხელმძღვანელის მოადგილესთან — მეთიუ ბრაიზთან შეხვედრას. „შესხვედრის დასაწყისში სიხარულიძემ განაცხადა, რომ საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან აფხაზეთში და აფხაზეთში არსებული მდგომარეობის მოგვარების მიზანშეწონილი გზის მოძიება, რომელიც მოიცავს აფხაზეთის და აფხაზეთის რეგიონში კონფლიქტების მოგვარების საკითხს. ასევე წერილი ეხება აშშ-ში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის, სიხარულიძის, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ევროპული და ევრაზიული ბიუროს ხელმძღვანელის მოადგილესთან — მეთიუ ბრაიზთან შეხვედრას.“

გია ვოლსკის განმარტებით, თუ ამერიკა რუსეთი და ევროკავშირი ვერ გამოუნახავენ საერთო ენას საქართველოსთან მიმართებაში, ჩვენი საშველი არ იქნება. „რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარების გარეშე არავითარი წინსვლა არ იქნება. გვყავს მოწინააღმდეგე, რომელიც ხელს გვიშლიან. ძალიან ახსნიან სიტუაციას ვი-მყოფებით. ყველა გვიჩვენებს რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებას. ჩვენი ოპონენტები კი გვიპასუხებენ, კანონიერება გვიშლიან ხართო. ჩვენი ხელისუფლება ყოველგვარ დისკრედიტაციას უწოდებს რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებას“, — განუცხადა გია ვოლსკიმ დამსწრეთ. მის ამ მოსაზრებას ყვე-

„სომხური ენის რეგიონულ ენად გამოცხადების ინიციატივის უკან ვინც არ უნდა იდგას და როგორი კარგი ჩანაფიქრიც არ უნდა ჰქონდეს, სამცხე-ჯავახეთში მცხოვრებ ქართველებზე ნაფიქრი არ აქვს, რადგან, თუ ოდესმე ამ რეგიონში ნამყოფია და საკუთარი თვალთშეწონვით უნახავს, როგორ ეფერებოდნენ კანტი-კუნთად დარჩენილი ქართველები საკუთარ ენას, როგორ ცდილობდნენ, რომ ყველაფერ ქართულს მოეფარონ, ასეთი აზრი თავში არ მოუვიდოდა“.

სოსო ბალახაძე:

სომხურის რეგიონულ ენად გამოცხადებას 1 ოქტომბრის უედიო ბარასკუბლიკაბული «ნაწიონალები» ითხოვენ!

სმიც არის პირადად მინისტრი.

ჩემი შემთხვევა არ არის ერთადერთი დავრთხმული ჩანაწერების შედეგად დარგის სპეციალისტთა კონკურსგარეშე დარჩენისა და არასპეციალისტთა მიერ ვაკანტური ადგილების დაკავების შემთხვევები ძალიან ხშირია, რისი დადგენაც ზუგდიდის მაგალითზეც მარტივად არის შესაძლებელი. კადრების შერჩევის ასეთი მანკიერი პრაქტიკა კი შეიძლება სამომავლოდ მომაკვდინებელი განდეს სოფლის მეურნეობის განვითარებისთვის.

ბატონო პრემიერ-მინისტრო, ვინაიდან ღია წერილში ყველაფრის თქმა არ შეიძლებოდა, მთავრობის კანცელარიაში გამოგიგზავნეთ ოფიციალური განცხადება. ამ ღია წერილით კი გთხოვთ, ჩემი განცხადება აიყვანოთ კონტროლზე. იქ ნათქვამ ყველა სიტყვაზე კი, მზად ვარ, პასუხი ვაგო.

გისურვებთ ჯანმრთელობას, ძალასა და ენერჯიას დასახული მიზნების მისაღწევად.

პატივისცემით,

სოსო ბალახაძე,

ზუგდიდი, 30 მარტი, 2013 წ.

ლა ერთსულეონად დაეთანხმა.

გია ვოლსკიმ დამსწრეთაგან მოისმინა ის რჩევები, რომლებიც უნდა გაითვალისწინოს ახალმა ხელიწაფულებამ. ესენია: მოლაპარაკებაში აზხაზებთან აუცილებლად უნდა ჩაერთონ სამხრეთის და აზხაზეთის წარმომადგენლები; უნდა გაინსნას არგანეთის მსგავსი ბაზრობა ენგურის სიღმის, სოფელ რუხში, სადაც ერთად ივაჭრებენ ქართველები და აზხაზები, რაც მათ დაახლოებას შეუწყობს ხელს; უნდა აღდგას სარკინიგზო მიმოსვლა აზხაზეთის გავლით.

„აუცილებლად უნდა შეიცვალოს ჩვენი ძველნი საბარკო ვეპტორი. მხოლოდ რიტორიკით უნდა ვიარს ბავსებად, უნდა მოვავალოთ ურთიერთობა რუსეთთან და არაპირდაპირი ა.შ., ევროკავშირი და ნატო ალარგვირდება, რადგან ნატოს ფასეულობები სხვა სინამდვილესთან არააპირდაპირი ჩამოყალიბებისაა. აუცილებლად საჭიროა სახალხო დიპლომატიის ამოქმედება, მასში უნდა ჩართონ ისეთი დირსპლი პიროვნებები, აზხაზეთის მკვიდრნი, როგორებიც არიან ალექსანდრა შაჰი, ნაპო მისინა და სხვ. მათ თანამედ მიხსვლბათ აზხაზებთან და აზხაზებშიც მოუსმინენ მათ“.

— აღნიშნა სახალხო მორაობა „სამეგრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაციის თავმჯდომარე ზურაბ კვარაცხელიამ. გამოითქვა მოსაზრება, რომ აზხაზეთთან საერთოერთოდ შეიქმნას საკოორდინაციო საბჭო, რომელშიც შეველენ სამეგრელოსა და აზხაზეთის ღირსეული და გამორჩენილი ადამიანები.

ლალო ქირია,

ზუგდიდი

ილია ჭავჭავაძე ამბობდა: „ჩვენი ყოფილი ცხოვრება იქ აყვავებულა, ჩვენს სიცოცხლეს იქ უჩქეფია, ჩვენი სულის ძლიერებას იქ აღუმართავს თავისი სახელგანთქმული დროშა. თითქოს იგია ჩვენი სულის აღმატების აკვანი, სწავლა, განათლება, მამულისათვის თავგამოდებული სიყვარული თითქმის იქიდან ეფინება ჩვენს ქვეყანას“. სამწუხაროა, რომ ეს „ჩვენი სულის აღმატების აკვანი“ დღემდე რჩება ქართველებსა და სომხებს შორის პოლიტიკური სპეკულაციისა და ინსცენუაციების ადგილად.

ლიგენციის წარმომადგენელი და კოლორიტია. ის ძალიან კარგი ექიმი და მასთან არა მარტო ახალქალაქის მოსახლეობა, ნინოწმინდიდანაც ჩამოდიან პაციენტები, ხალხს უყვრას, მისი სიტყვა ფასობს.

90-იან წლებში, როდესაც მთელ საქართველოში გაუსაქონის ყოფა იყო, ადამიანები სულიერებაზე ზრუნვას კი არა, პირად

ფერი, სად რა იყო საჭირო, საქმეს სათავეში ჭაბუა ამირეჯიბი ჩაუდგა, მას გვერდით ედგა ნინო ბურჯანაძე. გამოვუშეით გაზეთი „საქართველოს კარიბჭე“. ეს სახელი იმიტომ დავარქვეთ, რომ ზოგდანიოკაში (ნინოწმინდა) ქართული მოსახლეობა მხოლოდ 3-4%-ია, მაგრამ ჩვენ სომხეთის საზღვართან ვნახეთ სოფელი, რომელშიც 80% ქართული მო-

დაჯდება, ჩაის დალევის და მხოლოდ კარგზე იფიქრებს, იმსჯელებს, ამიტომაც ბუფეტის გაკეთების აზრი არ მშორდებოდა და გაუკეთე კიდევ. აქედან ნაწილად ჩაისა და ყავის ჭურჭლის კომპლექტები, კოვჩები, ჩაი, შაქარი, ყავა, ჩამიქონდა ნამცხვრები. ერთი სიტყვით, სკოლის ბუფეტები ნამდვილად იქცა ერთ-ერთ ყველაზე სასიამოვნო თავშეყრის ადგილად და, ასე ვთქვათ, ოაზისად. ბავშვები საჭმელს ოჯახებში აღარ ჭამდნენ, თუ რამე ჰქონდათ, ბუფეტში მიჰქონდათ, იქ ერთად სდებოდნენ და, რომ ჩავდიოდით, ახალ-ახალ იდევს გვახვედრებდნენ. ერთ დღესაც, ბოგდანოვკაში რომ ჩავედი, დავინახე, რომ ბუფეტის თავზე გაუკეთებიათ ნარნერა: „გოგი დოლიძის სახელობის ბუფეტი“.

ძალიან გამიხარდა, მაღლიერების გრძობა მათ ასე გამოხატეს.

სომხური ენის რეგიონულ ენად გამოცხადების ინიციატივის უკან ვინც არ უნდა იდგას და როგორი კარგი ჩანაფიქრიც არ უნდა ჰქონდეს, სამცხე-ჯავახეთში მცხოვრებ ქართველებზე ნაფიქრი არ აქვს, რადგან, თუ ოდესმე ამ რეგიონში ნამყოფია და საკუთარი თვალთშეწონვით უნახავს, როგორ ეფერებოდნენ კანტი-კუნთად დარჩენილი ქართველები საკუთარ ენას, როგორ ცდილობდნენ, რომ ყველაფერ ქართულს მოეფარონ, ასეთი აზრი თავში არ მოუვიდოდა.

სააკაშვილის დაუფიქრებელმა ნაბიჯებმა, ჩერქეზთა გენოციდის აღიარებით რომ გადადგა, იქამდე მოგვიყვანა, რომ სომხები სულ საფერებელი გვეყოლება, გამუდმებით იმის შიშში ვიქცებით, ერთ მშვენიერ დღეს ენაც არ მოგვითხოვონ და გენოციდის აღიარებაც, რადგან მთელი მსოფლიოსთვის ცნობილია, რომ სომხურ დიასპორას ამერიკასა და ევროპაში ძალიან დიდი გავლენა აქვს და მათი მოთხოვნები უბრალო მითხვენებად არ რჩება. სომხები სააკაშვილის შეცდომის გამო საქართველოს ხელისუფლებასთან მუდმივად ივაჭრებენ.

ესაუბრა მკა ნასყიდავილი

გოგი დოლიძე:

სომხები სააკაშვილის უხსლოვის ბაგო საქართველოს ხელისუფლებასთან მუდმივად ივაჭრებენ

რეგია ექიმება ალექსანდრა თორიანა და აყყენას. ეს ორი ადამიანი საკარგულში „ნაციონალების“ სიით შევიძინენ, სოლო სააკაშვილმა მათი არჩევნების შემდეგ კი რესპუბლიკაში უნდა შევიძინენ. საკითხი რომ ნამოიჭრა, ახალქალაქში საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი დავით ბერძენიშვილი იყო ჩამოსული და მოსახლეობას შეხვდა. შეხვედრა ადგილობრივი ტელევიზიით გაშუქდა. ხალხთან შეხვედრისას ბერძენიშვილის გვერდით მოვსესიანი და თორიანიც იდგნენ. მათ განცხადება ენასთან დაკავშირებით ტელევიზიითაც გააკეთეს.

ბოლო რამდენიმე წელიწადია, სომხურ მოსახლეობაში ქართულის ენის შესწავლა მასობრივად მიმდინარეობდა. ქუთაისში არაქართველი მოსახლეობისთვის ზურაბ ჟვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა გაიხსნა და აქედან ძალიან ბევრი სომხები მიდის ქართული ენის შესასწავლად.

სიმართლე გითხრათ, არ ვიცი, ახლა ამ ამბავს რა მოჰყვება, რადგან თორიანი მეტად პატივსაცემი ადამიანია, ასე ვთქვათ, ახალქალაქის ინტე-

ვივიანაზე ზრუნვასაც ვერ ახერხებდნენ, მაშინ კინოფილმად და საზოგადო მოღვაწე, როსოსან რინდთა დანის კომპლექსი, ბატონი გომიძე-მელიძე სამცხე-ჯავახეთის მოსახლეობას ქართულ ენასა და ლიტერატურას ასწავლიდა და ამ საქმეში მას ასაკიანი ჯგუფი დაუზარლად ეხმარებოდა.

— მახსოვს ისეთი დრო იყო, რომ ერთი რაიონიდან მეორეში პოლიციის მანქანა მაცილებდა, მაგრამ თვეში ერთხელ რომ არ ჩავსულიყავი, არ შემეძლო, — ისვენებს გომიძე დოლიძე.

— ბატონო გოგი, რატომ და როდის მიიღეთ გადაწყვეტილება, რომ ახალქალაქის მოსახლეობას ქართული ენის შესწავლაში დახმარებოდა?

— რომელიღაც გაზეთში ნავიკითხე, ერთ-ერთი სკოლის დირექტორი სოსო თეთვაძე წერდა, რომ 5 შვილი მყავს და „დედა ენა“ ვერ ვიმსწავნეო. კინაღამ გავიფიქრე და ნიგნები ხუთივე ბავშვისთვის ჩაუტანე. აქედან დაიწყო ახალქალაქსა და ნინოწმინდაში ჩემი მოღვაწეობა. მთელ სამცხე-ჯავახეთში სულ 14 სკოლა იყო, შევადგინეთ სია, ჩამოვწერეთ ყველა-

სახლეობა ცხოვრობდა და გაზეთის სათაურით აქედან ნამოვიდა.

ჩაგვეკონდა ნიგნები, მუსიკალური ინსტრუმენტები, ჩაგვეყავდა მოცეკვავეები, მოჭიდავეები, ავადორძინეთ ქართული ჭიდაობა. საქმეში აქტიურად იყო ჩაბმული და გვერდით დარჩენილა თითქმის არც ერთი საზოგადო მოღვაწე, მახიობი, მოცეკვავე, ვინც იქ არ ჩაივიყვანე. შეიქმნა ასაკიანი ჯგუფი, ეს ის ადამიანები ვიყავით, რომლებიც ამ კითხვას ასწავლიდა. არ დარჩენილა თითქმის არც ერთი საზოგადო მოღვაწე, მახიობი, მოცეკვავე, ვინც იქ არ ჩაივიყვანე. შეიქმნა ასაკიანი ჯგუფი, ეს ის ადამიანები ვიყავით, რომლებიც ამ კითხვას ასწავლიდა. არ დარჩენილა თითქმის არც ერთი საზოგადო მოღვაწე, მახიობი, მოცეკვავე, ვინც იქ არ ჩაივიყვანე. შეიქმნა ასაკიანი ჯგუფი, ეს ის ადამიანები ვიყავით, რომლებიც ამ კითხვას ასწავლიდა.

სულ იქაურობაზე და იმ ბავშვებზე ვფიქრობდი; ვფიქრობდი, რა გამეკეთებინა, უფრო მეტი სტიმული რომ ჰქონოდათ. მოვიფიქრე, რომ სკოლებში გამეკეთებინა ბუფეტები. ბუფეტი, კაფე ისეთი ადგილებია, სადაც ადამიანი

SOS

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთა მოსახლეობის ფონდის ცნობით, 2050 წლისათვის საქართველოს მოსახლეობა 28 პროცენტით შემცირდება და 3 მილიონ 300 ათასი კაცი იქნება. ზოგიერთი ბაზირებული კიდეც ამ პერიოდისთვის საქართველოში 2 მილიონ 500 ათასი კაცი იცხოვრებს.

დემოგრაფიული სიკვდილის ქრონიკა

საქართველოში დემოგრაფიული ვითარება კატასტროფულად მძიმეა. უკანასკნელ წლებში საგრძობლად შემცირდა შობადობა, გაიზარდა მოკვდაობა და შესაბამისად მნიშვნელოვნად დაიკლო მოსახლეობის ბუნებრივი მატებამ, განსაკუთრებით ქართველებით დასახლებულ რეგიონებში. ნაციონალურმა ხელისუფლებამ ყველაფერი გააკეთა იმისათვის, რომ ჩვენი ერი არც გამრავლებულიყო და არც განათლებულიყო. ამჟამად მეტად ძნელია გამოსავლის პოვნა, თუ ქვეყანაში საგანგებო ღონისძიებები არ განხორციელდება, თუ ერთა მთელი ძალისხმევა არ მომართა ამ მეტად მტკივნეული ეროვნული პრობლემის მოსაგვარებლად. უნდა შევძლოთ, რომ ერი ერთმა გადაარჩინოს.

ქართველი ერის კვდომის ტაგვა ნასიონალური კატასტროფის გასუბაში მიიღო

საქართველოს მოსახლეობა ისტორიულად ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო 8-13 საუკუნის შუა ხანებში. კერძოდ, 1254 წელს ჩატარებული მოსახლეობის აღწერის მიხედვით საქართველოს მოსახლეობა 8 მილიონ კაცს უდრიდა. შემდგომი გარემოებების გამო მოსახლეობის რაოდენობა მკვეთრ შემცირდა და ტყვეობის სწრაფი შედეგად მისი რაოდენობა 1800 წელს 675 ათას კაცამდე შემცირდა. 1814 წელს საქართველოში მხოლოდ 400 ათასი კაცი ცხოვრობდა. ამ პერიოდში მთელ ძველსავე გავრცედა შავი ჭირი, რომელმაც მოსახლეობის რაოდენობა მკვეთრ შემცირდა და ტყვეობის სწრაფი შედეგად მისი რაოდენობა 1800 წელს 675 ათას კაცამდე შემცირდა. 1814 წელს საქართველოში მხოლოდ 400 ათასი კაცი ცხოვრობდა. ამ პერიოდში მთელ ძველსავე გავრცედა შავი ჭირი, რომელმაც მოსახლეობის რაოდენობა მკვეთრ შემცირდა და ტყვეობის სწრაფი შედეგად მისი რაოდენობა 1800 წელს 675 ათას კაცამდე შემცირდა.

რალური აღწერის დროს ქართველებს ეთნოგრაფიული ნიშნის მიხედვით აღწერდნენ ქართველი, იმერელი, მეგრელი, სვანი, აჭარელი, გურული, თუშუ, ხევსურთ, მთიულთ, მაგრამ აღწერების შესახებ და ცნობილი რუსი მეცნიერები მრავალჯერ მიუთითებდნენ, რომ ისინი ყველანი ქართველები იყვნენ. მაგალითად, კავკასიის შესახებ სტატისტიკურ ცნობათა კრებულის პირველ ტომში, რომელიც 1869 წელს გამოიცა, აღნიშნულია: ქართველების რიცხოვნობის დასადგენად საჭიროა ავიღოთ თბილისის გუბერნიის მართლმადიდებელი მოსახლეობის რიცხვი, ქუთაისის გუბერნიის მართლმადიდებელი მოსახლეობის რიცხვი, გურული, ხევსურთ, ახალციხის მაზრის მაჰმადიანი ქართველები, სამეგრელოს მცხოვრებთა რიცხვი, ზაქათალას ოლქის ქართველი მაჰმადიანები, ე.წ. ინგოლები, თბილისის გუბერნიის მთიულეთი (თუშები, ფშავლები, ხევსურები), სვანები და ყველა ამათი ჯამი მოგვცემს ქართველების საერთო რაოდენობასო (ქვემოთ ყოთიმიმჩვენებულენ მ რ კთეკთზე, ი. 1, იმ-ფომე, გ. 23). 1876 წელს თბილისის გუბერნიის მცხოვრებთა რიცხვის აღწერის მიხედვით მოსახლეობის რაოდენობის შესახებ კი აღნიშნულია: „ქართველებთან დაკავშირებით, მოგვალაობა მთავრად მიგვაჩნია გავასწოროთ შემდგომი შედეგები: ქართველებს არავინაა დათვალის, გურულიების და თუშებისგან ცალკე პარონებად, რომლებსაც ყველა ესანი ერთი ხალხია, ყველანი ქართველები არიან და ეკუთვნიან ერთი და იმავე ქართველურ ტომს. მთელი განსხვავება მათ შორის ისაა, რომ ისინი მხარის სხვადასხვა ნაწილში ცხოვრობენ“ (Тифлис по односторонней переписи

25-20 марта 1876 г. Тифлис, 1880, с. 95).

საქართველოს მოსახლეობა მე-20 საუკუნეში მნიშვნელოვნად გაიზარდა და 1989 წელს საქართველოში 5 მილიონ 400 ათასი კაცი ცხოვრობდა. 1992 წლიდან მისი მოსახლეობა, ცნობილი მიზეზების გამო, თანდათანობით მცირდებოდა. ამჟამად ოფიციალური მონაცემებით საქართველოში 4 მილიონ 497 ათასი კაცი ცხოვრობს, თუმცა ქართველი დემოგრაფების განგარიშებით, საქართველოს მოსახლეობა 3 მილიონ 800 ათასს არ აღემატება. პერსპექტივაში მდგომარეობა კიდევ უფრო დამძიმდება. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთა მოსახლეობის ფონდის ცნობით, 2050 წლისათვის საქართველოს მოსახლეობა 28 პროცენტით შემცირდება და 3 მილიონ 300 ათასი კაცი იქნება. ზოგიერთი ბაზირებული კიდეც ამ პერიოდისთვის საქართველოში 2 მილიონ 500 ათასი კაცი იცხოვრებს.

საკმარისია აღინიშნოს, რომ თუ 1980-1989 წლებში (ათ წელიწადში) საქართველოში 455 ათასი გოგონა დაიბადა, ბოლო ათ წელიწადში — 2000-2009 წლებში საქართველოში 236 ათასი გოგონა მოველინა ქვეყანას. ეს იმას ნიშნავს, რომ 2000-იან წლებიდან საქართველოში, თუ კარდინალური ღონისძიებები არ განხორციელდება, მოზადობა საგრძობლად შემცირდება.

ახლანდელ უმთავრეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, ბატონ ბიძინა ივანიშვილის თანადგომით და საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით დაფუძნდა „საქართველოს დემოგრაფიული აღორძინების ფონდი“, რომლის ძირითადი მიზანია შობადობის ამაღლება, კერძოდ, სამშავიანი ოჯახებისთვის სისტემატური, ყოველთვიური დახმარების განევა, სანამ ბავშვი გარკვეულ ასაკს არ მიაღწევს.

საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობა

თანამედროვე საქართველოსა და მის სამხრეთ-დასავლეთით მდებარე ტერიტორია უძველესი დროიდან დასახლებული იყო მონათესავე ქართველური ტომებით. ამ ტომების ხანგრძლივი ურთიერთკავშირის შედეგად წარმოიშვა ქართველი ხალხი.

ადრეულ საუკუნეებში, კერძოდ, ჩვენს წელთაღრიცხვამდე საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობის შესახებ ცნობები არ მოგვეპოვება, მაგრამ ჩვენამდე მოღწეული უძველესი წერილობითი წყაროებით ცნობილია, რომ მის ზოგიერთ ისტორიულ პროვინციაში მრავალრიცხოვანი ქართველური ტომები ცხოვრობდნენ.

საქართველოს მოსახლეობა ისტორიულად ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო XIII საუკუნის პირველ ნახევარში. 1254 წელს ჩატარებული აღწერის მიხედვით მისი მოსახლეობა 8 მილიონ კაცს უდრიდა. გამუდმებული შემოსევების შედეგად მოსახლეობა 1770 წლისათვის 761 ათასამდე შემცირდა, ხოლო 1800 წელს მან 675 ათასი კაცი შეადგინა. ამ პერიოდში შავი ჭირის გავრცელების შედეგად, როგორც ისტორიული წყაროები ცხადყოფენ, მისი მოსახლეობა თითქმის განახევრდა — საქართველოში 1814 წელს დაახლოებით 400 ათასი კაცი ცხოვრობდა. რუსეთის იმპერიის მოსახლეობის 1897 წლის საყოველთაო აღწერის მიხედვით საქართველოს მოსახლეობამ იმდროინდელ საზღვრებში 2 მილიონ 109 ათასი კაცი შეადგინა და ერთი საუკუნის განმავლობაში თითქმის 5-ჯერ გაიზარდა. უკანასკნელ წლებში საქართველოს მოსახლეობა ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო 1992 წელს — 5 მილიონ 467 ათასი კაცი. ცნობილი მიზეზების გამო ამ დროიდან მოყოლებული საქართველოში მოსახლეობა განუხრელად მცირდებოდა და მხოლოდ ბოლო პერიოდში ოდნავ გაიზარდა, რის შედეგადაც 2012 წელს მან 4 მილიონ 497 ათასი კაცი შეადგინა.

ქართველოში 3 მილიონ 661 ათასი ქართველი ცხოვრობდა, რომლის წილაც მთელ მოსახლეობაში 83,8 პროცენტი შავდგინა.

საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობის დინამიკა XIII-XVI საუკუნეებში

წლები	რაოდენობა
1254	8 000
XVIII. დასაწყისი	2 500
1770	761
1800	675
1813	450
1897	2 109
1926	2 667
1959	4 044
1979	4 993
1989	5 00
2002	4 371
2012	4 497

რეგიონების მიხედვით მოსახლეობა მეტად არათანაბრად განაწილებული. თბილისში 2012 წელს 1 მილიონ 172 ათას 700 კაცი ცხოვრობდა. თბილისის შემდეგ ყველაზე მრავალრიცხოვანი რეგიონია იმერეთი — (707,5 ათასი კაცი), შემდეგ მოდის ქვემო ქართლი (511,3 ათასი), სამეგრელო-ზემო სვანეთი (479,5

ათასი), კახეთი (407,1 ათასი) და ა.შ. ტერიტორიის სიდიდის მიხედვით კი პირველ ადგილზეა კახეთი, შემდეგ მოდის სამეგრელო-ზემო-სვანეთი, მცხეთა-მთიანეთი, იმერეთი და ა.შ.

საქართველოსა და მისი რეგიონების ტერიტორიის ფართობი და მოსახლეობის რაოდენობა (ქვეყნის იურისდიქციაში მყოფ ტერიტორიაზე). (იხ. ცხრილი №2).

კავკასიის მოსახლეობის დემოგრაფიული ბალანსი

კავკასიაში ისტორიულად ჩამოყალიბებული დემოგრაფიული ბალანსი, განსაკუთრებით უკანასკნელ წლებში, საგრძობლად დაირღვა. კავკასიის მოსახლეობის რაოდენობა XX საუკუნეში, მიუხედავად ცალკეულ პერიოდებში უმძიმესი პირობებისა (კავკასიელ ხალხთა დეპორტაციებმა და ეთნოპოლიტიკურმა კონფლიქტებმა მნიშვნელოვნად შეაფერხა კავკასიელ ხალხთა ბუნებრივი დემოგრაფიული განვითარება), საგრძობლად გაიზარდა, კერძოდ, 1926-2010 წლებში 7 მილიონ 617 ათასიდან 23 მილიონ 437 ათასამდე და ზრდის ტემპმა 307,7 პროცენტი შეადგინა. მოსახლეობის ზრდა განსაკუთრებით დიდი იყო ჩრდილო კავკასიაში — 1 მილიონ 745 ათასიდან 7 მილიონ 83 ათასამდე (ზრდის ტემპი — 405,9 პროცენტი).

ცხრილი №2	ტერიტორია (კვ. კმ. 2002 წელი)	რაოდენობა ათასობით 01.01.2012
საქართველო	60 106,3	4 497,6
თბილისი	244,4	1 172,7
აჭარა	2 900,0	393,7
გურია	2 033,2	140,3
იმერეთი	6 552,2	707,5
კახეთი	11 309,5	407,1
მცხეთა-მთიანეთი	6 786,5	109,7
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვ. სვანეთი	4 954,0	47,0
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	7 441,5	479,5
სამცხე-ჯავახეთი	6 412,9	214,2
ქვემო ქართლი	6 527,6	511,3
შიდა ქართლი	4 807,7	314,6

SOS

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

კავკასიის მოსახლეობის დემოგრაფიული გაღრმავება და სპარტოვითი სარჯი. თუ ისტორიულად სამხრეთ და სპარტოვითი კავკასიაში ქართველები და სპარტოვითი მოსახლეობა რაოდენობრივად ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო, შემდეგი ვითარება არსებითად შეიცვალა.

სამხრეთ კავკასიაში ამჟამად პერიოდში მოსახლეობა 5 მილიონ 872 ათასიდან 16 მილიონ 354 ათასამდე გაიზარდა (ზრდის ტემპი — 278,5 პროცენტი).

კავკასიის მოსახლეობის დემოგრაფიული ბალანსი ძირითადად დაირღვა საქართველოს ხარჯზე, რომლის მოსახლეობა 1926-2010 წლებში 2 მილიონ 677 ათასიდან 4 მილიონ 436 ათასამდე გაიზარდა და ზრდის ტემპმა კავკასიაში ყველაზე ნაკლები მაჩვენებელი — 165,7 პროცენტი შეადგინა, ანუ მატების ტემპი მთელი 84 წლის განმავლობაში მხოლოდ 65,7 პროცენტს უდრიდა. თუ ისტორიულად სამხრეთ და სპარტოვითი კავკასიაში ქართველები და სპარტოვითი მოსახლეობა რაოდენობრივად ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო, შემდეგი ვითარება არსებითად შეიცვალა.

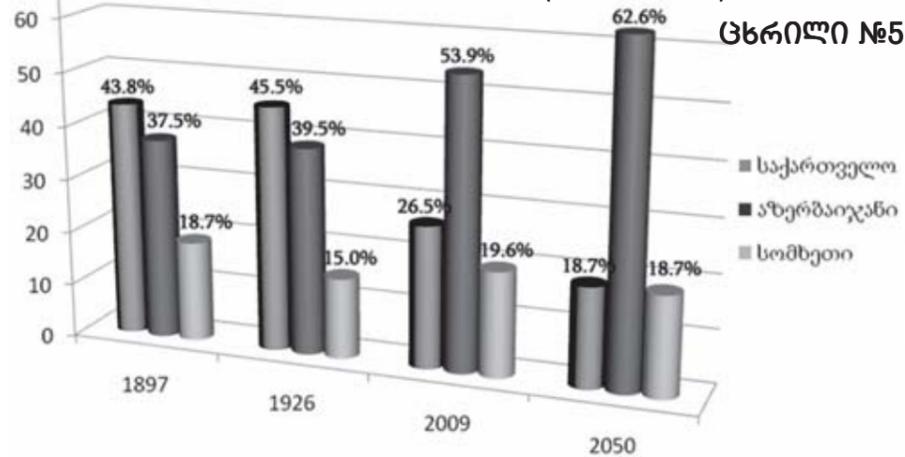
1926 წელს კავკასიის მთელი მოსახლეობის 35,1 პროცენტი, ანუ ყოველი მეხამე ადამიანი საქართველოში ცხოვრობდა. აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 1970 წელს 28,1 პროცენტი, ხოლო 2010 წელს მხოლოდ 18,9 პროცენტს შეადგინა (ანუ კავკასიაში მცხოვრები ყოველი მე-19 ადამიანი ცხოვრობდა საქართველოში), სამაგიეროდ 1926-2010 წლებში აზერბაიჯანის ანალოგიური მაჩვენებელი 30,4 პროცენტიდან 38 პროცენტამდე გაიზარდა. (იხ. ცხრილი №3 და №4).

საქართველოს მოსახლეობის წილი სულ უფრო მცირ-

დება სამხრეთ კავკასიის მთელ მოსახლეობაშიც. მაგალითად, 1926 წელს საქართველოს მოსახლეობა სამხრეთ კავკასიის მთელი მოსახლეობის 45,5 პროცენტს შეადგენდა, აზერბაიჯანისა — 39,5-ს, ხოლო სომხეთისა — 15 პროცენტს. აღსანიშნავია, რომ 1965 წლამდე საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობა ჭარბობდა აზერბაიჯანის მოსახლეობას. ამის შემდეგ აზერბაიჯანის მოსახლეობა სწრაფად გაიზარდა და 2009 წელს 8 მილიონ 897 ათასი კაცი შეადგინა, ხოლო იმავე წელს საქართველოში მხოლოდ 4 მილიონ 385 ათასი, ანუ 4 მილიონ 512 ათასი კაცი ნაკლები ცხოვრობდა აზერბაიჯანელთან შედარებით. ამჟამად პერიოდში მთელი სამხრეთ კავკასიის მოსახლეობა 16 მილიონ 520 ათას კაცს უდრიდა. აქედან საქართველოს მოსახლეობის წილი მხოლოდ 26,5 პროცენტს შეადგენდა, სომხეთისა — 19,6 პროცენტს, ხოლო აზერბაიჯანელისა — 53,9 პროცენტს.

არც პროგნოზული გაანგარიშებები იძლევა საიმედო მონაცემებს. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთმოსახლეობის ფონდის გამოქვეყნებული ცნობის მიხედვით 2050 წლისათვის საქართველოს მოსახლეობა 1 170 ათასი კაცით შემცირდება და 3 300 ათასი კაცი იქნება, სომხეთის მოსახლეობა მცირედ გაიზარდა და სომხეთშიც 3 300 ათასი კაცი იცხოვრებს, ხოლო აზერბაიჯანის მოსახ-

საქართველოს, აზერბაიჯანის და სომხეთის მოსახლეობის წილი სამხრეთ კავკასიის მთელ მოსახლეობაში 1897, 1926, 2009 და პერსპექტივაში 2050 წელს (პროცენტებით)

ლეობა 9 მილიონიდან 11 მილიონამდე გაიზარდება. ამრიგად, საქართველოსა და სომხეთის მოსახლეობის წილი სამხრეთ კავკასიის მთელ მოსახლეობაში 2050 წელს 18,7 — 18,7 პროცენტი გახდება, ხოლო აზერბაიჯანისა — 62,6 პროცენტი. სამხრეთ კავკასიაში მკვეთრად დაიწყო დემოგრაფიული ბალანსი, განსაკუთრებით ქართველების შემცირების გამო, რადგან სომხეთის მოსახლეობა მონოეთნიკურია და მისი მთელ მოსახლეობაში სომხები 99 პროცენტს შეადგენენ. ასევე მალაქია აზერბაიჯანელის წილი აზერბაიჯანის მოსახლეობაში. (იხ. ცხრილი №5).

აღსანიშნავია ისიც, რომ სამხრეთ კავკასიაში მცხოვრები ქართველების 99,6 პროცენტს

თავის ქვეყანაში — საქართველოში ცხოვრობდა. მაგალითად, 1989 წელს სამხრეთ კავკასიაში 3 802 ქართველი ცხოვრობდა, აქედან 3 787 ათასი — საქართველოში, 1 ათასი — სომხეთში და 14 ათასი — აზერბაიჯანში. სამაგიეროდ, სამხრეთ კავკასიაში მცხოვრები 6 198 ათასი აზერბაიჯანელიდან თავის სამშობლოში ცხოვრობდა 5 805 ათასი აზერბაიჯანელი (93,7 პროცენტი), საქართველოში — 308 ათასი (4,9 პროცენტი) და სომხეთში 85 ათასი (1,4 პროცენტი) და აზერბაიჯანში — 391 ათასი (10,0 პროცენტი).

ცნობილი მოვლენების შედეგად 2002 წელს სამხრეთ კავკასიაში მცხოვრები ტიტულოვანი ერების (ქვეყნების სახელწოდების მიმცემი ერი) განსახლების სურათი შეიცვალა. კერძოდ, სამხრეთ კავკასიაში 15 767 ათასი კაცი ცხოვრობდა. აქედან 3 739 ათასი ქართველი (საქართველოში — 3 724 ათასი, 15 ათასი აზერბაიჯანში და რამდენიმე ათეული სომხეთში), 7 490 ათასი აზერბაიჯანელი (აზერბაიჯანში — 7 205 ათასი, საქართველოში — 285 ათასი, სომხეთში — არც ერთი) და 3 547 ათასი სომხი (სომხეთში — 3 145 ათასი, საქართველოში — 281 ათასი და აზერბაიჯანში — 121 ათასი). ამჟამად ქართველების რაოდენობა აზერბაიჯანსა და სომხეთში კიდევ უფრო შემცირდა. კერძოდ, 2009 წლის აღწერის მიხედვით აზერბაიჯანში 9 ათასი ქართველი ცხოვრობდა.

საქართველოში ქართველი ერის პერმანენტული შემცირების შედეგად თანდათანობით საფრთხე ემყარება ეროვნულ ინტეგრაციას და ეროვნული ეკონომიკის განვითარებას, ქმედება მათი რეალიზაცია, სანაღმრო მენაშ უაღრესად უჭირს თავისი ფუნქციის შესრულება, ერისათვის დაბახსიანთაბალი ნიშან-თვისებები, ტრადიციები, წეს-ჩვეულებები კარგავენ აღრინდელ გიგანტურ პოპულაციას. ასეთ ვითარებაში გარდაუვალია ეროვნული ცნობიერების დაქვეითება, საბოლოოდ კი ერის გენოფონდის ცვლილება. მოსახლეობის რაოდენობის შემცირება განსაკუთრებით საშიშია ჩვენი ქვეყნისათვის, რადგან იგი ისეთ უნიკალურ, მრავალგანზომილებიან რეგიონში მდებარეობს, სადაც მსოფლიოს უძლიერესი სახელმწიფოების ინტერესთა გადაკვეთის წერტილები საკმაოდ

ბევრი და ამდენად საკუთარი ინტერესების დაცვა — გაძნელებული.

საქართველოს მოსახლეობის გუნებრივი მოძრაობა

მოსახლეობის ბუნებრივი მოძრაობის ძირითადად მიეკუთვნება ისეთი ბუნებრივი პროცესები, როგორც არის: შობადობა და მოკვდაობა. არსებული მონაცემების მიხედვით საქართველოში ყველაზე მეტი ბავშვი 1961 წელს დაიბადა — 104 ათასი. 1960-1990 წლებში ყოველწლიურად საშუალოდ 93 ათასი ბავშვი იბადებოდა, ხოლო 1991-2010 წლებში კი — 55 ათასი. შობადობის მაქსიმალური შემცირება 1992 წლიდან დაიწყო და 2005 წელს საქართველოში უკვე 46 ათასი ბავშვი დაიბადა და შობადობა წინა წლებთან შედარებით 2-ჯერ შემცირდა. ძირითადად ამის შედეგია ის, რომ უკანასკნელ წლებში ასევე მნიშვნელოვნად

შემცირდა მოსახლეობის ბუნებრივი მატებაც. მეორე მსოფლიო ომის პერიოდშიც კი, კერძოდ, 1941-1945 წლებში, საქართველოს მოსახლეობის ბუნებრივი მატება 135 ათას კაცს შეადგენდა, მაშინ როდესაც ეს მაჩვენებელი 2001-2005 წლებში მხოლოდ 5,8 ათასს, ხოლო 2006-2010 წლებში, ოფიციალური სტატისტიკური მონაცემების არასანდოობის მიუხედავად, ამ მაჩვენებელმა 58 ათასს მიაღწია და მაინც საგრძნობლად ჩამოუვარდებოდა მეორე მსოფლიო ომისდროინდელ მონაცემებს.

შობადობის აბსოლუტური მაჩვენებელი უკანასკნელ წლებში საგრძობლად შემცირდა. კერძოდ, 2000-2009 წლებში საქართველოში 502 296 ბავშვი დაიბადა მაშინ როდესაც 1960-1969 წლებში ეს მაჩვენებელი 850 908 ბავშვს უდრიდა. ამ პერიოდში გარდაცვლილთა რაოდენობა 276 034 კაციდან 448 712 კაცამდე გაიზარდა. შესაბამისად, შემცირდა მოსახლეობის ბუნებრივი მატება. 2000-2009 წლებში საქართველოს მოსახლეობის ბუნებრივი მატება 53 584 კაცი შეადგინა და 10-ჯერ შემცირდა 1960-1969 წლებთან შედარებით. (იხ. ცხრილი №6).

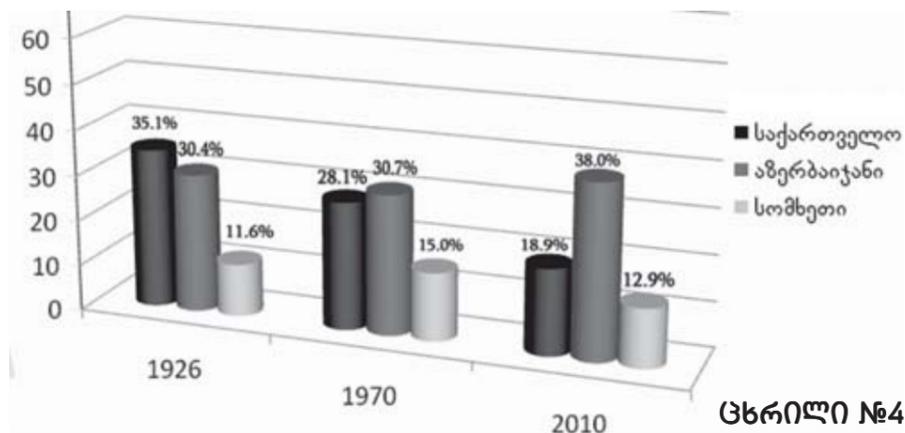
დაბადებისა და გარდაცვალების აბსოლუტური მონაცემები მაინც დამოკიდებულია მოსახლეობის რაოდენობაზე. მაგრამ შეფარდებითი მონაცემებიც აბსოლუტური მონაცემებისა და გარდაცვლილებისა და მოკვდაობის მაჩვენებლებს უკვე მეტი ბავშვი 1961 წელს დაიბადა — 104 ათასი. 1960-1990 წლებში ყოველწლიურად საშუალოდ 93 ათასი ბავშვი იბადებოდა, ხოლო 1991-2010 წლებში კი — 55 ათასი. შობადობის მაქსიმალური შემცირება 1992 წლიდან დაიწყო და 2005 წელს საქართველოში უკვე 46 ათასი ბავშვი დაიბადა და შობადობა წინა წლებთან შედარებით 2-ჯერ შემცირდა. ძირითადად ამის შედეგია ის, რომ უკანასკნელ წლებში ასევე მნიშვნელოვნად

გაზრდადობა შემდეგ ნომერში

ცხრილი №3

	1926		2010		მოსახლეობის ზრდის ტემპი 1926-2010 წლებში (პროცენტებით)
	აბსოლუტურად	პროცენტით	აბსოლუტურად	პროცენტით	
კავკასია	7617	100,0	23437	100,0	307,7
ჩრდილოეთ კავკასია	1745	22,9	7083	30,2	405,9
ადილე	114	1,5	440	1,9	386,0
ყარაჩაი-ჩერქეზეთი	102	1,3	478	2,0	468,6
ყაბალდო-ზალდარეთი	204	2,7	860	3,7	412,6
ჩრდილოეთ ოსეთი-ალანია	152	2,0	713	3,0	469,1
ინგუშეთი	75	1,0	413	1,8	550,7
ჩეჩნეთი	310	4,1	1269	5,4	409,3
დაღესტანი	788	10,3	2910	12,4	369,3
სამხრეთ კავკასია	5872	77,1	13654	69,8	278,5
საქართველო	2677	35,1	4436	18,9	165,7
აზერბაიჯანი	2315	30,4	8900	38,0	384,4
სომხეთი	881	11,6	3018	12,9	342,6

საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის მოსახლეობის წილი კავკასიის მთელ მოსახლეობაში 1926, 1970 და 2010 წლებში (პროცენტებით)

ცხრილი №4

ცხრილი №6

საქართველოს მოსახლეობის გუნებრივი მოძრაობის აბსოლუტური მონაცემების დინამიკა 1950-2009 წლებში ათწლეულების მიხედვით

წლები	შობადობა	მოკვდაობა	ბუნებრივი მატება
1950-1959	799 453	248 048	551 405
1960-1969	850 908	276 034	574 874
1970-1979	792 371	339 014	453 357
1980-1989	833 624	400 560	433 064
1990-1999	623 013	495 258	127 755
2000-2009	502 296	448 712	53 584

ცხრილი №7

საქართველოს მოსახლეობის გუნებრივი მოძრაობის დინამიკა 1960-2009 წლებში ათწლეულების მიხედვით მოსახლეობის ყოველ 1000 კაცზე გაანგარიშებით

წლები	დაბადებულთა რიცხვი	გარდაცვლილთა რიცხვი	ბუნებრივი მატება
1960-1969	21,8	7,0	14,8
1970-1979	18,4	7,8	10,6
1980-1989	18,0	8,8	9,2
1990-1999	12,9	10,2	2,7
2000-2009	11,5	10,3	1,2

**უკანასკნელი სამი წლის მანძილზე მსოფლიო
ზისახელმწიფო, რომელსაც უმსხვილესი ეკონომიკა,
მსოფლიო სარეზერვო ვალუტა და ყველა
საერთაშორისო ინსტიტუტში დომინირებული როლი აქვს,
ორჯერ იღბა ეკონომიკური თვითმკვლელობის ზღვარზე.**

დემოკრატიის კრიზისი

ნოემბერში ვაშინგტონითა და მისი პოლიტიკური ჩიხებით დაღლილმა ამერიკელმა ამომრჩეველმა ხმა მისცა იმას, რომ არ შეცვლილიყო ხელისუფლების ძველი გადანაწილება — დატოვა პრეზიდენტი ბარაკ ობამა თავის თანამდებობაზე, დააბრუნა დემოკრატიული სენატი და რესპუბლიკური წარმომადგენელთა პალატა. როგორც კი წინასაარჩევნო გაურკვეველობა გაიფანტა, ყურადღება მალე გადავიდა იმაზე, თუ როგორ მოაგვარებდნენ კონგრესმენები ე.წ. ფისკალური გარღვევის მოახლოებულ კრიზისს — ადრე მიღებული კანონის გათვალისწინებით მოსალოდნელი გადასახადების ზრდასა და სახელმწიფო ხარჯების შემცირებას. ვიდრე აშშ ნელ-ნელა მოძვრება ფინანსური კრიზისის ფსკერიდან, არავინაა მზად იმისათვის, რომ ეკონომიკის მასშტაბური ზომების პაკეტი შოკური დარტყმა გახდეს და განაპირობოს რეცესია, ამიტომაც დიდი შანსია, რომ საბიუჯეტო თამაში კატასტროფამდე ერთ ნაბიჯში შეწყდეს.

კვლევის თანახმად, 1964 წელს აშშ-ში 76% მიიჩნევდა, რომ ვაშინგტონში ხელისუფლება თითქმის ყოველთვის აკეთებდა იმას, რაც საჭირო იყო. 70-იანი წლების დასასრულისთვის ეს ხიფათი 40%-მდე დაეცა, 2010 წელს კი — 19%-მდე

თუმცა გარღვევას მოსდევს კიდევ უფრო ღრმა უფსკრული, რომელიც კიდევ უფრო სერიოზული გამოწვევაა — ქვეყანაში ეკონომიკის, საზოგადოებისა და სახელისუფლო სისტემის გარდასახვის აუცილებლობა, რათა აშშ XXI საუკუნის მოთხოვნებს შეესაბამებოდეს. ახლა ვაშინგტონში ყურადღებას ამახვილებს გადასახადებსა და ხარჯების შემცირებაზე, არადა, მისი მთავარი ამოცანები რეფორმები და ინვესტიციები უნდა იყოს. სხვა ყველაფერთან ერთად აშშ-ს ესაჭიროება მნიშვნელოვანი ცვლილებები ფისკალურ, სოციალურ, ინფრასტრუქტურულ, საიმპერაციო და საგანმანათლებლო სფეროებში. მაგრამ პოლიტიკური ბუნი და ხშირად პარალიზებული ისტაბლიშმენტი პრობლემებს მომავლისთვის იტოვებს, რის გამოც მათი გადაჭრა კიდევ უფრო რთული და ძვირადღირებული ხდება.

განხორციელებას, რომლებიც უზრუნველყოფს მყარ წარმატებას გლობალური კონკურენციისა და ტექნოლოგიური ნოვაციების სამყაროში. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ახლანდელი სირთულეები დემოკრატიის კრიზისია? 1970-იანი წლების შუა ხანებში დასავლეთის ქვეყნებს სტაგნაცია შეეყვარა, ინფლაცია უზომოდ ავარდა. 1975 წელს სამხრეთი კომისიის მოხსენებაში სახელწოდებით „დემოკრატიის კრიზისი“ აშშ-ის, ევროპისა და იაპონიის სახელგანთქმული ექსპერტები ირწმუნებოდნენ, რომ ინდუსტრიული მსოფლიოს დემოკრატიულმა ხელისუფლებებმა საკუთარი ფუნქციების შესრულების უნარი დაკარგეს. აშშ-ის განყოფილება ამ მოხსენებაში განსაკუთრებულად შევხვდეთ გამოიყოფოდა. ექსპერტები ახლანდელ გამოწვევას ძალზე აპოკალიფსურად განიხილავენ. შესაძლოა, საზოგადოებრივი განწყობა არც თუ უსაფუძვლოა. და საერთოდაც, დემოკრატიის კრიზისი არასდროს შეწყვეტილა, უბრალოდ, ხერხდებოდა მისი დროებითი გადაწყვეტილებებით შენიღბვა. დღეს პრობლემების მასშტაბები გაიზარდა, ამერიკული დემოკრატია კი უფიქსირი სირთულით ფუნქციონირებს და უფრო მცირე ავტორიტეტი აქვს, ვიდრე ადრე ოდესმე ჰქონია. ამასთან, ახლა მას გაიცვლივით ნაკლები ბერკეტები აქვს გლობალიზებულ ეკონომიკაზე ზემოქმედებისთვის, ამიტომ ამჯერად პესიმისტები მართლნი არიან.

ნოებისადმი უკმაყოფილება ბევრად მეტია, ვიდრე 1975 წელს. კვლევების თანახმად, 1964 წელს ამერიკელთა 76% მიიჩნევდა, რომ ვაშინგტონში ხელისუფლება თითქმის ყოველთვის აკეთებდა იმას, რაც საჭირო იყო. 70-იანი წლების დასასრულისთვის ეს ციფრი 40%-მდე დაეცა, 2010 წელს კი — 19%-მდე. ექსპერტები ახლანდელ გამოწვევას ძალზე აპოკალიფსურად განიხილავენ. შესაძლოა, საზოგადოებრივი განწყობა არც თუ უსაფუძვლოა. და საერთოდაც, დემოკრატიის კრიზისი არასდროს შეწყვეტილა, უბრალოდ, ხერხდებოდა მისი დროებითი გადაწყვეტილებებით შენიღბვა. დღეს პრობლემების მასშტაბები გაიზარდა, ამერიკული დემოკრატია კი უფიქსირი სირთულით ფუნქციონირებს და უფრო მცირე ავტორიტეტი აქვს, ვიდრე ადრე ოდესმე ჰქონია. ამასთან, ახლა მას გაიცვლივით ნაკლები ბერკეტები აქვს გლობალიზებულ ეკონომიკაზე ზემოქმედებისთვის, ამიტომ ამჯერად პესიმისტები მართლნი არიან.

გლობალური ინსტიტუტის მიერ ჩატარებულმა კვლევამ აჩვენა, რომ 1940 წლიდან 1990 წლამდე ეკონომიკური ვარდენების პერიოდებში აშშ-ში აღდგენა მარტივი სქემით ხდებოდა. ჯერ საერთო შიდა პროდუქტი უზრუნველვარდენად წამდებოდა, ექვსი თვის შემდეგ კი აღდგებოდა დასაქმების დონეც. 1990-იანი წლების დასაწყისის ვარდენის შემდეგ დასაქმება ვეღვ დონეს საერთო შიდა პროდუქტის აღდგენის მსოფლიო 15 თვეში დაუბრუნდა, მომდევნო ათწლეულის დასაწყისში ამას 39 თვე დასჭირდა. როგორც ჩანს, ახლა დასაქმების აღდგენის დასაწყისში დასაბრუნებლად 60 თვე ან 5 წელი იქნება საჭირო. ახლა იგივე ტენდენციები, რომლებიც ადრე ხელს უწყობდა ზრდას, განაპირობებს ახალ სიტუაციას — უმუშევართა რაოდენობა იზრდება და ხელფასები იკლებს.

პრეზიდენტი რონალდ რეიგანი ხელისუფლებაში 1981 წელს მოვიდა, როგორც მონეტარისტი და მილტონ ფრიდმანის ადეპტი, რომელიც სახელმწიფოს როლის შემცირებისა და დაბალანსებული ბიუჯეტისთვის იბრძოდა. მაგრამ სინამდვილეში იგი კეისისეულ პოლიტიკას ატარებდა — ხელს უწყობდა გადასახადების მნიშვნელოვან შემცირებას და წარმოუდგენლად ზრდიდა თავდაცვის ხარჯებს. როდესაც რეიგანი თანამდებობას ტოვებდა, ინფლაციის გათვალისწინებით ფედერალური ხარჯები 20%-ით უფრო მეტი იყო, ვიდრე მისი გაპარეზირებული წინაპრის, ფედერალური ბიუჯეტის დეფიციტი კი მთელი მისი მმართველობის პერიოდში მხოლოდ ერთ თვეს და მცირე ხნით ჩამოსცდა რეიგანამდელი 2%-იანი ნიშნულის გაორმაგებულ 4%-იან მაჩვენებელს.

ვარდენისა და ბუმების დროსაც ფედერალური ხარჯებზე სისტემა ფსონების დაბალ დონეს ინარჩუნებდა კარგ დროშიც და ცუდ დროშიც. მართალია, ყველაზე ადვილი ხელისუფლებისა და პოლიტიკოსების ცალმხრივ კენისანობაში დადანაშაულებაა, მაგრამ ამაში საზოგადოებასაც მიუძღვის წვლილი — ამერიკელი მუდამ ითხოვდნენ დაბალ გადასახადებს და რაც შეიძლება მეტ მხარდაჭერას სახელმწიფოსგან. ამ ორი მოთხოვნის ერთდროულად დაკმაყოფილება საშუალოდ ჯადოქრობის საშუალებითაა შესაძლებელი და ამომრჩეველთა, რომ ეს ჯადოქრობა იაფი კრემი-ტაშია. ფედერალური ხელისუფლება აქტიურად სესხულობდა, იმავს აკეთებდნენ ხელისუფლების სხვა ორგანოები შტატების, ადგილობრივ და მუნიციპალურ დონეებზე და თავად ამერიკელებიც. საყოფაცხოვრებო ვალები 1974 წლის 665 მილიარდი დოლარიდან დღევანდელ 13 ტრილიონ დოლარამდე გაიზარდა. ამ პერიოდში იაფი კრედიტების ხარჯზე მოხმარება მუდმივად იზრდებოდა. სხვა მდიდარი დემოკრატიებიც იმავე გზას ადგნენ. 1980-იან წლებში აშშ-ის მთლიანი სახელმწიფო ვალი საერთო შიდა პროდუქტის 42%-დან 107%-მდე გაიზარდა. იმავე პერიოდში შესაბამისი ციფრები დიდი ბრიტანეთისთვის 46%-დან 88%-მდეა. ევროპული ქვეყნების უმეტესობაში, მათ შორის ხელმძღვანელობით ცნობილ გერმანიაში საერთო შიდა პროდუქტთან მიმართებაში ვალი დაახლოებით 80%-ია. რაც შეეხება იაპონიას, იქ ვალი 1980 წლის 50%-დან დღევანდელ 236%-მდე გაიზარდა. მსოფლიო თავდაყირა დადგა, ადრე თვლესობდა, რომ განვითარებადი ქვეყნები ვალების ტვირთს ვერსად გაექცეოდნენ, რადგან მათ საკუთარი ზრდის დასაფინანსებლად აქტიურად მოუწევდათ ფულის სესხება. მდიდარ ქვეყნებს კი, რომლებიც არც ისე სწრაფად იზრდებიან და დიდი შემოსავლები აქვთ, მცირე ვალები და დიდი სტაბილურობა ექმნებოდათ. მაგრამ ახლა ყველაფერი პირიქითაა — განვითარებადი ქვეყნების ვალები საშუალოდ საერთო შიდა პროდუქტის 35%-ს შეადგენს, მდიდარი ქვეყნებისთვის კი ეს ვალი თითქმის ოთხმაგია.

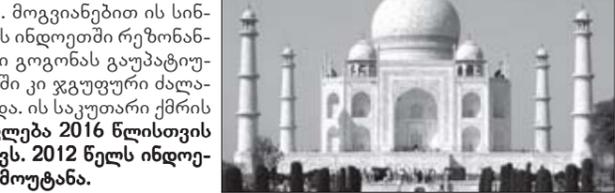
გაუპატიურების შიშით ტურისტები ინდოეთში აღარ ჩაიან

2013 წლის პირველი სამი თვის განმავლობაში ინდოეთში ტურისტთა რიცხვი 25%-ით შემცირდა. ამის მიზეზი ჩასულ თუ ადგილობრივ ქალებზე სექსუალური ძალადობის გახშირებული შემთხვევებია. როგორც ბრიტანული გამოცემა The Guardian-ი წერს, 2012 წელთან შედარებით, ინდოეთში შევებულების გატარების მსურველთა რაოდენობა 35%-ით შემცირდა. სექსუალური ძალადობის ყველაზე გახშირებული შემთხვევა გასული წლის დეკემბერში ნიუ-დელიში მომხდარი ფაქტი გახდა, როდესაც

სტუდენტი გოგონა ჯგუფურად გააუპატიურეს. მოგვიანებით ის სინგაპურის კლინიკაში გარდაიცვალა. ამ მოვლენას ინდოეთში რეზონანსი მოჰყვა. ერთი კვირის წინ სამხრეთ კორეელი გოგონას გაუპატიურების შესახებ გავერცელდა ინფორმაცია. მარტში კი ჯგუფური ძალადობის მსხვერპლი შევიცარიელი ტურისტი გახდა. ის საკუთარი ქმრის თვალწინ გააუპატიურეს. ინდოეთის ხელისუფლებამ 2016 წლისთვის ტურისტების ნაკადის 12%-ით გაზრდას გეგმავს. 2012 წელს ინდოეთის ბიუჯეტს ტურიზმმა 17,7 მლრდ დოლარი მოუტანა.

სტუდენტი გოგონა ჯგუფურად გააუპატიურეს. მოგვიანებით ის სინგაპურის კლინიკაში გარდაიცვალა. ამ მოვლენას ინდოეთში რეზონანსი მოჰყვა. ერთი კვირის წინ სამხრეთ კორეელი გოგონას გაუპატიურების შესახებ გავერცელდა ინფორმაცია. მარტში კი ჯგუფური ძალადობის მსხვერპლი შევიცარიელი ტურისტი გახდა. ის საკუთარი ქმრის თვალწინ გააუპატიურეს. ინდოეთის ხელისუფლებამ 2016 წლისთვის ტურისტების ნაკადის 12%-ით გაზრდას გეგმავს. 2012 წელს ინდოეთის ბიუჯეტს ტურიზმმა 17,7 მლრდ დოლარი მოუტანა.

სტუდენტი გოგონა ჯგუფურად გააუპატიურეს. მოგვიანებით ის სინგაპურის კლინიკაში გარდაიცვალა. ამ მოვლენას ინდოეთში რეზონანსი მოჰყვა. ერთი კვირის წინ სამხრეთ კორეელი გოგონას გაუპატიურების შესახებ გავერცელდა ინფორმაცია. მარტში კი ჯგუფური ძალადობის მსხვერპლი შევიცარიელი ტურისტი გახდა. ის საკუთარი ქმრის თვალწინ გააუპატიურეს. ინდოეთის ხელისუფლებამ 2016 წლისთვის ტურისტების ნაკადის 12%-ით გაზრდას გეგმავს. 2012 წელს ინდოეთის ბიუჯეტს ტურიზმმა 17,7 მლრდ დოლარი მოუტანა.

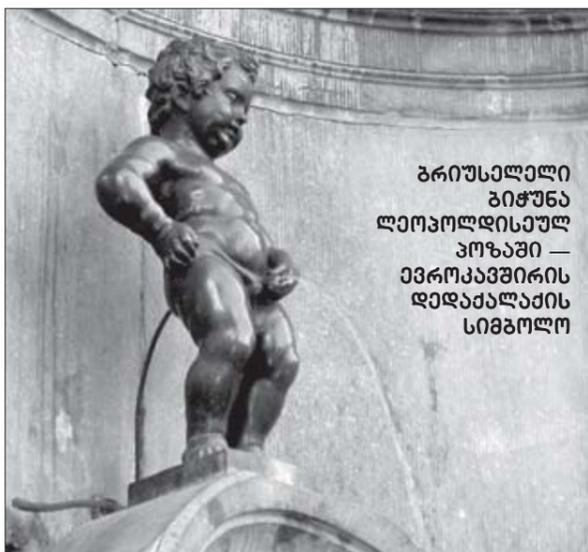

ბელგია დღემდე არ აღიარებს კონგოელი ხალხის ბენოციდის ფაქტს. თავს იმით იმართლებს, რომ იმ თავად შავკანიანები ხოცავდნენ ერთმანეთს, ჩვენ კი არაფერ შუაში ვართო.

თავისუფალი კონგო: ევროკავშირის კანიზალური ფესვაში

ვისი წინაპრებიც კუდიანებს არ წვავდნენ და ზანგებს ხელეებს არ აჭრიდნენ „ევროსტანდარტების“ გამომგონებლებისთვის კაუჩუკის ჩაბარების ვადების დარღვევის გამო, ევროპელები არ არიან. ამ ჰუმანიტარული ხორცსაკეპის სათავეში კი სწორედ ის ბრიუსელი იდგა, რომელშიც ახლა ევროკავშირის დედაქალაქია. დანარჩენი თეთრკანიანი კოლონიზატორებიც კი აღშფოთებულნი იყვნენ და ეუბნებოდნენ: ძვირფასო ბელგიელებო, ასე ხომ არ შეიძლება, ასე ხომ მოსპობთ რწმენას თეთრკანიანი ადამიანის კეთილშობილური მისიის შესახებ, რწმენას, რომ ის მოუტანს ცივილიზაციას დანარჩენ სამყაროს. ეს ისტორია კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ მთავარი პიარია და ეს ყველაფერი, ალბათ, იმ დროიდან მოდის, როცა შუასაუკუნოვან ევროპაში ნებისმიერ სულთამშუთავს შეეძლო კათოლიკური ეკლესიისგან ეყიდა ინდულგენცია და ცოდვების მიტევება.

ბრიუსელი ბიჭუნა ლეოპოლდისეულ პოზაში — ევროკავშირის დედაქალაქის სიმბოლო

ჰენრი სტენლი ზანგ ბიჭუნასთან ერთად

ბელგიის ხსენებაზე ადამიანებს შეიძლება ბევრი რამ გაახსენდეთ ამ ქვეყნის შესახებ, მაგრამ თავში აზრადაც არ მოუვიათ, რომ ამ პატარა ქვეყანაში მასობრივად იბადებოდნენ მანიაკები, რომლებიც, კოლონიის სამეცნიერო-რაციონალური მეთოდებით ექსპლოატაციის მიზნით, შორეულ აფრიკაში მდებარე კონგოს კავშირების მფარველობდნენ.

ლამის ბრიუსელამდე მივიდა, ბრიტანეთმა უბრძანა, დაუყოვნებლივ დაბრუნებულიყო თავის ჰოლანდიაში, თორემ დაუყოვნებლივ განალაგებდა კონტინენტზე თავის ჯარებს. ასე გაჩნდა ბელგიის სამეფო. მისი სახელწოდება სასწრაფოდ ამოქექეს ისტორიის სახელმძღვანელოებში. თურმე ოდესღაც ამ ტერიტორიაზე ბელგების თემი ცხოვრობდა, თემი, რომელსაც ადამიანების მსხვერპლად შეწირვა და მათთვის თავების მოკვეთა მოსწონდა. იულიუს ცეზარმა ეს თემი მთლიანად ამოწყვიტა — მსხვერპლად შესწირა რომაულ ღმერთებს. მხოლოდ მსოფლიო დასაწყისში იმდენი კაცობრიობის საპატივცემულოდ დაარქვეს სახელი ქვეყანას, სადაც ახლა ევროპის დედაქალაქია განთავსებული.

პოლიც თეთრ ცხენზე ამხედრებული შევიდა ბრიუსელში, ფიცი დადო სახელდახელოდ დანერჩილ ბელგიის კონსტიტუციაზე და ცოლად შეირთო თავისზე 22 წლით უმცროსი ფრანგი პრინცესა. ლეოპოლდი მშვიდი მმართველი იყო, ბრიუსელში მისი შესვლის დღე, 1831 წლის 21 ივლისი, ახლა ბელგიის ერთ-ერთი უმთავრესი დღესასწაულია.

ერთ დღესაც ამ გმირ-კავალერისტს შეეძინა ვაჟი — პატარა გარენარი ლეოპოლდ მეორე. იგი ბავშვობიდანვე გამოირჩეოდა მანკიერი მიდრეკილებებით და კარგ ბიჭად თავის გასაღების უბადლო უნარით. ახალგაზრდა პრინცს ყველაზე მეტად ვილაცის ნამება სურდა, მაგრამ ესმოდა, რომ ევროპის ცენტრში ლუდოვიკო XVI-ისა და კარლ I-ის მოკვეთილი თავების შემდეგ დიდ გასაქანს არავინ მისცემდა, ამიტომაც უფრთხობდა ბელგიელების წვალბას. სამაგიეროდ მოიფიქრა, სად გაერთობოდა — შორეულ აფრიკაში, სადაც არავინ შეუშლიდა ხელს.

ბისტის გაენია მფარველობა, განსაკუთრებით — გეოგრაფიული კვლევებისთვის. 1876 წელს მან სახელმწიფო ბიუჯეტის გვერდის ავლით, საკუთარი სახსრებით შექმნა ცენტროსი ფრანგი პრინცესა. ლეოპოლდი მშვიდი მმართველი იყო, ბრიუსელში მისი შესვლის დღე, 1831 წლის 21 ივლისი, ახლა ბელგიის ერთ-ერთი უმთავრესი დღესასწაულია.

მოწების მოპოვების საქმეში შუამავლებად ისევე კონგოელ აგრესიულ ტომებს იყენებდნენ. 1876 წელს მონობა აკრძალეს ყველგან, გარდა ბრაზილიისა. ლეოპოლდს აინტერესებდა, რაში გამოეყენებინა ეს ტერიტორიები იმავე კადრებით და მოიფიქრა კაუჩუკის პლანტაციები.

მთავარი ბელგიელი მანიაკი და აფრიკელი კაცობრიობის მფარველი მეფე ლეოპოლდი იყო, რიგითი ნომრით მეორე. 1865 წელს, მისი გამეფებისას, ბელგია ერთ-ერთი ყველაზე ახალგაზრდა ევროპული სახელმწიფო იყო. 1830 წლამდე არანაირი ბელგია არ არსებობდა. შუასაუკუნეებში ამ მიწებს სამხრეთ ნიდერლანდებს უწოდებდნენ. თავიდან ის ბურგუნდიელებს, შემდეგ ესპანელებს, ბოლოს კი ავსტრიელებს ეკუთვნოდა. ეს მიწები დინასტიური მემკვიდრეობით გადადიოდა და, თუ როგორც მმართველს მამაკაცი ემეცოდნენ არ ეყოლებოდა, მისი შორეული ნათესავების ხელში ხვდებოდა.

ახლადგამომცხვარი სამეფოს გვირგვინი ინგლისელებმა უბოძეს ლეოპოლდ მეორეს მამას, ისევე ლეოპოლდს, ოღონდ პირველს, რადგან მას რადაც ნათესაური კავშირი ჰქონდა ბრიტანეთის მმართველ დინასტიასთან და ლეოპოლდს.

ერთ დღესაც ამ გმირ-კავალერისტს შეეძინა ვაჟი — პატარა გარენარი ლეოპოლდ მეორე. იგი ბავშვობიდანვე გამოირჩეოდა მანკიერი მიდრეკილებებით და კარგ ბიჭად თავის გასაღების უბადლო უნარით. ახალგაზრდა პრინცს ყველაზე მეტად ვილაცის ნამება სურდა, მაგრამ ესმოდა, რომ ევროპის ცენტრში ლუდოვიკო XVI-ისა და კარლ I-ის მოკვეთილი თავების შემდეგ დიდ გასაქანს არავინ მისცემდა, ამიტომაც უფრთხობდა ბელგიელების წვალბას. სამაგიეროდ მოიფიქრა, სად გაერთობოდა — შორეულ აფრიკაში, სადაც არავინ შეუშლიდა ხელს.

ასოციაციის შექმნისთანავე ლეოპოლდმა აფრიკაში გაგზავნა ექსპედიცია სახელგანთქმული მოგზაურისა და ჟურნალისტის, ჰენრი სტენლის, მეთაურობით. მას თან ახლდა ორი ათასი კაცისგან შემდგარი დაცვის არმია, რომელიც ოფიციალურად გეოგრაფიული კვლევებით იყო დაკავებული, სინამდვილეში კი იკვლევდა, სად რა იდო ცუდად. ექსპედიციის გზა კონგოსკენ მიდიოდა.

ლეოპოლდს კაუჩუკი ორი რამის გამო აინტერესებდა. ევროპაში აქტიურად დადიოდნენ საროსკიპოებში და სწორედ იმ პერიოდში გამოიჩინეს პრეზერვატივი, რომლისთვისაც მასალა ბრაზილიიდან შეჰქონდათ. მეფე თავს იტყვობდა, როგორ ეშოვა კაუჩუკი ამ პროდუქტის წარმოებაზე მონოპოლისტის გვერდის ავლით და როგორ გამდიდრებულიყო პრეზერვატივების ბიზნესით, რაც სულაც არ ესამუშებოდა. მეორე მიზეზი კი ის იყო, რომ ევროპაში მოდამი შემოვიდა ველოსიპედები, რომელთა საბურავებისთვისაც აუცილებელი იყო კაუჩუკი. ეს ყველაფერი ძალიან ახარებდა მეფე ლეოპოლდს. ამასობაში სტენლიც დაბრუნდა აფრიკიდან და ახა-

რა, რომ კონგო კაუჩუკისთვის მშვენიერი ადგილია როგორც კლიმატის, ასევე ხალხის მხრივ.

შემდეგ ნაპოლეონი გაჩნდა და ყველაფერი საფრანგეთში მოექცა. ამის შემდეგ, 1815 წელს სამხრეთი ნიდერლანდები ინგლისის შეკვეთით სასწრაფოდ შექმნილ ჰოლანდიის სამეფოს შეუერთდა. ამ რეგიონული „ხესახელმწიფოს“ არსებობის მთავარი მიზეზი იყო ბრიტანეთის დაცვა კონტინენტიდან შეჭრისგან. მაგრამ ინგლისელებმა მალე მოეჩვენათ, რომ ჰოლანდიელებმა ძალიან აიბზუეს ცხვირი და ამიტომ 1830 წელს მოანყვეს სამხრეთ ნიდერლანდების „ეროვნულ-განმათავისუფლებელი რევოლუცია“. როდესაც ჰოლანდიელებმა მეფე ეს რევოლუცია ჩაახშო და

მეფე ლეოპოლდის ძველპროტოტიპი — ჯაჭვებით და ზადანსადავლის თანხლებით

ბელგიის მეფე ლეოპოლდი, მატსახელად „მაკლარი სამეფო ტახტზე“ — იგი ადამიანის სოციალური კი აკეთილგა ფულს!

იმ პერიოდში ევროპის დიდი სახელმწიფოები გაცხარებული იბრძოდნენ აფრიკისთვის, მაგრამ ლეოპოლდმა ყველა მოატყუა. მან დიდ მმართველებს შესთავაზა, მე ვიტვირთებ თეთრი ადამიანის ტვირთს — ვაზიარებ ცივილიზაციას ტომებს ღვთისგან და ვინცეულ მალარიით შეპყრობილ კონგოში, სადაც ადამიანები ვერ დადგამსო.

1885 წელს ლეოპოლდ II-მ ბერლინის კონფერენციაზე მოიპოვა უფლება, შეექმნა კონგოს თავისუფალი სახელმწიფო, თავისი კერძო საკუთრება, რომელიც არავის დაექვემდებარებოდა, გარდა ბელგიის ბიზნესით, რაც სულაც არ ესამუშებოდა. მეორე მიზეზი კი ის იყო, რომ ევროპაში მოდამი შემოვიდა ველოსიპედები, რომელთა საბურავებისთვისაც აუცილებელი იყო კაუჩუკი. ეს ყველაფერი ძალიან ახარებდა მეფე ლეოპოლდს. ამასობაში სტენლიც დაბრუნდა აფრიკიდან და ახა-

ლეოპოლდმა კონგოში ადგილობრივი ზანგები აიძულა, კაუჩუკის პლანტაციებში ემუშავათ. საგადასახადო პოლიცია იქ ბელგიელებმა ყოფილი ზანგი მონებით მოეჭრებინა გან შექმნეს. სამუშაო ნორმების შეუსრულებლობის გამო ამ „პოლიციელებს“ თავისუფლად შეეძლოთ შეეჭამათ ცუდი მუშა, მსხვერპლთათვის მოჭრილ ხელებს კი ზუსტი აღრიცხვისთვის მეფე ლეოპოლდ II-ის ადმინისტრაციას ახარებდნენ. დიას, ზუსტად ასე იყო, სწორედ ამ ძვლებზე დგას თანამედ-

მართალია, თვით აზრი იმის თაობაზე, რომ ევროპა წინ მიდის „მერკოსის“ ხელმძღვანელობით, ილუზორულად გამოიყურებოდა, მაგრამ, უკიდურეს შემთხვევაში, ის ხაზს უსვამდა საფრანგეთის მისწრაფებას, დარჩენილიყო მოვლენათა ეპიცენტრში.

გერმანული ევროკავშირი

როვე ევროკავშირის მდიდრული სასახლე.

ბელგიელი მეფის ერთგულმა კონგოელმა მოხელეებმა იმდენი თანამემამულე შეჭამეს, რომ ადამიანის ხორცზე უკვე გული ერეოდათ. ხომ არ შეიძლება, ადამიანი მუდმივად გადაამძლარი იყოს. ამ პრობლემის გამო, ვინაიდან „პლანტაციური მილიციას“ მეტი ჭამა აღარ შეეძლო, პირდაპირ ცოცხლებისთვის დაიწყეს ხელების მოჭრა: „გადი, მაგკანიაო ძმაო, გული მერევა მენს დანახვაზე, მაგრამ ბებერ ლეოპოლდს ნივთმტკიცება სჭირდება, რათა დარწმუნდეს, რომ კეთილსინდისიერად ვემსახურებით“.

კაუჩუკისა და ადამიანის სოკის ბიზნისიდან შემოსულ ფულს იმყოფებოდა მონოპოლიტიკური სახელმწიფო. მისი კონკურენტები კი არ თვლემდნენ. ამერიკულ და ევროპულ ფურნატორებში გამოიჩინა იმ კონგოელის ფოტოები, რომლებიც თავიანთი მეჭამული ოჯახის წევრების ნარჩენებს დაჰყურებდნენ. ატყდა საერთაშორისო სკანდალი. 1908 წელს მოხუცი მეფე აიძულეს, უარი ეთქვა პერსონალურ კოლონიასზე, მასზე კონტროლი უშუალოდ ბელგიამ აიღო. ასე გაჩნდა ბელგიური კონგო.

ბელგია დღემდე არ აღიარებს კონგოელი ხალხის გენოციდის ფაქტს. თავს იმით იმართლებს, რომ იქ თავად შავკანიანები ხოცავდნენ ერთმანეთს, ჩვენ კი არავფრთხილავართ. და საერთოდაც, ადამიანის უფლებებისთვის მებრძოლებს არ უყვართ ამ ისტორიის გახსენება, ეს ხომ არ უხდება ევროპული ვარსკვლავების და ევროპული თანამეგობრობის ფონს. კონგოში თეთრკანიანების ნამოქმედარი უფრო შავი იყო, ვიდრე იმ ადამიანების კანის ფერი, რომელიც „ცივილიზირებასაც“ უწოდებდნენ ამ ყველაფერს.

segodnya.ua

კონფლიქტების თავიდან ასაცილებლად მონოპოლიტიკური პროექტი გერმანიისადმი მტრული დამოკიდებულების გაღვივების საბაზი გახდა. მას ასე, კვიპროსელებმა მწარე აბი გადაყლაპეს, განიცადეს რა ეროვნული დამცირება. ახლა მათ მომავალი მუქ ფერებში ესახებათ. კვიპროსელები უკმაყოფილონი არიან იმის გამო, რომ პატარა ხალხი იძულებული გახდა, დამორჩილებოდა დიდ და არამონყალე ძალას — გერმანიას.

კვიპროსული გაზეთები უკვე გამოსახავენ გერმანიის კანცლერ ანგელა მერკელს ერთგვარი ბარბაროსის სახით, ფინანსთა მინისტრ ფოლფგანგ შოიბლეს კი სულაც ფაშისტს უწოდებენ, რითაც მხარს უჭერენ იმ ანტიგერმანულ განწყობას, რომელმაც ახლა მთელი საბერძნეთი და იტალია მოიცვა.

მაგრამ გერმანოფობია არასამართლიანია, რადგან ევროპის ფარგლებში განეულ დახმარებას მნიშვნელოვანწილად კვლავ გერმანელი გადასახადების გადახდები უზრუნველყოფს. ამიტომაც გერმანიის მიმართ ნამოყვებელი ყველა ბრალდება ნეონაციზმში დადანაშაულებების კუთხით იმ დროს, როდესაც ევროპა თავის მეზობლებს ასობით მილიარდი ევროს კრედიტებს ურიგებს, ნამდვილად მეტისმეტია.

მიუხედავად ამისა, ახლა ევროპული შიდაპოლიტიკური დისკუსია ბრუნავს გერმანიის მიმართ მთავრობის მიმართ და ასევე ამ ძლევამოსილებით გამოწვეული უკმაყოფილების ზრდის ირგვლივ. სწორედ ესაა ისტორიული პარადოქსი, მთელი ევროპული პროექტის ძირითადი მიზანი ჯერ კიდევ 1950-იანი წლებიდან ხომ სწორედ ის იყო, რომ გამყარებინა იდეა, რომ მიუხედავად თავისი ძლევამოსილებისა, გერმანიას შეეძლო საეკონომიკური კომფორტული თანაცხოვრება თავის მეზობლებთან. ევროპის მრავალ დედაქალაქში — ბერლინში, პარიზში, ბრიუსელში — მუდმივად საუბრობენ „ევროპული გერმანიის“ და არა „გერმანული ევროპის“ აუცილებლობაზე.

მაგრამ კვიპროსის კრიზისის შემდეგ სულ უფრო გარკვევით გამოისახა სწორედ „გერმანული ევროპის“ კონტურები, იმდენად, რამდენადაც კრიზისის დროს ევროპა მოძრაობაში მოდის, უპირველეს ყოვლისა, ბერლინელი პოლიტიკოსებისა და ჩინოვნიკების იდეებითა და უპირატესობებით.

კვიპროსის პრობლემასთან დაკავშირებით ინიციატივა ევროპულ კომისიას, მსოფლიო სავალუტო ფონდს და ევროპის ცენტრალურ ბანკს ეკუთვნოდა, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ყველაათვის ნათელი იყო: გერმანიის ხელისუფლების მონაწილეობისა და სანქციის გარდა არაფრის გადაწყვეტა არ შეიძლებოდა. ამასთან, ევროპის ცენტრალური ბანკის საკვანძო ნარმომადგენელი მთელი კრიზისის განმავლობაში იყო გერმანელი იორგ ასმუსენი და არა

იტალიის პრეზიდენტი მარინო დრეაგი, რის გამოც კრიზისის დროს სულ უფრო ხმაძაღლა და გარკვევით ისმოდა გერმანული აქცენტი.

გერმანიის ხელმძღვანელობას უნდა გაუჩნდეს კითხვა: როგორ მოხდა, რომ ევროპული პროექტი, რომელსაც წინააღმდეგობა უწევდა ნაზისტიკური იდეოლოგიის ბერმანისა და მისი მიზნების მიხედვით, ანტი-გერმანული ბანდოვების ალკრძინების საბაზი გახდა? და კიდევ: რამდენ ხანს გაგრძელდება ეს დაპირისპირება?

ნაწილობრივ პასუხი ასეთია: ვინაიდან ამ ეტაპზე რისკები ძალიან მაღალია, გერმანიას აღარ ერიდება თავისი ნაციონალური ინტერესების დაცვა და, ვინაიდან ერთიანი ევროპული ვალუტის გადარჩენა ახლა კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას, სწორედ გერმანული გადასახადების გადახდები უზრუნველყოფს თავისი ფულის ხარჯვა დახმარებების ათასგვარ ფონდებზე.

ამასთან, გერმანელებს შეუძლიათ წარმოადგინონ კრიზისული მოვლენების ნათელი და ზუსტი ახსნა. მათი აზრით, კრიზისის მიზეზი გახდა სახსრების უზრუნველყოფის და მუდმივად დაფინანსების დეფექტური მოდელის გამოყენება. კრიზისის დაძლევა კი, მათი აზრით, შეესაბამება მკაცრი ეკონომიის ზომების რეფორმულ რეფორმებთან შეთანხმებით უნდა გატარდეს. მკაცრი ეკონომიის ზომების მრავალრიცხოვანი მონივნალობა ირწმუნება, რომ ეს რეცეპტი სახიფათოა, თუმცა მათ ამ დრომდეც ვერ შეძლეს რაიმე ალტერნატიული მეთოდის შემოთავაზება.

ასე რომ, აქ, ალბათ, საუბარია არა გერმანულ ძლევამოსილებაზე, არამედ ევროპის სხვა სახელმწიფოებზე, რომ-

საგლობო ჯაგუი ყველაფრის მართვას გერმანიის განაგრძობს: ის აყვარებს წესრიგს, აიძულებს ყველას წესრიგს დახვას და აწერს ხელს ჩაქაზება. ამგვარი სიტუაცია სასიყვარულო არა მხოლოდ ევროპის, არამედ თვით გერმანიისთვისაც

ლებიც ბოლო დრომდე ახერხებდნენ გერმანიის ძლევამოსილების განმარტებას. სურათი ასეთია: ესპანეთისა და იტალიის ხელისუფლებები შეეჯახნენ ფინანსურ პრობლემებს და დასუსტდნენ, დიდი ბრიტანეთი არ არის ევროპის სფერო და ამიტომ მას ამ სქემებში არ ვითვალისწინებთ.

არსებობს კრიზისი კიდევ ერთი თავისებურება: თითქმის არ ისმის საფრანგეთის ხმა. როგორც ცნობილია, ჟან მონე, ჟაკ დელორი და სხვა ფრანგები მუდამ ამყობდნენ იმით, რომ საფრანგეთი ყოველთვის ინარჩუნებდა ინტელექტუალური ლიდერის პოზიციებს ევროპულ პროექტში.

ფრანგი ინტელექტუალებისთვის გადაწყვეტილი მნიშვნელობა შეიძინა იმან, რომ ევროპა მოძრაობაში უნდა მოვიდეს ფრანკო-გერმანული პარტნიორობის დახმარებით. ამ პრინციპმა განხორციელება პპოვა იმ გადაწყვეტ მოქმედებებში, რომლებიც ყოფილმა პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ გერმანიის კანცლერ

ანგელა მერკელთან მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობების ჩამოყალიბებისთვის განახორციელა. მართალია, თვით აზრი იმის თაობაზე, რომ ევროპა წინ მიდის „მერკოსის“ ხელმძღვანელობით, ილუზორულად გამოიყურებოდა, მაგრამ, უკიდურეს შემთხვევაში, ის ხაზს უსვამდა საფრანგეთის მისწრაფებას, დარჩენილიყო მოვლენათა ეპიცენტრში.

სამაგიეროდ, მოვიდა ფრანგული ოლანდი და გაქრა ნებისმიერი უმნიშვნელო მინიმუმაც კი, რომ საფრანგეთი გერმანიის თანასწორ მოთამაშედ გამოდის. კვიპროსის კრიზისის გადაწყვეტაში ფინანსების გადამწვევით მონაწილეობა მიიღეს, ვიდრე ფრანგებმა. ნაწილობრივ ოლანდმა აჩვენა, რომ არ ამართლებს გერმანიის მონოპოლიტიკურ მკაცრი ეკონომიის ზომების შემოღების თაობაზე, მაგრამ მისაღები ალტერნატივა არც მას შეუთავაზებია. გერმანული ბანკების საპირსწინედ ოლანდ-

მა არ შეძენა სახსრები ევროპის ქვეყნების კავშირში, ამასთან ოლანდმა ვერ დაამყარა ნორმალური სამუშაო ურთიერთობა ქალაქათონ მერკელთან. გარდა ამისა, ფრანგმა ჩინოვნიკებმა შეწყვიტეს იმ მნიშვნელოვანი როლის თამაში ევროპულ საქმეებში, რომელსაც ადრე თამაშობდნენ. მას შემდეგ, რაც ჟან-კლოდ ტრიშემ თანამდებობა დატოვა, ევროპის ცენტრალური ბანკის საქსთან ფრანგი აღარავინ დარჩა. უფრო სწორად, დარჩა ერთი ფრანგი — ევროპის კომისარია შიდა ვაჭრობის საკითხებში მიშელ ბარნიე, მაგრამ მისი პოლიტიკური როლი დიდი ნამდვილად არაა.

თვით გერმანული პოლიტიკოსებიც კი იმედოვნებენ, რომ ეს ვითარებები და, როგორც კი ყველაფერი დალაგდება, ფორმირდება ახალი ევროპული სტრუქტურები და გერმანიისთვის აღარ იქნება აუცილებელი საკუთარი მნიშვნელოვნების ესოდენი ხაზგასმა. ლამაზი ოცნებაა, მაგრამ ევროპის კრიზისი ჯერ ძალიან შორსაა დასასრულისგან და არავინ იცის, ევროკავშირის რა სტრუქტურები შეიქმნება კრიზისის დასრულების შემდეგ. გარდა ამისა, არავინ იცის, შეამცირებს თუ პირიქით — გაზრდის გერმანიის როლს ეს ყველაფერი.

საგლობო ჯაგუი ყველაფრის მართვას გერმანიის განაგრძობს: ის აყვარებს წესრიგს, აიძულებს ყველას წესრიგს დახვას და აწერს ხელს ჩაქაზება. ამგვარი სიტუაცია სასიყვარულო არა მხოლოდ ევროპის, არამედ თვით გერმანიისთვისაც.

გაერთიანებული ისტორიკოსები

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ისტორიული მოვლენები გრიგალივით გადაშლის ქვეყანას. სტალინი ცდილობს, არ ჩამორჩეს, ფეხი აუწყოს რეალობას. მისი პოზიცია არამარტო ემთხვევა ამხანაგების შეხედულებას, არამედ არჩარებს მათ, აბულიანებს: ბოლშევიკებმა აჯანყება უნდა მოახდინონ, რათა დაამყარონ წესრიგი და სამართლიანობა.

აუწყოს რეალობას. მისი პოზიცია არამარტო ემთხვევა ამხანაგების შეხედულებებს, არამედ არჩარებს მათ, აბულიანებს: ბოლშევიკებმა აჯანყება უნდა მოახდინონ, რათა დაამყარონ წესრიგი და სამართლიანობა.

სტალინი და ზინოვიევი ბოლშევიკური კომიტეტისა და ლენინის მეკავშირეები არიან 1917 წლის ზაფხულში. ლენინი რაზლივში ემალება დროებით მთავრობას პეტროგრადის უმედეგო ბოლშევიკური ამბოხის შემდეგ. მას ეძებენ, როგორც გერმანელთა აგენტს, რომელიც „ნაზის ჩაიძირვას“ ცდილობს მტრის ფულით მდგომარეობის გარეთგდებას გზით. მოსკოვისკენ გზაც გადაუკეტეს, იქ მილიციის იკემანკის რაიონის კომისარ ანდრეი ვიშინსკის უკვე გამოწერილი აქვს ორდერი მის დასაპატიმრებლად. ინტრიგა — ავანტიურისტული რომანის ლირი: მენშევიკ ვიშინსკისთან ერთად სტალინი ბაქოს ციხის საკანში ჯერ კიდევ 1906 წელს იჯდა. ოცდაათიან წლებში კი ანდრეი ვიშინსკი სსრ კავშირის გენერალური პროკურორი გახდა, სასიკვდილო განაჩენს გამოუტანს ზინოვიევს, რომელიც 1917-ის ზაფხულში სტალინთან და ლენინთან ერთად კარავში ემალებოდა დროებით მთავრობას და, სხვათა შორის, ვიშინსკისაც.

ტელეკომპანია HTB-ს ფილმის საბავთო ვარიანტი

სტალინი ჩვენთანაა

იგი იყო ადამიანი, რომელმაც ათწლეულობით წინასწარ განსაზღვრა ქვეყნის ბედი. ის იყო ლიდერი, რომელმაც თანამედროვე ევროპის სახე შექმნა. მისი სახელი დაუკავშირეს სასტიკ დანაშაულებებს და დიად გამარჯვებებს. მისი ადგილი ისტორიაში ამოშალეს, მისი პიროვნება მითების გაღვნიტ შემორკალეს, რომლის იქით რეალობა დაიკარგა. ფილმის შემქმნელებს მიაჩნიათ, რომ მათი ნაწარმოები არ უნდა ნახონ იმათ, ვისაც სტალინი ყველა დროისა და ყველა ხალხის გენიად მიაჩნიათ, არც იმათ, ვისაც იგი ჯოჯოხეთის მოციქული ჰგონიათ. ეს ფილმი არის მცდელობა ბელადის ისეთად წარმოჩენის, როგორც სინამდვილეში იყო, შავ-თეთრი მითების გარეშე. რატომღაც იგი დღემდე ჩვენთან და ზოგიერთებს დღესაც მის თავყვანისმცემლებად მოაქცევს, სხვებში კი სიძულვილს იწვევს? ამ კითხვებზეც იპოვით პასუხებს HTB-ს მრავალსერიან მონათხრობში.

გაგრძელება. დასაწყისი ნი. №10-11 (197-198)

ტამპერე, სტოკჰოლმი, ლონდონი. სტალინი პარტიული კონფერენციებისა და ყრილობების უცვლელი მონაწილეა. დაპატიმრებებსა და გადასახლებებს შორის ლენინის გარემოცვასთან ერთად ევროპას შემოივლის, მაგრამ მისი ცხოვრების ამ ეტაპზე მთავარ პრალის კონფერენციაზე, რომელიც 1912 წლის იანვარში გაიმართება, გამგზავრებას ვერ შეძლებს: კვლავ გადასახლებენ.

პრალის კონფერენციაზე მენშევიკებს პარტიიდან განდევნიან. ლენინს დასჭირდება პარტიის ხელმძღვანელობის განმტკიცება და ამიტომ დაიხინებს პარტიის ცენტრალური კომიტეტის შემადგენლობაში იოსებ ჯულაშვილის შეყვანას.

ცენტრალურ კომიტეტში შვიდი პარტიელია: ლენინი, ორჯონიკიძე, გოლოშოკინი, სტალინი, ბელოსტოკი და შვარცმანი.

ამ ამბავს სოლვიჩევისკი სტალინს სერგო ორჯონიკიძე ჩაუტანს. ცეკას შემადგენლობაში არჩევს სტალინი შემდგომ შეაფასებს, როგორც უმნიშვნელოვანეს მოვლენას მის ცხოვრებაში: იგი არათუ შეიყვანეს პარტიის ხელმძღვანელობაში, არამედ დაუსწრებლად შეიყვანეს.

ჩრდილოეთის მარტობაში სამხრეთელი რევოლუციონერის ცხოვრებაში, როგორც იქნა, მზემ გამოანათა.

მარტოსულობა სტალინისთვის ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა. მან დაკარგა სიჭაბუკისდრო-

ინდელი მეგობრები, დაკარგა ოჯახი. მას არასოდეს ჰქონია თავისი სახლი, სადაც დაბრუნება შეეძლო.

პირველი ნამდვილი, ჭაბუკური სიყვარული ხანმოკლე და ტრაგიკული გამოდგა. ეკატერინე სვანიძე გაუჩინა ვაჟს — იაკობს, რომელსაც გადასახლებებსა და ყრილობებზე მოხეტიალე იატაკქვეშა რევოლუციონერი მამა თითქმის ვერ ხედავს. ტიფთი დაავადებული ეკატერინე სრულიად ახალგაზრდა 1907 წელს ბაქოში გარდაიცვლება.

სტალინი მეუღლის დაკარგვას ისე ძლიერ განიცდის, რომ გამწარებული კაცი დაკრძალვის დროს საფლავში ჩავარდება. მეგობრები ძლივს ამოიყვანენ. მაშინ იტყვის ჯულაშვილი: ჩემს ქვის გულს იგი ათბობდა, მასთან ერთად ადამიანებისადმი ჩემი გრძნობებიც მოკვდა.

1917 წელი. კურეიკა. სადაც, შუა ენისეის ნაპირზე მიგდებული მიყრუებული სოფელი დღესაც მიუწვდომელია. 39 წლის სტალინი 4 წელიწადს აქ ცხოვრობდა. არავითარი იმედი არ არსებობდა აქედან თავის დაღწევის: წინ — უპერსპექტივობა, უკან — არც საკუთარი კერა, არც სიმშვიდე და მყუდროება. ასე დაიმსხვრა ჭაბუკი პოეტის ოცნება, ასე გაქრა მგზნებარე რევოლუციონერის იმედიები.

კურეიკაში ჯულაშვილი იქაური კაცი, ჩვეულებრივი ციხისპირელი ხდება: თევზაობს ენისეიზე, ნადირობს ტაიგაში, იხსომებს „მუჟიკების“ ანდაზებს, რომლებსაც გენერალური მდივნობის დროს წარმოთქმულ სიტყვებში გაიმეორებს.

4 წელიწადს დაჰყოფს აქ და მთელი ამ დროის მანძილზე იგი მაინც უცხო დარჩება თავისიანებს შორის, პარტიაში კი — თავისიანად უცხოთა შორის: ლენინი და მისი მეგობრები ევროპის ალბებში სეირნობენ, ის კი გადასახლებიდან გადასახლებამაია.

რა გვარი იქაურის? — ვაცნობიდან შეიძინა წლის შემდეგ იკითხავს ლენინი. გრძელ რევოლუციურ გზაზე საქართველოდან კრემლამდე ბედისწერა უცნაურად გადაჰ-

ყრის სტალინს ორ ადამიანს. მათთან ერთად იგი ცოტა ხანს განაგებს ქვეყანას — შექმნის ტრიუმვირატს. სწორედ ისინი აღმოჩნდებიან მისი დაუძინებელი მტრები და საჩვენებელი პროცესების პირველი „გმირები“ ისინი იქნებიან. ლევ კამენევსა (როზენფელდი) და გრიგორი ზინოვიევსა (რადომისლსკი ოსევი-გერმონ არონოვიჩი) საუბარი.

1904 წელი. აბელ ენუქიძე თბილისში ეძებს ბინას, სადაც პირველი გადასახლებიდან გამოქცეულმა კობამ თავი უნდა შეფაროს. ინჟინერ როზენფელდის ბინა ყოველმხრივ ხელსაყრელია: პატრონი თბილისის გიმნაზიის კურსდამთავრებულია, ურთიერთობა აქვს ქართველ რკინიგზელებთან და შეუძლია მათი შენჯღღრევა: ისინი სიამოვნებით დადიან დემონსტრაციებზე, მაგრამ გაფიცვებისთვის ჯერ მზად არ არიან, წერილობრივად აზროვნებენ — სამუშაოდან დათხოვნის ეშინიათ. ინჟინერი როზენფელდი ისტორიაში კამენევის ფსევდონიმით შევა.

1904 წელს ენუქიძე და როზენფელდი ელოდებიან თავიანთ მეგობარ კობას და არ უწყინან, რომ 30 წლის შემდეგ მათი მეგობრობა შეურიგებელ მტრობაში გადაიზრდება: ენუქიძესა და როზენფელდს დახვრეტენ.

1917 წლის ზაფხულში ყოფილ გადასახლებულს ბედი გაუღიმებს: თებერვლის მოულოდნელი რევოლუცია არა მარტო გამოიყვანს კობას კურეიკის ტყვეობიდან, არამედ ზინოვიევთან ერთად რაზლივში დამალული ლენინისთვის ყველაზე ახლოვანი პარტიელი გახდება. რაზლივში გაქცევამდე ლენინი 3 დღეს პეტროგრადში ალილუევის ბინის ერთ ოთახს შეაფარებს თავს. იმავე ოთახში დიდდებს ბინას სტალინი და ოქტომბრის რევოლუციამდე იცხოვრებს. ამ ყოფილი ელემენტიდანაც ჩანს, როგორ იზრდება სტალინის გავლენა პარტიაში. ნიშანდობლივია, რომ სწორედ იგი პირადად ჩამოპარსავს ვლადიმერ ლენინს მის ცნობილ წვერს რაზლივის კარავში ალკეციის წინა დღეს.

იმპერატორის გარეშე დარჩენილი რუსეთის იმპერია, რომელსაც სათავეში დროებითი მთავრობა ჩაუდგება, თვალსა და ხელს შუა ინგრევა და დეგრადირდება. ისტორიული მოვლენები გრიგალივით გადაუვლის ქვეყანას. სტალინი ცდილობს, არ ჩამორჩეს, ფეხი

თებერვლის რევოლუციის შემდეგ სტალინი ბრუნდება პეტროგრადში და აღმოაჩენს, რომ პარტიელთა შორის ფრიად პოპულარულია: 6 გადასახლება და რვაჯერ იქიდან გამოქცევა რომანტიკულობას მატებს თავდადებული რევოლუციონერის სახელს. ეს სახე მოხიბლავს მის მომავალ ცოლს, 16 წლის ნადეჟდა ალილუევას, რომელიც მეზობელ ოთახში ცხოვრობს. უფროს დასთან ერთად იგი ხალისიანი ქართველის გულის მოგებას ცდილობს. მეტოქეებს გოგობი. ისინი გულწრფელად განიცდიან კობას მონაყოლ ისტორიებს, რომლებიც ციხისპირაში თავს გადახდა. განსაკუთრებით სძლია ყინვას და ქარიშხალს, ყიამეთში გზის გაგნებას შეძლო და მხოლოდ მაშინ დაკარგა გონი, როცა იმ ქოხის კარს მიადგა, რომელშიც ცხოვრობდა.

შემთხვევით გარეთ გამოსული კაცები გადაეყარნენ ქუჩაში დაგდებულ ადამიანს, რომელიც მხოლოდ მაშინ იცნეს, როცა სახიდან ყინულის ფენა ჩამოეფშენა. — მდინარიდან ამოსული წყლის კაცი გვეგონაო, — ამბობდნენ გოცებულები. უფროსი და — ანა ალილუევა ზუსტად 30 წლის შემდეგ გაიხსენებს ამ შემთხვევას, მას უკვე მოხდელი ექნება გულგანის 6 წელიწადი.

სანამ კობა ბაქოში გაფიცვებდა და მანიფესტაციებს ამაღლებდა, მაისში რუსეთში ტერაქტებისგან 122 ადამიანი იღუპება, ივნისში — 127. ბოლშევიკები ტერორისტულ აქტებში პრინციპულად არ მონაწილეობენ.

სტალინი ამ პერიოდში უფრო ჩრდილში ყოფნას ამჯობინებდა, მაგრამ 1917 წლის თებერვალს და ოქტომბერს შორის პეტერბურგში პარტიული პრესის მუშაობას შესანიშნავად აანჯღმობდა.

1917 წლის ივნისის ბოლშევიკურ კონფერენციაზე სტალინი, რომელიც 4 წლის განმავლობაში გადასახლებულ იმყოფებოდა, მიცემული ხმების რაოდენობით მესამე ადგილს იკავებს: პირველზე ლენინია, მეორეზე — ზინოვიევი, მესამეზე — სტალინი.

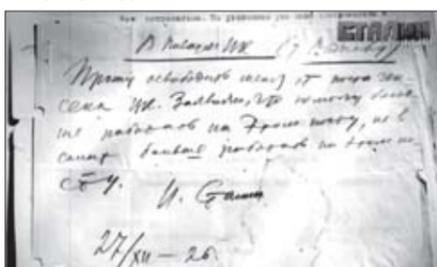
ოქტომბრის შემდეგ სტალინი ეროვნულ მინორიტეტებს ჩააბარებენ: ეროვნული კადრია და ავტორია შესაბამისი წიგნის.

ამ დარგის სახალხო კომისარს მოქმედების არასაკმარისი სივრცე აქვს. მაგრამ სამოქალაქო ომის პერიოდში მისი ორგანიზატორული ნიჭი ფრონტებზე სასწრაფოდ მოახდენს.

1924 წელი. ლენინის გარდაცვალების შემდეგ ძველი მეგობრები — იოსებ სტალინი, ლევ კამენევი და გრიგორი ზინოვიევი ტროცკის წინააღმდეგ გაერთიანდებიან და ჩამოაყალიბებენ ძალაუფლებას ტრიუმვირატს, მაგრამ სტალინი აქაც მეორე პლანზეა. ორი წლის მანძილზე იგი ორჯერ მოითხოვს გადადგომას.

1926 წელს დაპირისპირება აპოგეას აღწევს. სტალინის კონსერვატივობა ტროცკი, ზინოვიევი და კამენევი კონტრევოლუციურ განწყობილებად აფასებენ. ერთ-ერთ სხდომაზე ტროცკი პირში მიახლის სტალინს: რევოლუციის მესაფლავე!

სტალინი დაუყოვნებლივ მოითხოვს ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნობიდან მის გათავისუფლებას: „ვაცხადებ, რომ არ შემიძლია ამ პოსტზე შემდგომი მუშაობა, ძალიან არ მყოფნის ამ პოსტზე მუშაობისთვის“. და ხელმოწერა: „ი. სტალინი 27.XII“.

ამ ბარათს რომ დაწერს, აბელ ენუქიძე მის გვერდით იქნება და შეეცდება მის დამშვიდებას. ენუქიძე ამ დროს კრემლის საქმეთამმართველია.

კარს იქით დარჩებიან ზინოვიევი და კამენევი, სტალინის თანამებრძოლი და მეტოქეები. და არც ერთმა არ იცის, რომ მათ სიცოცხლის 10 წელიწადზე ნაკლები დარჩათ.

არნახულად გამაფრთხილებს ხელისუფლებისთვის სამტრო-სასიცოცხლო ბრძოლა ყოფილი იატაკქვეშაელების, ტერორისტების, წითელი არმიის შეთაურთა და სხვათა შორის. 1936 წლის აგვისტოში ზინოვიევისა და კამენევის დახრეტივნ. კედელთან მიაყენებენ ენუქიძესაც.

მსოფლიო რევოლუცია ყავლგასული ტრენდია. წინ ახალი ცხოვრება და ახალი პრობლემებია. „სტალინის არ ეშინიათ, მას ენდობიან“, — დაწერს ამ დროს მოსკოვში ჩასული გერბერტ უელსი.

ყოფილი სემინარიელი საბოლოოდ ემშვიდობება ილუზიებს. კობა სტალინად გარდაიქმნება: მტრები უფრო ახლოს აღმოჩნდებიან, ვიდრე მას ეგონა.

ომში, ვითარცა ომში!

მეორე სტალინი (ნაწილი პირველი)

1934 წელი. 1 დეკემბერი. სასწრაფო დეპეშით სტალინს ლენინგრადიდან ატყობინებენ, რომ ლენინგრადის ხელმძღვანელს სერგეი კიროვს ესროლეს. თავდამსხმელი დაკავებულა. კიროვს ექიმები დახმარებას უწევენ. იმ წუთებში კიროვი უკვე მკვდარია. ახლო მანძილიდან ნასროლი ტყვია თავში მოხვდა და გადარჩენის არავითარი შანსი არ დაუტოვა.

ტერაქტის წუთობრივად აღდგენა დღეს შესაძლებელია. გამოძიების მასალები მხოლოდ 2009 წელს გასაიდუმლოვდა. მანამდე კი საზოგადოებრივად მხოლოდ მთავარი ხმებით კმაყოფილდებოდა.

მაშ, ასე: კიროვი მანქანით, დაცვის სამი თანამშრომლის თანხლებით მიდის სმოლნიში. ორი მცველი სართულის კართან რჩება, ერთი დერეფანში მიაცილებს — ოციოდ მეტრით უკან მიჰყვება, და, როცა კიროვი თავისი სამუშაო ოთახისკენ შეუხვევს, იგი კუთხის იქით დარჩება.

ათობით პარტიელი დერეფანშია შეკრებილი, ისინი კიროვის მოადგილესთან თათბირის დაწყებას ელოდებიან. კიროვს ამ თათბირში მონაწილეობა არ უნდა მიეღო. მან სრულიად შემთხვევით, რაღაც ქაღალდების ასახელებად შეიარა სმოლნიში. სერგეი მირონოვიჩი მიდის დერეფანში, ამ დროს გაიღება ერთ-ერთი კარი და გამოვა ნიკოლაევი, რომელიც მანამდე კარგა ხანს დაეხეტებოდა დერეფანში. იმ დროს სმოლნიში ყველას შეეძლო თავისუფლად შესვლა, საკმარისი იყო პარტიული წევრების ან ღია პარტიკრებაზე საშვის შეკვეთა.

ნიკოლაევი მყისიერად შეამჩნევს დერეფანში მიმავალ კიროვს. ამოიღებს რევოლვერს, დაუმიზნებს კეფაში და ყველას თვალწინ გამოჰკრავს ჩახმახს — ესკერის.

ლეონიდ ნიკოლაევი, 30 წლის, სიმალე 157 სანტიმეტრი. ამ შემთხვევამდე 8 თვით ადრე იგი

სამარცხვინოდ გარიცხეს პარტიიდან. მორიდებული პარტიელის უიღბლობა — ჩაშლილი კარიერა და აუნყოფელი პირადი ცხოვრება.

საბედისწერო გასროლა 1934 წლის 1 დეკემბერს, 16 საათსა და 37 წუთზე მოხდა. მომდევნო გასროლით იგი თავის მოკვლას შეეცდებოდა. ტყვია მიზანს ასცდებოდა. ეკზალტირებული თავდამსხმელი გონებას კარგავს.

შემთხვევიდან 15 წუთის შემდეგ გამოძიებლები უკვე დაჰკითხავენ ნიკოლაევის ცოლს. სმოლნის თანამშრომლის მიღვა დრაულეს და კიროვის რომანის შესახებ ყველამ იცოდა, და როგორც კი მკვლელის ვინაობა დაადგინეს, გამოძიებლები არც დაფიქრებულან, პირველი ვინ უნდა დაეკითხათ.

სტალინმა ვერ არ იცის, საბედისწერო შემთხვევითობაა ის, რაც მოხდა, თუ ტერორისტული აქტია. რევოლუციის შემდეგ 17 წელიწადია გასული და ხელისუფლების სათავეში დგანს ყოფილი იატაკქვეშაელები, რევოლუციონერები, წითელი ტერორის პრაქტიკოსები. მათ განვლეს სისხლიანი გზა, სისხლით ვერაფერს გააკვირვებს. უწინ ნაროდოვოლცები იყენებდნენ ინდივიდუალურ ტერორს, გამოდის, რომ ოპოზიცია უბრუნდება ბრძოლის უწინდელ, დავისწყობის მიმართული მეთოდებს?

შესაძლოა, 1905 წელს, რევოლუციური სიტუაციის პერიოდს.

სანამ კობა ბაქოში გაფიცვებდა და მანიფესტაციებს ამაღლებდა, მაისში რუსეთში ტერაქტებისგან 122 ადამიანი იღუპება, ივნისში — 127. ბოლშევიკები ტერორისტულ აქტებში პრინციპულად არ მონაწილეობენ.

1906 წლის იანვარში ამიერკავკასიაში ერთადერთი პოლიტიკური მკვლელობა მოხდება: კავკასიის ოლქის შტაბის უფროსს, გენერალ-მაიორ ფიოდორ გრიზანოვს ააფეთქებს მენშევიკი ჯორჯიაშვილი.

ლენინგრადში მომხდარი მკვლელობა სტალინს გაახსენებს ძველი რევოლუციონერების მიერ უარყოფილ მეთოდებს: ისინი ასე არ იბრძოდნენ იდეების გასამარჯვებლად.

რამდენიმე საათში გაირკვევა, რომ ნახევრადგაფი ნიკოლაევი მარტოსულია. 2008 წელს განსაიდუმლოებული მისი დღიური ამას ამტკიცებს. მისი ნაწერების შემუშავებულად ზომიერად და პლატონოვის პერსონაჟებს. ლეონიდ ნიკოლაევის ჩანაწერებდან: „ძვირ-

ფას ცოლსა და კლასობრივ ძმებს! მე ვკვდები პოლიტიკური მრწამსისთვის ისტორიული სინამდვილის საფუძველზე, რადგან არ არის თავისუფლება აგიტაციის, თავისუფლება ბუქდებით სიტყვის, ცხოვრებაში არჩევანის გაკეთების თავისუფლება და მე უნდა მოვკვდე. რადგან ცეკა და პოლიტიკური ვერ მომისწრებს, რამეთუ იქ სძინავთ დევგმირთა ძილთ“.

მან წლების მანძილზე იცოდა თავისი ცოლისა და კიროვის სასიყვარულო კავშირის ამბავი, მაგრამ ითმენდა სამოთახიანი ბინის მიღების სანაცვლოდ და იმედად იმისა, რომ აინციოდა პოლიტიკურ კარიერას.

ველარ მოითმინა კი მას შემდეგ, რაც შორეულ ციმბირში შეთავაზებულ სამუშაოზე წასვლას არ დათანხმდა და ამის გამო პარტიიდან გარიცხეს.

მოტყუებულმა ქმარმა კი არა, მოტყუებულმა კარიერისტმა ესროლა პარტიულ ხელმძღვანელს.

ამონაწერი ნიკოლაევის დაკითხვის ოქმიდან: „ — მიპასუხეთ, თქვენთან ერთად ვინ არის თავდასხმის ორგანიზატორი? — კატეგორიულად გამტკიცებ, რომ ამხანაგ კიროვზე ჩემი თავდასხმის ორგანიზატორი არაფერი ყოფილა. მიზეზი ერთია — პარტიისგან მოწყვეტა, საიდანაც გამრიცხეს რვა თვის წინათ. ჩემი მიზანია, გავხდე პოლიტიკური საგანი პარტიის წინაშე, რომ ჩემი ცხოვრების გზაზე დამიგროვდა ცოცხალი ადამიანის მიმართ უსამართლო ქმედების ბაგაჟი. ეს მისია მე შეეძალა. მე უნდა ვაჩვენო მთელ პარტიას, სანამდე მიიყვანეს ნიკოლაევი, რათა მთელმა პარტიამ მიაქციოს ყურადღება ცოცხალი ადამიანის მიმართ უსულგაულო დამოკიდებულებას. მე ეს გავაკეთე ფსიქიკური აშლილობის გავლენით...“

ნიკოლაევის დაკითხვის ოქმის ნამდვილობაში ეჭვის შეტანა შეუძლებელია, რადგან ვერც ერთი გამოძიებელი ასეთ ტექსტს ვერ შეთხზავდა. გამოძიების შედეგებს დაუყოვნებლივ აცნობებენ მოსკოვს.

საბჭოთა გაზეთები ამის თაობაზე ოპერატიულად დაწერენ. სტალინს საფუძველი არ აქვს, არ ენდოს გამოძიებას, მაგრამ იგი მაინც გაემგზავრება ლენინგრადში, რათა პირადად გაერკვეს იქ მომხდარ ტრაგედიაში.

შეთქმულმა გამორიცხულია. მაგრამ თავს იჩენს უცნაური ფაქტი: კრემლის დაცვას არ აძლიერებენ, იგი დღევანდელი გადასახედიდან სასაცილო ჩანს — 1927 წლიდან ქვეყნის პირველი პორების დაცვის სამსახურს განრიგი მხოლოდ 14 თანამშრომელია. 1935 წლამდე კრემლის დაცვა დაავალებული აქვს კრემლის პოლკს და ამ პერიოდში თავდასხმის არც ერთი შემთხვევა დაფიქსირებული არ არის. კრემლის კომენდანტი პეტერსონი დაცვის გაძლიერების ვერავითარ აუცილებლობას ვერ ხედავს.

გაბრძობა იძნება
ტელევიზიის საგაზეთო ვარიანტი
მოამზადა არმაზ სანაბლიძემ

ქრონოპრაუდი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ფარადი კლასიკური უფრო ეფექტური

ადამიანებს გვიყვარს ფორმები და ფერები. ქვეცნობიერ დონეზე ეს ორი რამ დიდ გავლენას ახდენს ჩვენზე, ამავდროულად ჩვენი აღქმა, თუ როგორი იქნება ნამლის ეფექტურობა, საზღვრავს საბოლოო შედეგსაც. აღქმა კი დიდწილად დაფუძნებულია ნამლის ზომასა და ფერზე. მკვლევარებმა დაასკვნეს, რომ დეპრესიის მკურნალობისას ყველაზე ეფექტური იქნება მკურნალი, რომელიც ფერის აბები ყველაზე მეტად ეფექტურია, ხოლო წითელი აბები ადამიანებს ფსიქოლოგიურად ამოფრთხილებს და ამხნევებს. მწვანე აბები მოუსვენრობას აცხრობს, თეთრი კი — კუჭთან დაკავშირებულ დაავადებებს, მაგალითად, წყლულს შველის. რაც უფრო მეტ პლაცებო აბს იღებს ადამიანი, მით უფრო ეფექტურია შედეგი — ვინც დღეში ოთხჯერ იღებს, უკეთესი შედეგი აქვს დღეში ორჯერ მიღებთან შედარებით. ასევე ბრენდული სახელის მქონე აბებს უკეთესი შედეგი აქვს იმ ნამლებთან შედარებით, რომლებსაც წარწერა საერთოდ არ აქვთ.

ურვეულ ფაქტები კლასიკურ ეფექტის შესახებ

ადამიანის ფიზიოლოგიასა და ფსიქოლოგიასთან დაკავშირებული ფენომენებიდან პლაცებოს ეფექტი ერთ-ერთი ყველაზე უცნაური და ნაკლებად ამოხსნილი მოვლენაა. მასზე ყველას გვსმენია, სხვა თუ არაფერი, ის მაინც, რომ შეგვიძლია დაავადებებისგან განვიკურნოთ მხოლოდ საკუთარი რწმენით. სხვა სიტყვებით, — ვაძეგვით ორგანიზმს და ვაჯანსაღებთ მას, რაც ტვინის ძლიერ მოსილეს ამტკიცებს. თუმცა, ამის გარდა, არსებობს პლაცებოს ეფექტის გარკვეული ასპექტები, რომელთა ახსნა ექიმებისა და მეცნიერებისთვისაც კი რთულია.

კლასიკური სსოპრაზის მოქმედება

ფარმაცევტული კომპანიები ისევე ატარებენ ნამლის ეფექტურობის გამოცდას ძალღებზე, როგორც ადამიანებზე. ეპილეფსიით დაავადებულ ძაღლებს ისინი ყოფდნენ ორ ჯგუფად: ერთს აძლევდნენ ნამალს, მეორეს კი პლაცებოს ეფექტით კურნავდნენ. როგორც აღმოჩნდა, ძაღლებზე ადამიანების მსგავსი ეფექტი მიიღება, რადგან პლაცებოს ჯგუფში მყოფ ცხოველებს დადებითი შედეგები აღენიშნებოდათ. ციმბირულ ზაზუნებზე ჩატარებულმა ბოლოდროინდელმა კვლევამ გააძლიერა აზრი, რომ ცხოველებსაც ახასიათებთ პლაცებოს ეფექტი, რაც დამოკიდებულია გარემოსა და ორგანიზმში არსებულ ენერჯიაზე. როდესაც ზაზუნებს აჯერებენ, რომ ახლა ზამთარია, მათ იმუნოსისტემა გადადის მძინარე მდგომარეობაში, რათა ძაღლები დაზოგოს.

ანტიდეპრესანტი სსოპრაზის

დეპრესია რომ არც ისე სასიამოვნო მოვლენაა და მას პირდაპირი კავშირი აქვს ტვინის ქიმიასთან, ამაზე ორი აზრი არ არსებობს. მისი მკურნალობის მეთოდი სშირად ანტიდეპრესანტივებია, რადგან აქვს გარკვეული ეფექტი და უკუაგდება დეპრესიას მომხმარებელთა უმეტესობაში. თუმცა კვლევები აჩვენებს, რომ პლაცებოსაც იგივე ეფექტი აქვს, თანაც გვერდითი მოვლენების გარეშე. ეს სიახლე, ერთის მხრივ, არც ისე სასიამოვნოა ფარმაცევტული კომპანიებისთვის, რომლებიც ანტიდეპრესანტების პოპულარობის დაკარგვის შემთხვევაში მილიარდობით დოლარს დაემშვიდობებიან. მეორე მხრივ, ეს აღმოჩენა იმედისმომცემია მათთვის, ვისაც გონებრივი ავადმყოფობა აწუხებს — ამ დაავადებების დამარცხება ქიმიკატების გარეშე იქნება შესაძლებელი.

წლების გასვლასთან ერთად კლასიკური უფრო ეფექტური სდება

პირველად პლაცებოს ეფექტი 1700-იან წლებში შეინიშნა, თუმცა მისი რეალური ეფექტურობის აღქმა მხოლოდ 1970-იანებში მოხერხდა. მას შემდეგ აშკარა ხდება, რომ, რაც უფრო მეტი ტესტირება ხდება პლაცებოზე, მით უფრო იზრდება მისი ეფექტი დროის გასვლასთან ერთად. შესაძლოა, ამის მიზეზი ჩვენი სოციალური მდგომარეობა იყოს — ადამიანები პროფესიონალ ექიმებზე დიდ იმედებს ამყარებენ. სამედიცინო ტექნოლოგიის გაუმჯობესებასთან ერთად მცირდება სიკვდილიანობა და მედიცინა უფრო ძლიერდება. შუა საუკუნეებში მოსახლეობა ნაკლებად ენდობოდა ექიმებს, რადგან ამის მიზეზი არ ჰქონდათ — სერიოზული სამედიცინო პროცედურების უმეტესობა პაციენტის სიკვდილით სრულდებოდა. დღეს სიტუაცია მკვეთრად სხვაა — სულ უფრო მეტად იზრდება ექიმებისადმი რწმენა, რაც შესაბამის ეფექტს ახდენს პლაცებოზეც.

კლასიკური მოქმედება მათზე კი, როცა იხი სიამართლე

პლაცებოს მთავარი საიდუმლო თითქოს იმაშია, რომ პაციენტმა არ იცის სიამართლე, იღებს უმოქმედო აბს და ჰგონია, რომ მორჩება, რაც ხშირად მართლდება კიდევ. თუმცა კვლევებმა აჩვენა, რომ პლაცებოს ეფექტი აგრძელებს მოქმედებას მას შემდეგაც, რაც პაციენტი აღმოაჩენს, რომ მას სიამართლე უმაღლედნენ, რაც კიდევ უფრო ხლართავს სიტუაციას. წესით, როცა ადამიანი იგებს, რომ ის პლაცებოს იღებს, ტვინმა უნდა შეწყვიტოს ტყუილზე დაფუძნებული მოქმედება ან შესაუსტოს მაინც. მაგრამ შედეგი საპირისპიროა — პოზიტიური ეფექტი გრძელდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ ახლო თუ შორეული მომავალში ნამლის ნაცვლად ექიმები პაციენტებს დაურიგებენ შაქრის აბებს და ეტყვიან კიდევ ამის შესახებ, პაციენტები მიიღებენ უმოქმედო აბებს და გამოჯანმრთელდებიან.

კლასიკური ეფექტი აქვს ინფექციასაც

ექიმების ჯგუფი დაინტერესდა, რა შედეგს გამოიღებდა ასეთი დაავადებული ადამიანების პარაზიტების დასწრეობა. პაციენტები მათ ორ ჯგუფად გაყვეს. ერთი ჯგუფის წევრებს რეალურად ასწავლებდნენ პარაზიტის ჭიებით, მეორე ჯგუფს კი უბრალოდ არწმუნებდნენ, რომ ისინიც დაინფიცირდნენ. პირველ ჯგუფში შემავალ ადამიანებს რეალური გამოკვლევა აღენიშნებოდათ, იგივე ეფექტი იყო მეორე ჯგუფშიც. ცხადი გახდა, რომ მთავარი მოქმედი ფაქტორი ორივეგან პლაცებოს ეფექტი ყოფილა. გასაკვირია და კვლევის დასრულების შემდეგ მონაწილეთა ნაწილმა პარაზიტი ჭიების ორგანიზმში დატოვება არჩია, რადგან სურდათ, დადებითი შედეგები მომავალშიც გაგრძელებულიყო.

კლასიკური კვანძოვანი ტყუილსა და სხვადასხვა მოსაზრება

თუკი ჩვენი მოლოდინი ნამლის ეფექტურობაზე მართლდება, იგივე შეიძლება მოხდეს გვერდითი ეფექტების საკითხშიც. ერთ-ერთი გამორჩეული კვლევა ნოცებოს ეფექტის შესახებ ჩატარდა იტალიაში, სადაც ლაქტოზის მოყვარულ და მოძულე ადამიანებს დააღვეინეს ჩვეულებრივი სითხე, რომელიც ლაქტოზად გააძენეს. შედეგი დამაფიქრებელი იყო: ლაქტოზის მოძულეთა 44%-სა და მოყვარულთა 26%-ს აღენიშნებოდა გასტროინტესტინალური დისკომფორტის სიმპტომები. ეს სიახლე განსაკუთრებით მამაკაცებისთვისაა საშიში: თუკი ექიმთან ვიზიტის შემდეგ ფიქრობთ, რომ თქვენი მამაკაცური ღირსება გიღალატებთ, არის შანსი, რომ ასეც მოხდეს. კვლევაში, რომელშიც გაგანიერებული პროსტატის მქონე მამაკაცები იღებდნენ პრეპარატ ფინასტერიდს, ნახევარს აფრთხილებდნენ, რომ მოსალოდნელი გვერდითი ეფექტი იყო ერექციული დისფუნქცია, მეორე ნახევარს კი არაფერს ეუბნებოდნენ. პირველ ჯგუფში მყოფთა 44%-ს მართლაც აღენიშნა ეს ეფექტი, მეორე ნახევარში კი იგივე მაჩვენებელი მხოლოდ 15% იყო. ერთმა პაციენტმა, რომელიც საცდელ კვლევაში მონაწილეობდა, 26 პლაცებოს აბი გადაყლაპა თვითმკვლელობის მცდელობისას. ცხადია, აბები უმოქმედო იყო, მიუხედავად ამისა, სისხლის წნევა სერიოზულად დაეცა.

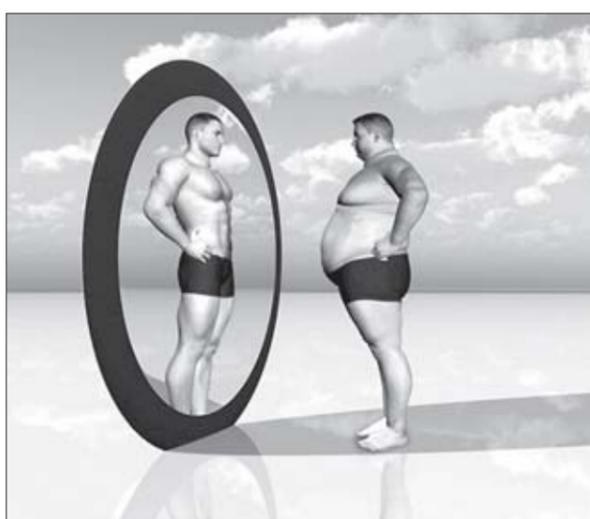
კლასიკური ეფექტი შეიძლება დაავადებოს

გავრცელებულია მოსაზრება, რომ ქალს გაცილებით ნაკლები ალკოჰოლი სჭირდება დასათრობად, ვიდრე მამაკაცს, რადგან მისი ორგანიზმი ნაკლებად ამტკიცია. მაგრამ შეიძლება საკმარისი სხვა რამ იყოს. როგორც ჩანს, ქალებს მარტივად შეუძლიათ, თავი დაირწმუნონ, რომ დათვრებიან. მკვლევარებმა დაადგინეს, რომ მათ, ვისაც სჯეროდა, რომ არაყს სვამდა (სასმელი კი რეალურად ლიმონიანი ტონიკი იყო), ნელ-ნელა უკეთესი შედეგები მსჯელობის უნარი, მათ აჩვენეს ცუდი შედეგები მარტივ ტესტებში და დაუკეთებლად იქ.

კლასიკური სსოპრაზის ადგილი მოქმედება

ამერიკელები უფრო სშირად ავლენენ იპოქონდრიის (ავადმყოფური შიში, გამოწვეული ჯანმრთელობაში დაეჭვებით) ნიშნებს, ვიდრე სხვა რომელიმე ერი. თუმცა ეს გასაკვირი არცაა — ამ ქვეყანაში ხომ ყოველ ფეხის ნაბიჯზე შეხვდებით სხვადასხვა ნამლის რეკლამებს და სატელევიზიო სივრცეშიც მათ არც ისე ცოტა ადგილი უჭირავთ. ამის გამო ამერიკელების გონება უფრო დიდ ეფექტს ანიჭებს ისეთ ნამლებს, რომლებიც ნემსით ხვდება ორგანიზმში, ევროპელები კი პირიქით — „პლაცებო აბებზე“ უკეთ რეაგირებენ, ვიდრე „პლაცებო ინექციაზე“. როგორც ჩანს, კულტურული ფაქტორები სერიოზულ გავლენას ახდენს პლაცებოს ეფექტზე. საცდელ ექსპერიმენტში წყლულის მოსარჩენად გამოყენებული ნამლები უკეთ მოქმედებდა გერმანიაში, ვიდრე ბრაზილიაში. მაგრამ, რაც შეეხება ჰიპერტონიის (მაღალი არტერიული წნევა) ნამლებს, მათ ყველაზე ნაკლები გავლენა გერმანელებზე ჰქონდა. კულტურული შტრახები აყალიბებენ ჩვენს იმედებს, შიშებსა და მოლოდინებს, რაც შესაბამის ზღვარს უწესებს პლაცებოს ეფექტს.

კლასიკური ოპერაციების საკმაოდ ეფექტურობა

ნარმოიდგინეთ, რომ დაშავდით სერიოზულად და ერთადერთი გამოსავალი ქირურგიული ჩარევაა. თქვენ გადაიტანეთ შესაბამისი პროცედურები, რომლის შემდეგაც გამოკეთდით და ტკივილიც გაქრა. ახლა ნარმოიდგინეთ, რომ ერთი თვის შემდეგ ექიმი გიმხვლთ სიმართლეს — ოპერაციას რეალურად არაფერი შეუცვლია და მდგომარეობა იგივე დარჩა, მხოლოდ ნატკენი ადგილი გაჭრეს, რომ გეფიქრათ, თითქოს ყველაფერმა კარგად ჩაიარა. სწორედ ასეთი რამ მოხდა სამედიცინო ექსპერიმენტებისას, რამაც აჩვენა, რომ ოსტეოართრიტისას ჩატარებული ცრუ ოპერაციები შეიძლება ნამდვილივით ეფექტური იყოს. ყველაზე კარგი სიახლე, ალბათ, ისაა, რომ პლასტიკური ოპერაციები გაცილებით იაფია, ვიდრე ნამდვილი.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჩინელმა ღიზინაკებმა 3D შინაური ხსოველი შექმნეს

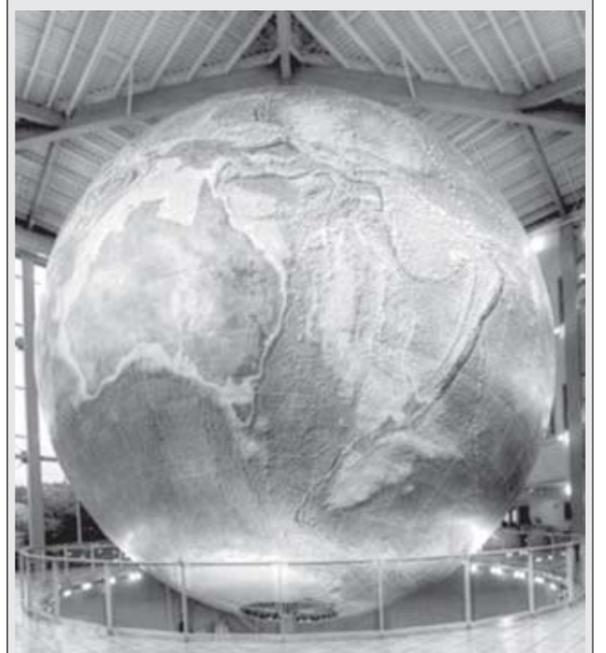

90-იანი წლების ბოლოს თითქმის ყველა ბავშვს სათამაშო ტამაგოჩი ჰქონდა. ეს სათამაშოა, რომლის დახმარებითაც ელექტრონული შინაური ცხოველის მოვლა-პატრონობა შესაძლებელი — გამოკვება, თამაში და ხანდახან მკურნალობაც კი. ჩინელმა დიზაინერებმა თამაშის გამოცდის შედეგად გადაწყვიტეს და თანამედროვე ბავშვებისთვის ინოვაციური ტამაგოჩი შეიმუშავეს. მას უარპეტი (ანუ შინაური ცხოველი ქილაში) ჰქვია.

სათამაშო ნარმოადგენს მინის ქილას, რომელშიც 3D-პროექტორია ჩამონტაჟებული. იგი ქილის შიგნით ვირტუ-

ალურ ნებისმიერ ცხოველს ქმნის. ცხოველის ჩამოტვირთვა სპეციალური სერვერიდანაა შესაძლებელი. ხოლო როგორც კი იგი ბავშვს მოებზრდება, მისი შეცვლა მარტივია. სამგანზომილებიანი ცხოველი არა მხოლოდ რეალურად გამოიყურება, არამედ შესაბამისად იქცევა. თუ ქილას მიუკაკუნებ, მწერი შეფუცხუნდება, თევზები გამჭვირვალე კედელთან მოცურავენ, პეპელა ფრთებს ააფრიალებს, ხოლო ხვლიკი კუდის ქიცინს დაინყებს.

უარპეტმა კონკურს red dot award 2012-ზე კატეგორიაში „კონცეპტუალური პროექტები“ პირველი პრემია მოიპოვა.

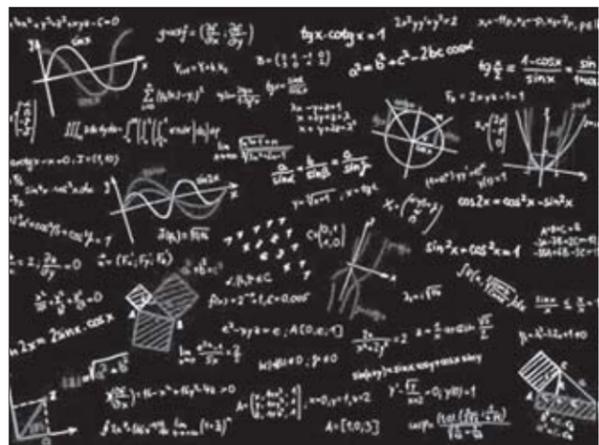
ყველაზე დიდი გლობუსი

ინოვაციურმა კარტოგრაფიულმა კომპანია DeLorme-მ დედამიწის 3-განზომილებიანი მოდელი შექმნა. მსოფლიოში ყველაზე დიდი გლობუსის დიამეტრი 12,6 მეტრია. გინესის რეკორდების წიგნის ნარმოადგენელმა უკვე დადასტურა ახალი რეკორდი.

გიგანტური გლობუსი DeLorme-ს სათაო ოფისში, აშშ-ის ქალაქ იარმუტშია განთავსებული. ის მრავალ ალუმინის მილებითაა შექმნილი, ხოლო ზედაპირზე სპეციალური პანელია დამონტაჟებული. ამ პანელაზე მსოფლიო რუკა 792 ნაწილადაა დატანილი. უზარმაზარ ბურთზე რუკა მკაცრი სიზუსტით გადაიკრა.

მეცნიერებმა 17 მილიონი სიბოლოსგან შექმნეს პირველი პარტივი რისხვი ალგორითმს

მიმდინარე წლის თებერვლის დასაწყისში გამომთვლელი პროგრამა GIMPS-ის (Great Internet Mersenne Prime Search) მონაწილე ამერიკელმა მათემატიკოსმა კერტის კუპერმა მერსენის რიგით 48-ე მარტივი რიცხვი აღმოაჩინა. მისი მათემატიკური ჩანაწერი 17 მილიონზე მეტი სიმბოლოსგან შედგება. შედარებისთვის, ლევ ტოლსტოის რომანი „ომი და მშვიდობა“ მხოლოდ 3,1 მილიონამდე სიმბოლოს შეიცავს.

რიოდში საგამომთვლელი ელექტრონული ტექნიკა სიახლედ ითვლებოდა და მისი გამოყენება დიდი სიდიდის მარტივი ციფრების საპოვნელად დროის ფლანგვად მიაჩნდათ. მიუხედავად ამისა, ენთუზიასტების განაგრძობდნენ კვლევას. 1968 წელს ილინოისის უნივერსიტეტში მერსენის რიგით 23-ე მარტივი ციფრი აღმოაჩინეს.

1970-იან წლებში მერსენის ციფრებისადმი ინტერესი ერთმა შემთხვევითობამ კვლავ გააღვივა. ორმა ამერიკელმა მოსწავლემ — ლაურა ნიკელმა და ლენდონ ლომ მარსენის რიცხვების შესამოწმებელი პროგრამა დაწერეს და ადგილობრივი უნივერსიტეტის სუპერკომპიუტერზე გამოსცადეს. შედეგად, სკოლის მოსწავლეებმა სულ შემთხვევით

მერსენის რიგით 25-ე და 26-ე რიცხვები აღმოაჩინეს. მათი P მაჩვენებლები 21 701 და 23 209-ია.

სკოლის მოსწავლეების წარმატებამ მათემატიკოსებში დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია. მერსენის ახალი ციფრების აღმოსაჩენად კრეის ფირმის სუპერკომპიუტერების გამოყენება გადაწყდა. 1995 წელს პროგრამისტმა ჯორჯ უოლტმანმა განაწილებული გამოთვლების პროგრამა GIMPS შექმნა, რომელიც მხოლოდ მერსენის რიცხვების აღმოსაჩენად იყო გამიზნული.

დღეისთვის ცნობილი მერსენის ყველაზე დიდი, რიგით 48-ე ციფრი, მისურის ცენტრალური უნივერსიტეტის მათემატიკოსმა კერტის კუპერმა აღმოაჩინა. უნივერსიტეტის ერთ-ერთი კომპიუტერი კუპერის მიერ დაწერილ სატესტო ამოცანას 39 დღე ანგარიშობდა. მიღებული შედეგი სამ სხვადასხვა კომპიუტერზე გადაამოწმდა. ამათგან ერთ-ერთი 32-ბიტიანი პროცესორს იყენებდა. ახალი ციფრის სიდიდე მართლაც რომ შთაბეჭდავია. მათემატიკურად მისი ჩანაწერი 17 425 170 სიმბოლოსგან შედგება.

მეცნიერებასა და მათემატიკაში მერსენის რიცხვები საკმაოდ მნიშვნელოვანია. თუმცა უმეტესწილად მათ აღმოსაჩენად წამოწყებული პროექტები მეცნიერებით და გამოთვლებით ახალგაზრდობის დანიტერესებას ისახავს მიზნად.

მსოფლიოში ყველაზე გრძელი თმა

11 წელია, 44 წლის ჩინელი ქალს, ცენ ინგიუნს, თმა არ შეუჭრია. მისი თმის სიგრძე 180 სანტიმეტრია. როგორც ინგიუნსი ამბობს, შესაფერვლად თმა ძალიან ენანება.

ქალს ხშირად მიმართავენ მათ მნიშვნელოვანია. თუმცა უმეტესწილად მათ აღმოსაჩენად წამოწყებული პროექტები მეცნიერებით და გამოთვლებით ახალგაზრდობის დანიტერესებას ისახავს მიზნად.

ველია, მისი მოვლა დიდ სირთულესთანაა დაკავშირებული. ქალს თმის დაბანისთვის 1 საათი სჭირდება, ხოლო დასაპრობად — ნახევარი დღე. იმისთვის, რომ თმა დასველდეს, ცენი გრძელ თმას სათლში ათავსებს, სარეცხის მსგავსად რეცხავს და ბოლოდ სოლიდური თანხაც შეუთავაზებიათ, მაგრამ თმას მაინც ვერ ელევა. რასაკვირვებელია, მისი მოვლა დიდ სირთულესთანაა დაკავშირებული. ქალს თმის დაბანისთვის 1 საათი სჭირდება, ხოლო დასაპრობად — ნახევარი დღე. იმისთვის, რომ თმა დასველდეს, ცენი გრძელ თმას სათლში ათავსებს, სარეცხის მსგავსად რეცხავს და ბოლოდ სოლიდური თანხაც შეუთავაზებიათ, მაგრამ თმას მაინც ვერ ელევა. რასაკვირვებელია, მისი მოვლა დიდ სირთულესთანაა დაკავშირებული.

